

A dezinformáció visszaszorítását célzó magatartási kódex

Áttekintéssel
/nem hivatalos fordítás/

JOGI NYILATKOZAT

A dokumentum nem tekintendő az Európai Bizottság hivatalos álláspontját képviselő

dokumentumnak. Luxembourg: Az Európai Unió Kiadóhivatala, 2025

© Európai Unió, 2025

Az Európai Bizottság dokumentumainak további felhasználására vonatkozó politikát a bizottsági dokumentumok további felhasználásáról szóló, 2011. december 12-i 2011/833/EU bizottsági határozat (HL L 330., 2011.12.14., 39. o.) hajtja végre. Eltérő rendelkezés hiányában e dokumentum további felhasználása egy Creative Commons Attribution 4.0 nemzetközi licenc (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>) alapján engedélyezett. Ez azt jelenti, hogy a további felhasználás a megfelelő névfeltüntetés és az esetleges változtatások jelzése esetén megengedett.

A nem az Európai Unió tulajdonát képező elemek bármely felhasználásához vagy sokszorosításához esetlegesen a megfelelő jogtulajdonosoktól kell közvetlenül engedélyt kérni. Az Európai Unió nem rendelkezik a következő elemekkel kapcsolatos szerzői jogokkal:
borítókép © maxkabakov – Getty Images

A dezinformáció visszaszorítását célzó magatartási kódex

Fő területek

Demonetizálás

- A dezinformáció mellett elhelyezett hirdetések kerülése
- Jobb együttműködés

Átlátható politikai reklámtevékenység

- Hatékony címkézés
- Átláthatósági kötelezettségek

A manipulatív magatartás csökkentése

- Jelenlegi és újonnan megjelenő formák
- Erősebb együttműködés az aláírók között

A felhasználói szerepvállalás növelése

- A felhasználók szerepvállalásának növelésére szolgáló több és jobb eszköz
- Megbízható információkhoz és háttér-információkhoz való jobb hozzáférés

Tényellenőrzés az EU egész területén

- A tényellenőrzők munkájának következetes felhasználása
- Tényellenőrzőknek nyújtott tisztességes pénzügyi hozzájárulások

Adatokhoz való hozzáférés kutatási célokra

- A platformok adataihoz való szélesebb körű és könnyebb hozzáférés
- Kutatási támogatás

Célnak megfelelő és jövőbiztos

Átláthatósági központ

- A végrehajtás áttekintése
- Nyilvánosan hozzáférhető

Állandó munkacsoport

- A kódex továbbfejlesztése és átdolgozása
- Minden aláíró, az ERGA (jelenleg EBMS), az EDMO, az EEAS (EKSZ) és az elnöki tiszteket betöltő Bizottság

Megbízható nyomonkövetési keret

- Minőségi és mennyiségi információk jelentése
- Uniós és tagállami szinten, minden nyelven

A 42 aláíró*

Főbb online platformok és keresőmotorok: Google (Google Advertising, Search és YouTube), Meta (Facebook, Instagram, Messenger és WhatsApp), LinkedIn, Microsoft Ads, Microsoft Bing, TikTok és a DOT Europe kereskedelmi szervezet.

Kisebb/speciális online platformok: Twitch, Vimeo, Seznam, The Bright App.

Reklámpar: Európai Kommunikációs Ügynökségek Szövetsége (EACA), Interaktív Hirdetési Iroda (IAB Europe), DoubleVerify, Ebiquity.

Tényellenőrzők: Demagog, Európai Tényellenőrző Szabványügyi Hálózat (EFCSN), Faktograf, Maldita, Newtral, Pagella Politica, Science Feedback.

Civil társadalmi/kutatószervezetek: Alliance4Europe, Avaaz, Globsec, Democracy Reporting International (DRI), Debunk EU, CEE Digital Democracy Watch, FI DU (Olasz Emberi Jogi Szövetség), Les Surligneurs, Riporterek Határok Nélkül (RSF), VOST Europe, WhoTargetsMe.

Technológiai megoldásokat kínáló szereplők: ActiveFence, Adobe, AI Forensics, Resolver (korábban Crisp), Legitimate, Logically, NewsGuard, Valid (korábban Daily Ledger), a Globális Dezinformációs Index (Global Disinformation Index, GDI).

* A 2025. február 13-ai állapot szerint. A magatartási kódexet aláírók kötelezettségvállalásainak áttekintése a kódex [átláthatósági központjában](#) található.

A gyakorlati kódextől a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet magatartási kódexéig

A dezinformáció visszaszorítását célzó gyakorlati kódex **a maga nemében az első olyan eszköz**, amelynek keretében az iparág releváns szereplői 2018-ban először állapodtak meg a dezinformáció elleni küzdelemre vonatkozó **önszabályozó normákról**.

Az EU dezinformáció elleni stratégiájának¹ középpontjában álló, **a dezinformáció visszaszorítását célzó 2018. évi gyakorlati kódex** hatékony eszköznek bizonyult az online dezinformáció terjedésének korlátozásában, többek között választási időszakokban, valamint a válságokra – például a koronavírus-járványra és az ukrajnai háborúra – való gyors reagálásban.

A **Bizottság** – az első végrehajtási időszak értékelését követően² – **2021 májusában részletes iránymutatást tett közzé**³ a 2018. évi kódex hiányosságainak orvoslása érdekében, amelyben megoldásokat javasolt a kódex hatékonyságának növelésére.

A Bizottság iránymutatása alapján a 2018. évi kódex **aláírói – új aláírók széles körével kiegészülve – felülvizsgálati folyamatba** kezdtek a kódex megerősítése érdekében. Ebben részt vettek a nagy online platformok, a feltörekvő és specializálódott platformok, az online reklámpia szereplői, a tényellenőrzők, a civil társadalmi szervezetek és a dezinformáció elleni küzdelemre technológiai megoldásokat kínáló szervezetek.

A **dezinformáció visszaszorítását célzó, 2022. évi gyakorlati kódexet 2022. június 16-án** mutatták be és írta alá **34 aláíró**. Ez a kibővült aláírói kör jelentős növekedést jelentett mind az aláírók számában – több mint kétszerese a 2018. évi kódexhez képest –, mind pedig azok sokszínűségében, ami most már egy erős, több érdekelt felet magában foglaló megközelítést jelent.

A 2022. évi kódex a Bizottság iránymutatásának célkitűzéseire reagált azzal, hogy kibővítette aláírói körét, **szélesebb körű kötelezettségvállalásokat és intézkedéseket** határozott meg **az online dezinformáció elleni küzdelemre**, valamint különleges teljesítménymutatókat és megbízható jelentési mechanizmust vezetett be. Az aláírók emellett létrehoztak egy nyilvánosan hozzáférhető átláthatósági központot és egy állandó munkacsoportot a kódex továbbfejlesztése és átdolgozása céljából.

A 2022. évi kódexet azzal a céllal dolgozták ki, hogy a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet magatartási kódexévé váljon. 2025 januárjában a kódex aláírói benyújtották az összes szükséges alátámasztó dokumentumot ahhoz, hogy a kódex a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet „**magatartási kódexévé**” alakulhasson át. A digitális szolgáltatásokról szóló rendelet hatálybalépéséhez való igazodás érdekében végrehajtott technikai módosításokon és a bevezető rész minimális változtatásain kívül a kódex szövege a 2022. évi változathoz képest nem módosult. Ennek alapján a Digitális Szolgáltatások Európai Testülete és a Bizottság 2025 februárjában kedvező véleményt fogadott el, amelyben megállapította, hogy a kódex megfelel a digitális szolgáltatásokról szóló rendeletben meghatározott feltételeknek, és jóváhagyta annak hivatalos integrálását a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet keretrendszerébe⁴. Az aláírók kérésére ez az integráció 2025. július 1-jétől lép hatályba, így a kódexben foglalt kötelezettségvállalások ettől az időponttól kezdve ellenőrizhetők.

A digitális szolgáltatásokról szóló rendelet szabályozási keretébe való integrálásával a dezinformáció visszaszorítását célzó magatartási kódex – a digitális szolgáltatásokról szóló rendeletnek való megfelelés tekintetében – releváns viszonyítási ponttá válik az online óriásplatformokat és nagyon

¹ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/online-disinformation>

² A dezinformáció visszaszorítását célzó gyakorlati kódex – Eredmények és a további javításra szoruló területek] (2020. szeptember 10.) SWD(2020)180 <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/assessment-code-practice-disinformation-achievements-and-areas-further-improvement>

³ Az Európai Bizottság iránymutatása a dezinformáció visszaszorítását célzó gyakorlati kódex megerősítéséről (2021. május 26.) COM(2021)262final <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/guidance-strengthening-code-practice-disinformation>

⁴ Az említett kódex a következő weboldalon érhető el: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/code-conduct-disinformation>

nem hivatalos fordítás

népszerű online keresőprogramokat szolgáltató aláírók számára, amelyek maradéktalanul betartják azt. Így a kódex megerősíti és kiegészíti a digitális szolgáltatásokról szóló rendeletnek a dezinformáció kezelésére szolgáló keretét, miközben teljes mértékben tiszteletben tartja a szólásszabadságot. A kódexhez továbbra is csatlakozhatnak új aláírók.

A kódex legfontosabb területei

A dezinformáció visszaszorítását célzó gyakorlati kódex **43 kötelezettségvállalást és 128 konkrét intézkedést** tartalmaz a **következő területeken**:

- **Demonetizálás: a dezinformáció terjesztőinek fizetett pénzügyi ösztönzők megszüntetése**

A kódex célja annak biztosítása, hogy a dezinformáció terjesztői ne részesüljenek reklámbevételekből. Az aláírók elkötelezik magukat az olyan szigorúbb intézkedések mellett, amelyekkel elkerülhetővé válik, hogy a hirdetések dezinformációk mellé helyezték, valamint hogy dezinformációkat tartalmazó hirdetéseket terjesszenek. A kódex emellett hatékonyabb együttműködést hoz létre a releváns szereplők között, ami erőteljesebb közös fellépést tesz lehetővé.

- **A politikai reklámtevékenység átláthatósága**

A politikai reklámok közvélemény-formáló szerepének fontosságát elismerve a kódex aláírói kötelezettséget vállalnak arra, hogy hatékonyabb átláthatósági intézkedéseket vezetnek be, amelyek révén a felhasználók a hatékonyabb címkézésnek köszönhetően könnyebben felismerhetik a politikai hirdetéseket. Ezenkívül az aláírók vállalják, hogy hatékony és kereshető hirdetési könyvtárakat hoznak létre a politikai reklámok számára.

- **A szolgáltatások integritásának biztosítása**

A kódex megerősíti a dezinformáció terjesztésére használt manipulatív magatartás (pl. hamis fiókok, botok által irányított felerősítés, személyazonosság-lopás, rosszindulatú deepfake tartalmak) visszaszorítására irányuló intézkedéseket, és az ilyen technikákkal kapcsolatos kihívások leküzdése érdekében szorosabb együttműködést hoz létre az aláírók között. Az aláírók vállalják, hogy kialakítják a nem engedélyezett manipulatív magatartások és gyakorlatok szolgáltatásokat átfogó, közös értelmezését. Kötelezettséget vállalnak továbbá arra, hogy rendszeresen felülvizsgálják a rosszindulatú szereplők által alkalmazott taktikák, módszerek és eljárások (TTP-k) listáját, és egyértelmű irányelveket vezetnek be, amelyek lefedik az azonosított magatartásformák és gyakorlatok teljes körét.

- **A felhasználók szerepvállalásának növelése**

A kódex több és jobb eszközöket biztosít a felhasználók számára a biztonságos online böngészéshez és a megalapozott döntéshozatalhoz, többek között azáltal, hogy több kontextust és információt nyújt nekik a megtekintett tartalmakról. Az aláírók továbbá elkötelezik magukat a dezinformáció terjedésének korlátozását célzó biztonságos tervezési gyakorlatok bevezetése, valamint a kritikus gondolkodás fejlesztését célzó médiatudatossági kezdeményezések mellett.

- **A kutatók felvértézése**

A kódex előírja, hogy az online platformok jobban támogassák a dezinformációval kapcsolatos kutatásokat, többek között azáltal, hogy a kutatóknak jobb és szélesebb körű hozzáférést biztosítanak a platformok adataihoz. Ez azt jelenti, hogy biztosítani kell az automatizált hozzáférést a nem személyes, anonimizált, összesített vagy kifejezetten nyilvánosságra hozott adatokhoz, és törekedni kell egy olyan irányítási struktúra létrehozására, amely egyszerűsíti a további vizsgálatot igénylő adatokhoz való hozzáférést.

- **A tényellenőrző közösség megerősítése**

A kódex keretében a platformok kötelezettséget vállalnak arra, hogy a tényellenőrzés hatókörét az összes uniós tagállamra és nyelvre kiterjesztik, és következetesebb tényellenőrzésnek vetik alá a szolgáltatásaikat. Ezenkívül a kódex célja, hogy biztosítsa a tényellenőrzők munkájához szükséges méltányos pénzügyi hozzájárulást, valamint hogy a tényellenőrzők könnyebben hozzáférhessenek a mindennapi munkájukat megkönnyítő információkhoz.

- **Átláthatósági központ és állandó munkacsoport**

A minden polgár számára hozzáférhető átláthatósági központ segítségével könnyen áttekinthető a kódex intézkedéseinek végrehajtása, ami biztosítja az átláthatóságot és a releváns adatok rendszeres aktualizálását. Az állandó munkacsoport gondoskodik arról, hogy a kódex időtálló és a célnak megfelelő maradjon, többek között azáltal, hogy egy fórumot hoz létre a kötelezettségvállalások felülvizsgálata és a technológiai, társadalmi, piaci és jogalkotási fejlemények lekövetése érdekében. Az állandó munkacsoport az aláírók képviselőiből, az Audiovizuális Médiaszolgáltatásokat Szabályozó Hatóságok Európai Csoportjából (ERGA, amely a Médiaszolgáltatások Európai Testületévé alakul),^v a Digitális Média Európai Megfigyelőközpontjából (EDMO) és az Európai Külügyi Szolgálatból (EKSZ) áll, az elnöki tisztséget pedig a Bizottság tölti be.

- **Megerősített jelentéstétel és nyomon követés**

A kódex egy – szolgáltatási szintű mutatókat (SLI-k) és minőségi jelentéstételi elemeket (QRE-k) alkalmazó – szigorú jelentéstételi keretről is rendelkezik, melynek révén az EU egész területén és a tagállamok szintjén mérhető a kódex végrehajtása. 2023 elején az aláírók benyújtották az első alapjelentéseket a kódex végrehajtásáról. Ezt követően a digitális szolgáltatásokról szóló rendeletben meghatározott online óriásplatformok és nagyon népszerű online keresőprogramok hat havonta, míg a további aláírók évente tesznek jelentést. Az aláírók vállalják továbbá, hogy strukturális mutatókat hoznak létre, amelyekkel mérhetővé válik a kódex általános hatása.

^v A 2024/1083 rendelet (a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai rendelet) 29. cikke alapján.

nem hivatalos fordítás

A dezinformáció visszaszorítását célzó magatartási kódex

[2024 októberében módosított változat]

Tartalomjegyzék

I. BEVEZETÉS.....	3
II. A HIRDETÉSEK ELHELYEZÉSÉNEK ELLENŐRZÉSE	9
A dezinformáció demonetizálása	10
A dezinformációt tartalmazó hirdetések kezelése.....	13
Érintett szereplőkkel való együttműködés	14
III. POLITIKAI REKLÁMTEVÉKENYSÉG.....	16
A politikai és témafókuszú hirdetések közös értelmezése	16
A politikai vagy témafókuszú hirdetések hatékony címkézése	17
A politikai vagy témafókuszú hirdetések ellenőrzésére vonatkozó kötelezettségvállalások.....	18
A politikai vagy témafókuszú hirdetésekkel kapcsolatos, a felhasználók felé tett átláthatósági kötelezettségvállalások	20
Politikai vagy témafókuszú hirdetések adattárai és az alkalmazásprogramozási felületek (API-k) minimális funkciói a politikai vagy témafókuszú hirdetések adataihoz való hozzáféréshez.....	20
Civil társadalmi kötelezettségvállalások.....	22
Folyamatos együttműködés	22
IV. A SZOLGÁLTATÁSOK INTEGRITÁSA.....	24
A megengedhetetlen manipulatív magatartás közös értelmezése	24
A mesterségesintelligencia-rendszerekre vonatkozó átláthatósági kötelezettségek	26
Együttműködés és átláthatóság	27
V. A FELHASZNÁLÓK SZEREPVÁLLALÁSÁNAK NÖVELÉSE	28
A médiatudatosság javítása.....	29
A szolgáltatások felépítésének „biztonságos tervezése”, átlátható politikák és az ajánlórendszerek elszámoltathatósága.....	30
A felhasználók jobb felkészítése a dezinformáció felismerésére.....	32
A káros, hamis és/vagy félrevezető információk jelölését célzó funkció	36
Átlátható fellebbezési mechanizmus	37

Az üzenetküldő alkalmazásokon terjedő dezinformáció visszaszorítására irányuló intézkedések	37
VI. A KUTATÓI KÖZÖSSÉG MEGERŐSÍTÉSE	39
Az aláírók adatkészleteinek közzététele és az azokhoz való hozzáférés a dezinformációval kapcsolatos kutatások céljából	39
Kutatókkal való együttműködés	42
A kutatószervezetek átláthatósága és adatmegosztása	42
VII. A TÉNYELLENŐRZŐ KÖZÖSSÉG MEGERŐSÍTÉSE	45
A tényellenőrző közösséggel való együttműködés.....	45
A tényellenőrzés alkalmazása és integrálása az aláírók szolgáltatásaiba.....	47
A tényellenőrzők hozzáférése a releváns információkhoz	48
A tényellenőrzők normái	49
VIII. ÁTLÁTHATÓSÁGI KÖZPONT	50
IX. ÁLLANDÓ MUNKACSOPORT	53
X. A KÓDEX NYOMON KÖVETÉSE	56

I. BEVEZETÉS

- a. A dezinformáció visszaszorítását célzó gyakorlati kódex megerősítéséről szóló bizottsági iránymutatást¹ (a továbbiakban: „iránymutatás”), az Európai Demokráciára vonatkozó cselekvési tervről szóló bizottsági közleményt² (a továbbiakban: „EDAP”), az Európai Bizottság „Európai megközelítés az online félretájékoztatás kezelésére” című közleményét³ (a továbbiakban: „közlemény”), a Tanács 2018. június 28-i következtetéseit⁴, valamint a dezinformáció terjedése által jelentett kihívások kezelésére irányuló, Európa-szerte megvalósuló különböző fontos kezdeményezéseket⁵ követve, a jelen gyakorlati kódex („kódex”) aláírói⁶ elismerik szerepüket a dezinformáció elleni küzdelemben, amely kifejezés a kódex további része alkalmazásában magában foglalja a félretájékoztatást⁷, a dezinformációt⁸, a tájékoztatásbefolyásoló műveleteket⁹ és az információs térbe¹⁰ való külföldi beavatkozást¹¹ („dezinformáció”).
- b. Az aláírók elismerik az Európai Bizottság következtetéseit és egyetértenek azokkal, miszerint „Európa számára komoly kihívást jelent polgárai kitettsége a nagyléptékű félretájékoztatásnak, ideértve a félrevezető vagy egyenesen hamis információkat”, valamint „nyitott, demokratikus társadalmaink olyan nyilvános eszmecseréken alapulnak, amelyek lehetővé teszik a tájékozott polgárok számára, hogy akaratukat szabadon és tisztességes politikai folyamatok révén fejezhessék ki”¹².
- c. Amint azt a közlemény is hangsúlyozza, az alapvető jogokat minden, a dezinformáció elleni küzdelem érdekében hozott intézkedés során teljes mértékben tiszteletben kell tartani¹³. Az aláírók szem előtt tartják a véleménynyilvánítás szabadságához, az információs szabadsághoz és a magánélethez való alapvető jogot, valamint azt a kényes egyensúlyt, amelyet az alapvető jogok védelme és az egyébként jogszerű tartalmak terjedésének és hatásának korlátozására irányuló hatékony intézkedések között kell megteremteni. A jelen dokumentumban szereplő kötelezettségvállalásokat és intézkedéseket az alapvető jogokra vonatkozó uniós szabályokkal összhangban, valamint –

¹ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Az Európai Bizottság iránymutatása a dezinformáció visszaszorítását célzó gyakorlati kódex megerősítéséről (2021. május 26.) COM(2021) 262 final <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/guidance-strengthening-code-practice-disinformation>.

² A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának az Európai Demokráciára vonatkozó cselekvési tervről, COM(2020) 790 final (2020. december 3.) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2020%3A790%3AFIN&cid=1607079662423>.

³ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: „Európai megközelítés az online félretájékoztatás kezelésére” című bizottsági közlemény (2018. április 26.) (COM(2018) 236 final) http://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=51804.

Az Európai Tanács ülése – Következtetések (2018. június 28.) EUC09/18, CO EUR9 CONCL3 <http://www.consilium.europa.eu/media/35936/28-euco-final-conclusions-en.pdf>.⁴

⁵ Mindazonáltal nem tartoznak a „dezinformáció” körébe a megtévesztő reklámok, a jelentéstételi hibák, a szatírák és a paródiák, illetve az egyértelműen azonosítható módon pártokhoz köthető hírek és kommentárok, és nem érinti a kötelező jogi kötelezettségeket, az önszabályozó reklámkódexeket és a megtévesztő reklámokra vonatkozó normákat.

⁶ Az [1.] mellékletben felsorolt társaságok, szervezetek és egyesületek.

⁷ Az EDAP meghatározása szerint: „A félretájékoztatás olyan hamis vagy félrevezető tartalom, amelyet káros szándék nélkül osztanak meg, ám hatásai ettől még lehetnek károsak, pl. ha az emberek jóhiszeműen megosztják a hamis információkat barátaikkal és családjukkal”.

⁸ Az EDAP meghatározása szerint: „A dezinformáció olyan hamis vagy félrevezető tartalom, amelyet megtévesztés, illetve gazdasági vagy politikai haszonszerzés szándékával terjesztenek, és amely kárt okozhat a nyilvánosságnak”.

⁹ Az EDAP meghatározása szerint: „a tájékoztatásbefolyásoló művelet hazai vagy külföldi szereplők arra irányuló összehangolt erőfeszítéseit jelenti, hogy egy célközönséget megtévesztő eszközökkel – többek között a független információforrások elfojtásával és dezinformációval – befolyásoljanak”.

¹⁰ A dezinformációt több operatív politika és eszköz segítségével lehet kezelni, amelyek ugyan eltérnek az egyes aláírók esetében, de mindegyikük célja a fent leírt kihívások kezelése.

¹¹ Az EDAP meghatározása szerint: „a – gyakran egy szélesebb körű hibrid művelet részeként megvalósuló – információs térbe való külföldi beavatkozás olyan kényszerítő és megtévesztő erőfeszítések összessége, amelynek célja, hogy egy külföldi állami szereplő vagy ügynökei megzavarják és megakadályozzák az egyének politikai akaratának szabad kialakulását és kifejeződését”.

¹² Közlemény, 1. bekezdés.

¹³ Lásd a közlemény 3.1.1. pontját, amelyben az Európai Bizottság kijelenti, hogy a dezinformáció elleni küzdelem érdekében hozott intézkedéseknek „szigorúan tiszteletben kell tartaniuk a véleménynyilvánítás szabadságát, és olyan biztosítékokat kell tartalmazniuk, amelyek megakadályozzák a visszaélő felhasználást, például a kritikus, szatirikus, eltérő vagy megbotránkoztató tartalom cenzúrázását. Emellett szigorúan tiszteletben kell tartaniuk a Bizottság elkötelezettségét a nyílt, biztonságos és megbízható internet iránt”.

az alapvető jogok ütközése esetén – az arányosság elvével összhangban kell értelmezni és végrehajtani.

- d. Az aláírók elismerik, hogy a dezinformáció terjesztésének számos – online és offline – formája létezik, és hogy azt a szereplők széles köre segíti elő és befolyásolja, valamint hogy az ökoszisztéma minden érdekelt fele szerepet játszik a terjedésének megakadályozásában. Az aláírók tudomásul veszik, hogy ezek a szerepek a termékek, tevékenységek és szolgáltatások egyedi és megkülönböztető jellemzői alapján eltérhetnek egymástól, és hogy az aláírók által vállalt kötelezettségek és intézkedések teljesítéséhez szükséges megfelelő megközelítések méretük, szolgáltatásuk jellege és rendelkezésre álló erőforrásai alapján eltérőek lehetnek.
- e. Az aláírók tudomásul veszik a 2018. évi gyakorlati kódex¹⁴ fontos eredményeit, és ezekre építenek, ugyanakkor elismerik, hogy a kódexet tovább kell erősíteni annak érdekében, hogy az az iránymutatásban foglaltaknak megfelelően hatékonyabb eszközzé váljon a dezinformáció elleni küzdelemben.

Ennek szellemében az aláírók kidolgozták a jelen kódexet, amelyben meghatározzák az egyes aláírók által vállalt kötelezettségvállalási területeket és intézkedéseket.

- f. Az aláírók vállalják, hogy csatlakoznak az általuk és leányvállalataik által kínált termékekre, tevékenységekre és szolgáltatásokra vonatkozó és azok szempontjából releváns, alábbiakban meghatározott kötelezettségvállalásokhoz és intézkedésekhez (a továbbiakban: „kötelezettségvállalások” és „intézkedések”), és a csatlakozási dokumentumban meghatározzák az általuk végrehajtandó releváns kötelezettségvállalásokat és intézkedéseket, valamint megjelölik az ezen kötelezettségvállalások és intézkedések hatálya alá tartozó releváns szolgáltatásokat. Ha egy aláíró azért nem csatlakozik valamely kötelezettségvállaláshoz vagy intézkedéshez, mert az nem lényeges vagy nem releváns a szolgáltatásai szempontjából, akkor ezt a csatlakozási dokumentumban (amennyiben szolgáltatási szinten lényeges) indokolja.
- g. A kódexben meghatározott célkitűzések fényében az aláírók megállapodnak abban, hogy rendszeresen felülvizsgálják kötelezettségvállalásaikat és intézkedéseiket, fontolóra veszik további kötelezettségvállalások és intézkedések felvételét, amennyiben azok lényegessé, relevánssá és megvalósíthatóvá válnak, illetve lemondanak azokról a kötelezettségvállalásokról és intézkedésekről, amelyek már nem lényegesek, nem relevánsak és nem megvalósíthatók szolgáltatásaik szempontjából, és a csatlakozási dokumentumban megindokolják ezeket a változásokat.
- h. Ha egy aláíró úgy dönt, hogy a kötelezettségvállalásokhoz és/vagy intézkedésekhez való csatlakozását frissíteni kell, akkor a felülvizsgált csatlakozási dokumentum tervezetét megosztja az állandó munkacsoporttal. Miután az állandó munkacsoporttal megvitatták a változtatásokat, az érintett aláírók ennek megfelelően frissítik csatlakozási dokumentumukat.
- i. Amennyiben az aláíró frissíteni kívánja a kötelezettségvállalásokhoz és/vagy intézkedésekhez való csatlakozását, mielőtt a kódexet a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet¹⁵ 45. cikke alapján magatartási kódexszé alakítják át, a felülvizsgált csatlakozási dokumentum tervezetét és az átalakítást kérő beadványt megvitatásra megküldi az állandó munkacsoportnak. A megvitatást követően az érintett aláírók benyújtják frissített csatlakozási dokumentumaikat. E változások a frissített csatlakozási dokumentum benyújtásának napjától lépnek hatályba, és a Bizottság és a Digitális Szolgáltatások Európai Testülete („Testület”) ezek alapján végzi el értékelését a kódex – a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet 45. cikke szerinti – átalakítása tekintetében. Miután a kódex a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet 45. cikke szerinti magatartási kódexszé alakult át, az aláírók által tett

¹⁴ A dezinformáció visszaszorítását célzó gyakorlati kódex – Eredmények és a további javításra szoruló területek] (2020. szeptember 10.) SWD(2020)180 <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/assessment-code-practice-disinformation-achievements-and-areas-further-improvement>.

¹⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2065 rendelete (2022. október 19.) a digitális szolgáltatások egységes piacáról és a 2000/31/EK irányelv módosításáról (digitális szolgáltatásokról szóló rendelet).

kötelezettségvállalások és/vagy intézkedések, valamint csatlakozási dokumentumaik további módosításai a fenti g. pont szerint kezdeményezhetők.

- j. Az aláírók felhívhatják az állandó munkacsoport többi tagjának figyelmét azokra a kötelezettségvállalásokra vagy intézkedésekre is, amelyek a gyakorlatuk és megközelítésük fejlődése, valamint a technológiai, társadalmi, piaci és jogalkotási fejlemények fényében idővel változásokat igényelhetnek, figyelembe véve a kódex állandó munkacsoportjának, a Bizottságnak és a Digitális Szolgáltatások Európai Testületének ezekkel kapcsolatos, a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet 45. cikk (4) bekezdése szerinti észrevételeit.
- k. A kódex keretében végzett tevékenységek kiegészítik a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet¹⁶ szabályozási követelményeit és általános célkitűzéseit, és azokhoz igazodnak. A digitális szolgáltatásokról szóló rendelet – többek között önkéntes magatartási kódexek vagy egyéb társszabályozási intézkedések formájában – közös szabályozási keretet határoz meg, amelynek célja az online óriásplatformokat és a nagyon népszerű online keresőprogramokat¹⁷ üzemeltető szolgáltatók által okozott rendszerkockázatok kezelése, ideértve a dezinformációval kapcsolatos kockázatokat is.
- l. Az iránymutatásban jelzett módon a nagyon népszerű online keresőprogramokat üzemeltető szolgáltatóknak észszerű, arányos és hatékony intézkedéseket kell bevezetniük a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet szerinti lényeges rendszerszintű kockázatok azonosítása (kockázatértékelés) és kezelése (kockázatcsökkentés) érdekében. Ezért az összes, a szolgáltatásaik szempontjából lényeges és releváns kötelezettségvállaláshoz és intézkedéshez való csatlakozást a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet 35. cikke szerinti lehetséges kockázatcsökkentő intézkedésnek kell tekinteni.
- m. Ahhoz, hogy megkönnyítsük azon aláírók csatlakozását a kódexhez, amelyek a nyújtott szolgáltatásaik alapján nem minősülnek nagyon népszerű online keresőprogramokat üzemeltető szolgáltatóknak, elismerjük, hogy ösztönözni kell őket a szolgáltatásaik szempontjából lényeges kötelezettségvállalások elfogadására, valamint azoknak a szolgáltatásaik méretének és jellegének, valamint a rendelkezésükre álló erőforrásoknak megfelelő intézkedések útján történő végrehajtására.
- n. Ebből a célból azok az aláírók, akik nem minősülnek nagyon népszerű online keresőprogramokat üzemeltető szolgáltatóknak, a csatlakozási dokumentumban meghatározhatják a szolgáltatásaikkal arányos és azoknak megfelelő intézkedéseket, amelyeket az általuk elfogadott kötelezettségvállalások teljesítése érdekében végrehajtanak, és/vagy azt a tervet, amelynek segítségével az érintett kötelezettségvállalások tekintetében idővel teljes mértékben végrehajtik a kódexben meghatározott intézkedéseket. Ilyen esetekben az érintett aláíróknak meg kell határozniuk azokat a minőségi jelentéstételi elemeket és szolgáltatási szintű mutatókat, amelyeket ezekkel az intézkedésekkel kapcsolatban biztosítanak. Az állandó munkacsoport rendszeresen felülvizsgálja, hogy e kiigazított intézkedések illeszkednek-e a kódex hatékony működéséhez. A jelentéstételi követelmények arányossága érdekében az állandó munkacsoport ezen aláírók számára egy egyszerűsített jelentéstételi mintát dolgoz ki. Az aláírók jelentéseikben évente megerősítik, hogy az érintett kötelezettségvállalások és intézkedések folyamatos, kiigazított alkalmazása továbbra is lényeges és releváns-e.
- o. Azok az aláírók, akik eszközeikkel, technikai erőfeszítéseikkel, filantróp munkájukkal vagy speciális szakértelmükkel segítik a dezinformáció terjedésének megakadályozását, vállalják, hogy elfogadják és naprakészen tartják azokat a kötelezettségvállalásokat és intézkedéseket, amelyek összhangban vannak a vállalat vagy szervezet tevékenységével és az online ökoszisztémában betöltött szerepükkel.
- p. Az aláírók elismerik, hogy a jelen kódexet aláíró szakmai szervezetek jellegükből adódóan nem vállalnak kötelezettségeket tagjaik nevében. Ugyanakkor ezek a szervezetek vállalják,

¹⁶ A 2022/2065 rendelet (digitális szolgáltatásokról szóló rendelet) III. fejezetének 5. szakaszában meghatározottak szerint.

¹⁷ A 2022/2065 rendelet (digitális szolgáltatásokról szóló rendelet) 33. cikkében meghatározottak szerint.

hogy teljes körűen tájékoztatják tagjaikat a jelen kódexről, és ösztönzik őket, hogy csatlakozzanak ahhoz, vagy – adott esetben – tartsák tiszteletben annak alapelveit.

- q. Az aláírók a kódex aláírását követő hat hónapon belül végrehajtják az általuk elfogadott kötelezettségvállalásokat és intézkedéseket. Az aláírók az aláírástól számított hét hónapon belül alapjelentéseket nyújtanak be az Európai Bizottságnak, amelyekben részletesen ismertetik, hogyan hajtották végre a kódex szerinti kötelezettségvállalásaikat, és az egy hónappal a végrehajtást követő állapot szerint megadják a minőségi jelentéstételi elemeket és szolgáltatási szintű mutatókat – elismerve, hogy az alapjelentés az aláírók által benyújtott legelső jelentés, ezért javításokra szorulhat, és hogy az aláírók jelentései idővel részletesebbek lehetnek.
- r. A digitális szolgáltatásokról szóló rendelet alapján nagyon népszerű online keresőprogramoknak minősülő aláírók esetében a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet 37. cikke szerinti, a kódexben foglalt kötelezettségvállalások és intézkedések betartásának első lehetséges ellenőrzési időszaka a kódex magatartási kódexszé történő átalakítását követően kezdődik, amely legkorábban 2025. január 1-jén történik meg.
- s. A digitális szolgáltatásokról szóló rendelet 37. cikke szerinti ellenőrzés elvégzése céljából a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet alapján nagyon népszerű online keresőprogramoknak minősülő aláírók többek között megadják az ellenőrző szervezeteknek azokat a referenciaértékeket, amelyeket az ellenőrzött szolgáltató az ellenőrzésről szóló felhatalmazáson alapuló rendelet 5. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerint az ellenőrzött kötelezettségvállalásoknak való megfelelés megállapítására vagy ellenőrzésére használ. Előfordulhat, hogy az aláírók közötti referenciaértékek eltérnek egymástól, tekintettel a szolgáltatásaik jellegéből adódó különbségekre.
- t. Az aláírók elismerik, hogy a kódex alkalmazásáról szóló jelentések értékelése során együtt kell működniük az Európai Bizottsággal; ennek részeként észszerű kérésre megfelelő információkat bocsátanak rendelkezésre, és válaszolnak az Európai Bizottság kérdéseire és megkereséseire. Az aláírók elismerik továbbá annak szükségességét, hogy szorosan együttműködjenek az Audiovizuális Médiaszolgáltatásokat Szabályozó Hatóságok Európai Csoportjával (ERGA), amelyből a Médiaszolgáltatások Európai Testülete létrejön¹⁸, valamint a Digitális Média Európai Megfigyelőközpontjával (EDMO), és bevonják őket a munkába, különösen a kódex végrehajtási és nyomonkövetési szakaszában.
- u. A kódex az EU és tagállamai hatályos jogszabályainak keretében alkalmazandó, és semmilyen módon nem értelmezhető úgy, hogy helyettesíti, felülírja vagy értelmezi a hatályos és jövőbeli jogi kereteket. Ennek következtében, amennyiben a kódex szerinti önkéntes kötelezettségvállalások átfedésben vannak a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet vagy más elfogadott uniós jogszabályok szerinti jogi kötelezettségekkel, a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet vagy az egyéb jogszabályok rendelkezései ezen aláírók esetében elsőbbséget élveznek. Jogi kötelezettségeik teljesítése során az aláírók megfelelően figyelembe veszik a kódex által előírt esetleges további követelményeket, valamint a kódexben foglalt jelentéstételi kötelezettségeiket. A jelen bekezdés különösen (de nem kizárólag) az alábbiakra érvényes:
- Az Európai Unió Alapjogi Chartája¹⁹;
 - Az Emberi Jogok Európai Egyezménye²⁰;
 - Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2065 rendelete (2022. október 19.) a digitális szolgáltatások egységes piacáról és a 2000/31/EK irányelv módosításáról (digitális szolgáltatásokról szóló rendelet), különös tekintettel a 4-6. és a 8. cikke;

¹⁸ 2025. február 8-tól, a 2024/1083 rendelet (a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai rendelet) 29. cikke alapján.

¹⁹ Az Európai Unió Alapjogi Chartája (2012. október 26.) 2012/C 326/91.

²⁰ Az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló Egyezmény (1950. november 4.) ET5 005.

- Az (EU) 2016/679 rendelet a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról;
 - Az elektronikus hírközlési ágazatban a személyes adatok kezeléséről, feldolgozásáról és a magánélet védelméről szóló 2002/58/EK irányelv;
 - A belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól szóló 2005/29/EK irányelv;
 - A megtévesztő és összehasonlító reklámról szóló 2006/114/EK irányelv;
 - A tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló 2010/13/EU irányelv;
 - Az audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó 2018/1808 irányelv;
 - Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1083 rendelete (2024. április 11.) a belső piaci médiaszolgáltatások közös keretének létrehozásáról és a 2010/13/EU irányelv módosításáról;
 - Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/900 rendelete (2024. március 13.) a politikai reklámtevékenység átláthatóságáról és célzott folytatásáról;
 - Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1689 rendelete (2024. június 13.) a mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok megállapításáról, valamint a 300/2008/EK, a 167/2013/EU, a 168/2013/EU, az (EU) 2018/858, az (EU) 2018/1139 és az (EU) 2019/2144 rendelet, továbbá a 2014/90/EU, az (EU) 2016/797 és az (EU) 2020/1828 irányelv módosításáról;
 - A nem nyilvános know-how és üzleti információk (üzleti titkok) jogosulatlan megszerzésével, felhasználásával és felfedésével szembeni védelemről szóló (EU) 2016/943 irányelv;
 - Az online közvetítő szolgáltatások üzleti felhasználói tekintetében alkalmazandó tisztességes és átlátható feltételek előmozdításáról szóló (EU) 2019/1150 rendelet;
 - Az Európai Unió Bíróságának és az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlata a káros tartalmakhoz való hozzáférés és azok terjesztésének korlátozására irányuló intézkedések arányosságáról.
- v. A jelen kódex nem érinti a dezinformáció elleni küzdelmet célzó egyéb kezdeményezéseket, ugyanakkor figyelembe veszi az uniós jogban a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet 45. cikke értelmében betöltött sajátos szerepét.
- w. A jelen kódexet az aláírók jóhiszeműen, tisztességes és valódi szándéknyilatkozatra alapozva fogadták el.
- x. A jelen kódex alkalmazása minden aláíró esetében azokra a szolgáltatásokra korlátozódik, amelyeket az Európai Gazdasági Térség szerződő feleinek tagállamaiban nyújtanak.
- y. Az aláíró az állandó munkacsoport értesítésével kiléphet a kódexből. A kilépés a többi aláíró jogviszonyában nem szünteti meg a kódex hatályát.
- z. További aláírók bármikor aláírhatják a kódexet. Ebből a célból a jelölt aláíróknak be kell mutatniuk tevékenységüket az állandó munkacsoportnak, továbbá megjelölni azokat a kötelezettségvállalásokat és intézkedéseket, amelyekhez a kódex keretében, a bevezetésben rögzített elvekkel összhangban csatlakozni szándékoznak.

- aa.** A jelen kódex nem érinti az aláíróknak a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet és egyéb – adott esetben – alkalmazandó szabályozások alapján fennálló kötelezettségeit. A digitális szolgáltatásokról szóló rendelet és egyéb szabályozások jogilag mindig elsőbbséget élveznek az azok hatálya alá tartozó aláírók számára. Ennek következtében, amennyiben a kódex szerinti önkéntes kötelezettségvállalások átfedésben vannak a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet vagy más szabályozások szerinti jogi kötelezettségekkel, a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet vagy más szabályozások rendelkezései elsőbbséget élveznek ezen aláírók esetében, és kiegészülhetnek az említett aláírók által elfogadott, a dezinformációval kapcsolatos vonatkozó konkrét intézkedésekkel, amelyeket az alábbiakban részletesebben ismertetünk.
- bb.** A digitális szolgáltatásokról szóló rendelet 2022. október 19-i elfogadását követően, valamint tekintettel arra, hogy a kódex a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet 45. cikke alapján magatartási kódexszé alakul át, az aláírók a következőket határozzák meg:
- A digitális szolgáltatásokról szóló rendelet 39. cikke értelmében azon aláírók, amelyek nagyon népszerű online keresőprogramokat üzemeltető szolgáltatók, kötelesek nyilvánosan hozzáférhetővé tenni a hirdetések adattárát. E tekintetben az aláírók elismerik, hogy a kódex 10. kötelezettségvállalása nem érinti és kiegészíti a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet 39. cikke szerinti jogi kötelezettségeiket, és nem értelmezhető úgy, hogy az aláíróknak a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet szerinti adattáron kívül külön adattárat kell nyilvánosan hozzáférhetővé tenniük a politikai vagy témafókuszú hirdetésekről. Ugyanakkor az aláírók elismerik, hogy a kódex 10.2.1. minőségi jelentéstételi elem pontja továbbra is lényeges a nagyon népszerű online keresőprogramok esetében, mivel hasznos jelentéseket generál a hirdetési adattárak használatáról (ez ehelyütt úgy értelmezendő, hogy az adattáraknak a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet 39. cikke értelmében vett használatára vonatkozik).
 - A nagyon népszerű online keresőprogramokat üzemeltető szolgáltatóknak minősülő aláírókra a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet 40. cikkében rögzített és a kidolgozás alatt álló, az adatokhoz való hozzáférésről szóló felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletben részletesebben meghatározott adat-hozzáférési kötelezettségek vonatkoznak. E tekintetben az aláírók elismerik, hogy a kódex 27. kötelezettségvállalása nem érinti az említett kötelezettségeket, amelyeknek mindig elsőbbséget kell élvezniük a kódexszel szemben. Az aláírók elismerik, hogy a kódex 27. kötelezettségvállalását az említett kötelezettségek kiegészítéseként kell értelmezni, és vállalják annak biztosítását, hogy az önkéntes kötelezettségvállalások hozzáadott értéket képviseljenek az említett kötelezettségekhez képest.
 - A nagyon népszerű online keresőprogramokat üzemeltető szolgáltatóknak minősülő aláírókra a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet 27. cikkében rögzített, az ajánlórendszerek átláthatóságára vonatkozó kötelezettségek vonatkoznak. Az aláírók elismerik, hogy a kódex 19. kötelezettségvállalása nem érinti az említett kötelezettségeket, és azt az említett kötelezettségek kiegészítéseként kell értelmezni, mégpedig azért, mert jelentéstételi elemeket tartalmaz arról, hogy az aláírók miként biztosítják az ajánlórendszerek átláthatóságát.
- cc.** A jelen kódex nem érinti az aláíróknak a politikai reklámtevékenység átláthatóságáról és célzott folytatásáról szóló 2024/900 rendelet (a „politikai reklámtevékenységről szóló rendelet”) és az annak alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusok, valamint a Bizottság által adott esetben annak végrehajtásáról kiadott iránymutatások alapján fennálló kötelezettségeit. A politikai reklámtevékenységről szóló rendelet jogilag mindig elsőbbséget élvez az annak hatálya alá tartozó aláírók számára. Ennek következtében – amennyiben a kötelezettségvállalások átfedésben vannak a politikai reklámtevékenységről szóló rendelet alapján az egyes aláírókra vagy az összes aláíróra vonatkozó jogi kötelezettségekkel – ezen aláírók számára a politikai reklámtevékenységről szóló rendelet rendelkezései élveznek elsőbbséget, amelyeket kiegészíthetnek a kódex vonatkozó konkrét, a politikai reklámtevékenységből eredő kockázatok enyhítését célzó intézkedései.

II. A HIRDETÉSEK ELHELYEZÉSÉNEK ELLENŐRZÉSE

Mivel:

- a. Az aláírók elismerik az Európai Bizottság 2021. évi iránymutatásában²¹ meghatározott prioritásokat, és – figyelembe véve, hogy a kereskedelmi szempont csak egy a dezinformáció számos aspektusa közül – az aláírók tudomásul veszik annak szükségességét, hogy „jelentősen javítani kell a hirdetések elhelyezésének ellenőrzését, különös tekintettel a félrevezető információkat közlévők bevételeinek csökkentésére”.²²
- b. Az aláírók elismerik kollektív és egyéni elszámoltathóságukat azzal kapcsolatban, hogy a következő típusú szervezetek és azok megfelelő feladatkörei tekintetében együttesen törekedjenek a reklámokban és a médiában megjelenő dezinformáció finanszírozásának megszüntetésére: a hirdetési felületek vásárlásában részt vevő hirdető és ügynökségek, a hirdetési felületek értékesítésében és a hirdetési kampányok jóváhagyásában részt vevő kiadók²³ és platformok, a hirdetési felületek és/vagy tartalmak célzásával vagy kiválasztásával és az ellenőrzési jelentésekkel foglalkozó hirdetéstechnológiai vállalatok, valamint a célzástól a jelentéstételig terjedő szolgáltatások akkreditációjával foglalkozó ellenőrző szervek. E felek mindegyike mozgósítja saját erőforrásait és együttműködik annak érdekében, hogy a reklámpar megakadályozza a káros dezinformációs kampányok elhelyezését és a dezinformációs oldalak hirdetési felületeinek értékesítését.
- c. Az aláírók elismerik, hogy meg kell erősíteni és ki kell terjeszteni a meglévő kötelezettségvállalásokat, amelyek célja, hogy az aláírók saját szolgáltatásai keretében vagy harmadik felek weboldalain terjesztett dezinformációk ne szolgálhassanak bevételforrásként²⁴.
- d. Az aláírók elismerik, hogy küzdeni kell a reklámüzenetek és szolgáltatások révén terjedő káros dezinformáció ellen.
- e. Az érintett aláírók elismerik, hogy az online hirdetések terjesztésével kapcsolatos dezinformációs kockázatok kezelése érdekében részletes és testreszabott intézkedésekre van szükség. Az intézkedések minden online hirdetésre vonatkoznak.
- f. Az érintett aláírók elismerik annak fontosságát, hogy olyan szabályzatokat és eljárásokat vezessenek be, amelyek tiltják a dezinformátoroktól származó díjazás elfogadását, illetve az ilyen fiókok és weboldalak népszerűsítését.
- g. Az aláírók elismerik, hogy az online hirdetések vásárlásában és értékesítésében, valamint a hirdetésekkel kapcsolatos szolgáltatások nyújtásában érintett összes félnek együtt kell működnie az online hirdetési ökoszisztéma átláthatóságának javítása érdekében, hogy ezáltal hatékonyan ellenőrizhessék, szabályozhassák és korlátozhassák a dezinformáció terjesztőinek fiókjain és webhelyein megjelenő hirdetéseket.
- h. Ahhoz, hogy elkerülhető legyen a reklámok téves elhelyezése az online dezinformációs weboldalakon, a már széles körben használt márkavédelmi eszközöket tovább kell fejleszteni, hogy azok továbbra is sikeresen kezeljék ezt a kihívást, figyelembe véve e

²¹ Az Európai Bizottság iránymutatása (n 1) 6.1. szakasz, 12. oldal.

²² Közlemény: Az online félretájékoztatás kezelése (n 3).

²³ A kiadó olyan weboldal, alkalmazás vagy egyéb tartalom üzemeltetője, ahol digitális hirdetések jelennek meg, vagy felhasználói információkat gyűjtenek és használnak fel digitális hirdetésekhez, például weboldal-tulajdonosok, blogszerzők, podcast-gyártók, videótartalom-készítők, mobilalkalmazások/játékok stb.

²⁴ Nem tartoznak a „dezinformáció” körébe a megtévesztő reklámok, a jelentéstételi hibák, a szatírák és a paródiák, illetve az egyértelműen azonosítható módon pártokhoz köthető hírek és kommentárok, és nem érinti a kötelező jogi kötelezettségeket, az önszabályozó reklámkódexeket és a megtévesztő reklámokra vonatkozó normákat.

tartalmak jellegét.²⁵ Az aláírók elismerik, hogy javítani kell a márkavédelmi eszközök elérhetőségét és alkalmazását.

- i. Az aláírók elismerik, hogy a dezinformációs tartalmakkal kapcsolatos információkat és megoldásokat nyújtó, harmadik félnek minősülő szervezetektől származó információk integrálása és a velük való együttműködés fontos a dezinformáció monetizálásának csökkentése szempontjából.

Ezért a jelen kódex aláírói az alábbi kötelezettségeket vállalják:

A dezinformáció demonetizálása

1. kötelezettségvállalás A hirdetések elhelyezésében részt vevő érintett aláírók vállalják, hogy nem finanszírozzák a dezinformáció terjesztését, és továbbfejlesztik azokat a politikákat és rendszereket, amelyek meghatározzák a bevételszerzésre alkalmas tartalmakat, a bevételszerzés és a hirdetések elhelyezésének ellenőrzését, valamint a hirdetések elhelyezésével kapcsolatos ellenőrzések és szolgáltatások pontosságáról és hatékonyságáról szóló jelentésekhez szükséges adatokat.

Az 1. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

1.1. intézkedés: A hirdetések értékesítésével foglalkozó érintett aláírók – köztük a médiaplatformok, a kiadók és a hirdetéstechnológiai vállalatok – olyan politikákat vezetnek be, tesznek közzé és hajtanak végre, amelyek célja:

- Egyrészt a káros dezinformációk közzétételének és terjesztésének elkerülése a hirdetésekkel támogatott vállalkozások integritásának védelme érdekében;
- Másrészt, érdemi végrehajtási és javító intézkedések meghozatala annak érdekében, hogy elkerülhető legyen a reklámok elhelyezése a dezinformációs tartalmak mellett vagy az ezen politikákat ismételten megsértő forrásokon; és
- Harmadrészt, olyan intézkedések elfogadása, amelyek lehetővé teszik a hirdetések céloldalainak és a hirdetéselhelyezés eredetének ellenőrzését.

Az érintett aláírók munkacsoportot hoznak létre, és kidolgozzák a finanszírozás visszaszorítására irányuló erőfeszítésekről – ezen belül a dezinformációs forrásokat támogató reklámok mennyiségére vonatkozó adatokról – szóló jelentések elkészítésének módszertanát, figyelembe véve a pénzügyi jelentéstételre vonatkozó jogi korlátozásokat és módszertani kihívásokat, és 6 hónapon belül ajánlást terjesztenek az állandó munkacsoport elé, amelyben javasolják egy további szolgáltatási szintű mutató felvételét az alapjelentésekbe. A szolgáltatási szintű mutatónak információt kell nyújtania az érintett aláírók által a szolgáltatási és tagállami szinten hozott intézkedések hatásáról.

1.1.1. minőségi jelentéstételi elem: Az aláírók nyilvánosságra hozzák és ismertetik azokat a politikákat, amelyeket az 1.1. intézkedés céljainak elérése érdekében alakítanak ki, vezetnek be és hajtanak végre, és elhelyezik a sűgőikban található megfelelő nyilvános oldalakra mutató hivatkozásokat.

1.1.1. szolgáltatási szintű mutató: Az aláírók mennyiségi jelentést készítenek azokról a lépésekről, amelyeket a szolgáltatási szintű mutató minőségi részében említett egyes politikák végrehajtása érdekében tagállami vagy nyelvi szinten tettek. Ide tartozhatnak például a káros dezinformációt terjesztő oldalakon és/vagy

²⁵ Közlemény: Az online félretájékoztatás kezelése (n 3).

doméneken megjelenő hirdetések eltávolítására, blokkolására vagy egyéb módon történő korlátozására irányuló lépések.

1.2. intézkedés: A hirdetések értékesítésével foglalkozó érintett aláírók – köztük kiadók, médiaplatformok és hirdetéstechnológiai vállalatok – szigorítják a jogosultsági követelményeket és a tartalomellenőrzési eljárásokat a szolgáltatásaik felületén a tartalom monetizálására és a hirdetési bevételek megosztására irányuló programok esetében, hogy kizárják az olyan szereplők részvételét, akik rendszeresen olyan tartalmakat tesznek közzé vagy olyan magatartást tanúsítanak, amelyek megsértik az 1.1. intézkedésben említett, a dezinformáció elleni küzdelemre irányuló politikákat.

1.2.1. minőségi jelentéstételi elem: Az aláírók felvázolják a monetizálási politikáik felülvizsgálatára, értékelésére és kiterjesztésére vonatkozó eljárásaikat annak érdekében, hogy ellenőrizzék és kizárják azoknak a szereplőknek a részvételét, akik rendszeresen káros dezinformációkat terjesztenek.

1.2.1. szolgáltatási szintű mutató: Az aláírók jelentést tesznek az 1.2. intézkedéshez kapcsolódó politikák jelentéstételi időszak alatti felülvizsgálatainak és/vagy frissítéseinek számáról. Az aláírók emellett jelentést tesznek azokról a fiókokról vagy doménekről, amelyek e politikák eredményeként tagállami szinten kizárásra kerültek a hirdetések közül vagy a bevételszerzésből, amennyiben ez nem szerepel a fenti 1.1. intézkedés keretében megosztott mérőszámok között.

1.3. intézkedés: A hirdetések értékesítésével foglalkozó érintett aláírók – köztük a kiadók, médiaplatformok és hirdetéstechnológiai vállalatok – kereskedelmi és műszakilag megvalósítható lépéseket tesznek, többek között támogatják az érintett harmadik felek megközelítéseit, hogy a hirdetésvásárlók számára átláthatóvá tegyék hirdetéseik elhelyezését.

1.3.1. minőségi jelentéstételi elem: Az aláírók jelentést tesznek a hirdetések elhelyezésével kapcsolatban a hirdetésvásárlók számára biztosított kontrollokról és átláthatóságról, amennyiben az a 13. intézkedéshez kapcsolódik.

1.4. intézkedés: A hirdetések vásárlásával foglalkozó érintett aláírók – köztük a hirdető és ügynökségek – olyan hirdetésértékesítőkön keresztül helyezik el hirdetéseiket, amelyek hatékony és átlátható intézkedéseket hoztak annak érdekében, hogy elkerüljék a hirdetések dezinformációs tartalmak mellé vagy rendszeresen dezinformációt közlő helyekre történő elhelyezését.

1.4.1. minőségi jelentéstételi elem: A hirdetések vásárlásával foglalkozó érintett aláírók leírják azokat a folyamatokat és eljárásokat, amelyekkel biztosítják, hogy hirdetéseiket olyan hirdetésértékesítőkön keresztül helyezték el, amelyek megteszik az 1.4. intézkedésben leírt lépéseket.

1.5. intézkedés: A finanszírozási tevékenységek jelentésében részt vevő érintett aláírók – köztük a médiaplatformok, hirdetési hálózatok és hirdetésellenőrző cégek – megteszik a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy az iparágban elismert, független, külső ellenőrök számára üzletileg megfelelő és korrekt hozzáférést biztosítsanak szolgáltatásaikhoz és adataikhoz, hogy:

- Egyrészt megerősítsék az elsődleges jelentések pontosságát a finanszírozás és a dezinformáció tekintetében, igyekezve összhangba hozni azokat a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet keretében végzett rendszeres auditokkal.
- Másrészt az akkreditációs szolgálatoknak értékelniük kell, hogy a médiaplatformok mennyire hatékonyan hajtják végre politikáikat, ideértve a dezinformáció elleni politikákat is.

1.5.1. minőségi jelentéstételi elem: A közvetlen jelentést készítő aláírók az 1.5. intézkedésben leírtak szerint jelentést tesznek a független külső ellenőrök számára biztosított hozzáférésről, és hivatkoznak ezen ellenőrök nyilvános jelentéseire és eredményeire, például az MRC tartalomszintű márkavédelmi akkreditációra, a TAG márkavédelmi tanúsítványokra vagy más, hasonlóan elismert, az iparágban elfogadott tanúsítványokra.

1.5.2. minőségi jelentéstételi elem: Azok az aláírók, amelyek auditok útján független akkreditációt végeznek, közzéteszik az akkreditációjuk azon területeit, amelyeket az 1.5. intézkedésben foglaltaknak megfelelően frissítettek.

1.6. intézkedés: Az érintett aláírók előmozdítják a fejlesztést, javítják a rendelkezésre állást, és gyakorlati lépéseket tesznek a márkavédelmi eszközök és partnerségek használatának elősegítése érdekében, szem előtt tartva az alábbi célokat:

- Az érintett aláírók – amennyiben ez üzletileg megvalósítható – lehetőségeket biztosítanak a forrásértékelők, a megbízhatósági mutatókat biztosító szolgálatok, a tényellenőrök, a kutatók vagy más érintett érdekelt felek által szolgáltatott – például a dezinformációs kampányok forrásaira vonatkozó – információk és elemzések integrálására, hogy segítsék a hirdetésvásárlók, nevezetesen a hirdetőket és ügynökségeiket hirdetéselhelyezési döntéseinek meghozatalát.
- A hirdetőket, ügynökségeket, hirdetéstechnológiai vállalatokat, médiaplatformokat és kiadók hatékony és észszerű lépéseket tesznek annak érdekében, hogy a médiatervezés, -vásárlás és -jelentés teljes folyamatába integrálják a márkavédelmi eszközök használatát, elkerülve ezzel, hogy hirdetéseik dezinformációs tartalmak mellett és/vagy olyan helyeken vagy forrásokban jelenjenek meg, amelyek rendszeresen dezinformációkat publikálnak.
- A tartalmakat és doméneket kategorizáló márkavédelmi eszközöket nyújtó szolgáltatók és értékelő szolgálatok kellő átláthatóságot biztosítanak az általuk alkalmazott folyamatokról – úgy, hogy nem hoznak nyilvánosságra üzleti szempontból érzékeny információkat vagy üzleti titkokat –, és létrehozhatnak egy mechanizmust az ügyfelek visszajelzéseinek és fellebbezéseinek kezelésére.

1.6.1. minőségi jelentéstételi elem: A hirdetéseket elhelyező aláírók jelentést tesznek az általuk biztosított, a forrásértékelők, a megbízhatósági mutatókat biztosító szolgálatok, a tényellenőrök, a kutatók vagy más érintett érdekelt felek által szolgáltatott – például a dezinformációs kampányok forrásaira vonatkozó – információk integrálására szolgáló lehetőségekről, hogy segítsék a vásárlók hirdetéselhelyezési döntéseinek meghozatalát.

1.6.2. minőségi jelentéstételi elem: A hirdetéseket vásárló aláírók ismertetik azokat a lépéseket, amelyeket a márkavédelmi eszközök használatának hirdetési és médiatevékenységükbe való integrálása érdekében tettek, és közzéteszik, hogy médiabefektetéseik hány százalékát védik ilyen szolgáltatások (minőségi jelentéstételi elem + szolgáltatási szintű mutató is).

1.6.3. minőségi jelentéstételi elem: A márkavédelmi eszközöket biztosító aláírók ismertetik, hogyan gondoskodnak folyamataik és eredményeik átláthatóságáról és fellebbezhetőségéről.

1.6.4. minőségi jelentéstételi elem: Azok az érintett aláírók, amelyek adott források kapcsán felméri, hogy tartósan dezinformációt publikálnak-e, kötelesek megfelelő tájékoztatást nyújtani a weboldalak értékelésének kritériumairól, nyilvánosságra hozni a dezinformációval kapcsolatos kritériumok értékelését, politikamentesen működni, és az értékelések közzététele előtt jogot biztosítani a kiadóknak a válaszadásra.

1.6.1. szolgáltatási szintű mutató: A hirdetések vásárló aláírók ismertetik azokat a lépéseket, amelyeket a márkavédelmi eszközök használatának hirdetési és médiatevékenységükbe való integrálása érdekében tettek, és közzéteszik, hogy médiabefektetéseik hány százalékát védik ilyen szolgáltatások.

A dezinformációt tartalmazó hirdetések kezelése

2. kötelezettségvállalás A hirdetési tevékenységben részt vevő érintett aláírók kötelezettséget vállalnak arra, hogy megakadályozzák a hirdetési rendszerek visszaélésű, a reklámüzenetek formáját öltő dezinformáció terjesztését célzó használatát.

A 2. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

2.1. intézkedés: Az érintett aláírók megfelelő és testreszabott hirdetési politikákat alakítanak ki, vezetnek be és hajtanak végre a hirdetési rendszereiket célzó, a reklámüzenetekben és a népszerűsített tartalmakban lévő káros dezinformáció terjesztésére irányuló visszaélések kezelésére.

2.1.1. minőségi jelentéstételi elem: Az aláírók nyilvánosságra hozzák és ismertetik a 2.1. intézkedés céljainak elérése érdekében kialakított, bevezetett és végrehajtott politikákat, és elhelyezik a sűgőikban található megfelelő nyilvános oldalakra mutató hivatkozásokat.

2.1.1. szolgáltatási szintű mutató: Az aláírók mennyiségi jelentést készítenek azokról a lépésekről, amelyeket a szolgáltatási szintű mutató minőségi részében említett egyes politikák végrehajtása érdekében tagállami vagy nyelvi szinten tettek. Ide tartozhatnak például a reklámüzenetekben és tartalmak népszerűsítésében megjelenő hirdetések eltávolítására, blokkolására vagy egyéb módon történő korlátozására irányuló lépések.

2.2. intézkedés: Az érintett aláírók olyan eszközöket, módszereket vagy partnerségeket dolgoznak ki, amelyek között szerepelhet független – nyilvános és saját – információforrásokra való hivatkozás (például partnerségek tényellenőrző vagy forrásértékelő szervezetekkel, vagy megbízhatósági mutatókat biztosító szolgálatokkal, vagy belsőleg kidolgozott saját módszerek) a káros dezinformációt terjesztő tartalmak és források azonosítása, valamint a 2.1. intézkedésben említett, a dezinformációval kapcsolatos hirdetési politikát sértő hirdetések és népszerűsített tartalmak azonosítása és az azok ellen való fellépés érdekében.

2.2.1. minőségi jelentéstételi elem: Az aláírók leírják azokat az eszközöket, módszereket vagy partnerségeket, amelyeket a 2.1. intézkedésben említett politikákkal ellentétes tartalmak és források azonosítására használnak – ügyelve arra, hogy ne hozzanak nyilvánosságra olyan információkat, amelyek megkönnyítenék a rosszindulatú szereplők számára ezeknek az eszközöknek, módszereknek vagy partnerségeknek a kijátszását. Az aláírók meghatározzák az ezen eszközökben, módszerekben vagy partnerségekben részt vevő független információforrásokat.

2.3. intézkedés: Az érintett aláírók a megfelelő és üzletileg megvalósítható módon átalakítják a jelenlegi hirdetésellenőrzési és -felülvizsgálati rendszereiket annak érdekében, hogy megakadályozzák a szolgáltatásaikon keresztül vagy azok felületén elhelyezett, a dezinformációval kapcsolatos hirdetési politikájuknak nem megfelelő hirdetések megjelenését, ideértve a hirdetési üzeneteket, a népszerűsített tartalmakat és a webhely céloldalait is.

2.3.1. minőségi jelentéstételi elem: Az aláírók ismertetik azokat a rendszereket és eljárásokat, amelyeket révén biztosítják, hogy a szolgáltatásaikon keresztül elhelyezett hirdetések megfeleljenek a 2.1. intézkedésben leírt hirdetési politikáiknak.

2.3.1. szolgáltatási szintű mutató: Az aláírók tagállami szinten mennyiségi jelentést készítenek a 2.3. intézkedésben meghatározott eljárások alkalmazásával a szolgáltatásaikból eltávolított vagy letiltott hirdetésekről. Sikeresen eltávolított hirdetések esetén a feleknek jelentést kell tenniük a jogsértő tartalom és reklám eléréséről.

2.4. intézkedés: A fenti 2.1. intézkedésben foglalt politikákat sértő hirdetések elutasításakor vagy eltávolításakor, illetve a hirdetési fiókok e politikák szerinti letiltásakor az érintett aláírók megfelelő tájékoztatást nyújtanak a hirdetőknél arról, hogy mely hirdetési politikát sértették meg, és tájékoztatást adnak a fellebbezési eljárásairól.

2.4.1. minőségi jelentéstételi elem: Az aláírók ismertetik, hogy miként tájékoztatják a hirdetőköt az általuk megsértett hirdetési politikáról, és hogy a hirdetők miként nyújthatnak be fellebbezést e politikával kapcsolatban.

2.4.1. szolgáltatási szintű mutató: Az aláírók tagállami szinten mennyiségi jelentést készítenek a hirdetőktől kapott, a politikájuk alkalmazásával kapcsolatos fellebbezések számáról, valamint azon fellebbezések arányáról, amelyek a politika alapján hozott eredeti döntés megváltoztatásához vezettek.

Érintett szereplőkkel való együttműködés

3. kötelezettségvállalás A digitális hirdetések vásárlásával, értékesítésével és elhelyezésével foglalkozó érintett aláírók vállalják, hogy megosztják egymással a bevált gyakorlatokat és megerősítik az érintett szereplőkkel való együttműködést, kiterjesztve azt az online monetizációs értékláncban aktív szervezetekre, például az online e-fizetési szolgáltatásokra, az e-kereskedelmi platformokra és az érintett közösségi finanszírozási/adományozási rendszerekre, azzal a céllal, hogy növeljék a saját szolgáltatásaik felületén elhelyezett hirdetések ellenőrzésének hatékonyságát.

A 3. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

3.1. intézkedés: Az érintett aláírók együttműködnek a platformokkal, a hirdetési ellátási lánc szereplőivel, a forrásértékelő szolgálatokkal, a megbízhatósági mutatókat biztosító szolgálatokkal, a tényellenőrző szervezetekkel, a hirdetővel és az online monetizációs értékláncban aktív egyéb szereplőkkel az információk – különösen a káros dezinformáció terjesztőinek leküzdése szempontjából releváns információk – integrációjának és áramlásának elősegítése érdekében, az összes vonatkozó adatvédelmi szabály és titoktartási megállapodás maradéktalan betartása mellett.

3.1.1. minőségi jelentéstételi elem: Az aláírók ismertetik, hogyan működnek együtt másokkal az iparágban és a civil társadalomban annak érdekében, hogy elősegítsék a káros dezinformáció terjesztőinek leküzdése szempontjából releváns információk áramlását.

3.2. intézkedés: Az érintett aláírók a kódex állandó munkacsoportján, a GARM-on, az IAB Europe-on vagy más releváns fórumokon keresztül információkat cserélnek egymás között a dezinformációs trendekről és a TTP-kről („taktikák, módszerek és eljárások”). Ennek keretében megosztják az érintett aláírók által megfigyelt új technikákkal vagy fenyegetésekkel kapcsolatos ismereteket, valamint esettanulmányokat, és egyéb, a képességek javítását szolgáló eszközöket és a hirdetési ellátási láncban előforduló dezinformáció felszámolását segítő intézkedéseket vitatnak meg – amelyek között szerepelhetnek valós idejű technikai képességek is.

3.2.1. minőségi jelentéstételi elem: Az aláírók jelentést tesznek a 3.2. intézkedésben említett fórumokon folytatott megbeszéléseikről, ügyelve arra, hogy ne hozzanak nyilvánosságra olyan információkat, amelyek bizalmasak és/vagy amelyeket rosszhiszemű szereplők felhasználhatnak az aláírók és mások által a hirdetési ellátási láncban létrehozott védelmi mechanizmusok kijátszására. Ide

tartozhatnak például azon információk, hogy az aláírók milyen fórumokon vettek részt, milyen típusú információkat osztottak meg, és milyen tanulságokat vontak le ezekből az információcserékből.

3.3. intézkedés: Az érintett aláírók integrálják az érintett külső szervezetek, például független forrásértékelő szolgálatok, megbízhatósági mutatókat biztosító szolgálatok, tényellenőrzők, kutatók vagy nyílt forrású adatokkal foglalkozó vizsgálók munkáját, vagy együttműködnek velük annak érdekében, hogy csökkentsék a dezinformáció finanszírozását és elkerüljék a dezinformációt tartalmazó hirdetések terjesztését.

3.3.1. minőségi jelentéstételi elem: Az aláírók jelentést tesznek a munkájukhoz kapcsolódó, az említett szervezetekkel folytatott együttműködésekről és integrációkról.

III. POLITIKAI REKLÁMTEVÉKENYSÉG

Mivel:

- a. Az aláírók elismerik a politikai és témafókuszú hirdetések fontosságát a politikai kampányok és a fontos társadalmi kérdésekkel kapcsolatos nyilvános viták alakításában, különösen a közvélemény, a politikai és választási viták, a népszavazások, a jogalkotási folyamatok és a polgárok szavazási magatartásának alakításában.
- b. Az aláírók tudomásul veszik, hogy bármely hirdető (ideértve a médiaszervezeteket és -vállalatokat is) közzétehet politikai vagy témafókuszú hirdetéseket.
- c. Az aláírók elismerik annak fontosságát, hogy együttműködjenek a „politikai reklámok” közös értelmezésének kialakítása érdekében, törekedve a politikai reklámtevékenység átláthatóságáról és célzott folytatásáról szóló 2024/900 rendelethez való igazodásra, valamint arra, hogy megközelítésük összhangban legyen a rendeletjavaslat és a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet vonatkozó rendelkezéseivel, különös tekintettel az említett rendeletekben meghatározott fogalmakra és kötelezettségekre.
- d. Az aláírók elismerik továbbá, hogy ki kell dolgozniuk a „témafókuszú hirdetések” közös értelmezését, figyelemmel a politikai reklámtevékenység átláthatóságáról és célzott folytatásáról szóló 2024/900 rendeletre és a digitális szolgáltatásokról szóló rendeletre.
- e. Az aláírók elismerik továbbá annak jelentőségét, hogy a politikai reklámtevékenység átláthatóságáról és célzott folytatásáról szóló 2024/900 rendelettel összefüggésben közösen értelmezzék a „reklámozó” fogalmát.
- f. Az aláírók elismerik annak fontosságát, hogy a politikai hirdetések semlegesen jelenjenek meg, függetlenül a politikai irányultságtól vagy a tárgyalt témától.
- g. A jelen megerősített kódex útján az aláírók megállapodnak abban, hogy hozzájárulnak a politikai reklámok átláthatóságához, és gondoskodnak a politikai reklámok célzására használt személyes adatok további védelméről, maradéktalanul betartva az általános adatvédelmi rendeletet²⁶ és más vonatkozó jogszabályokat, különös tekintettel az érvényes hozzájárulás beszerzésére, amennyiben az szükséges.

Ezért a jelen kódex aláírói az alábbi kötelezettségeket vállalják:

A politikai és témafókuszú hirdetések közös értelmezése

4. kötelezettségvállalás Az érintett aláírók vállalják, hogy közös meghatározást fogadnak el a politikai és témafókuszú hirdetésekre vonatkozóan.

A 4. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

- 4.1. intézkedés:** Az érintett aláírók vállalják, hogy a jelen pontban a politikai és témafókuszú hirdetéseket a politikai reklámtevékenység átláthatóságáról és célzott folytatásáról szóló 2024/900 rendeletben meghatározott politikai reklámtevékenység fogalmának megfelelően határozzák meg.
- 4.2. intézkedés:** Ha a kódex alkalmazásának első évében a politikai reklámtevékenység átláthatóságáról és célzott folytatásáról szóló 2024/900 rendeletről folytatott tárgyalások során nem születik politikai megállapodás a politikai hirdetések meghatározásáról, vagy ha ez a rendelet nem tartalmazza a politikai hirdetések olyan meghatározását, amely megfelelően lefedi a témafókuszú hirdetéseket (a

²⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet).

4.1.1. pont alapján az állandó munkacsoport értékelése szerint), az aláírók az állandó munkacsoporttal közösen kidolgozzák a politikai hirdetések és a témafókuszú hirdetések munkadefinícióit, amelyek alapul szolgálhatnak ehhez a fejezethez.

4.1.1. minőségi jelentéstételi elem: (a 4.1. és 4.2. intézkedés esetében) Az érintett aláírók a jelentéstételkor nyilatkoznak kötelezettségvállalásuk köréről, és közzéteszik vonatkozó politikáikat, igazolva, hogy azok összhangban vannak a politikai reklámtevékenység átláthatóságáról és célzott folytatásáról szóló 2024/900 rendelet előírásaival.

4.1.2. minőségi jelentéstételi elem: (a 4.1. és 4.2. intézkedés esetében) A kódex alkalmazásának első évét követően az érintett aláírók nyilatkoznak, hogy szükségesnek tartják-e az állandó munkacsoporttal való további együttműködést, és a 4.2. intézkedésnek megfelelően meghatározzák az ehhez szükséges mechanizmust.

5. kötelezettségvállalás Az érintett aláírók vállalják, hogy szolgáltatásaik felületén következetes megközelítést alkalmaznak a politikai és témafókuszú hirdetésekre vonatkozóan, és reklámpolitikájukban egyértelműen jelzik, hogy milyen mértékben engedélyezik vagy tiltják az ilyen típusú hirdetéseket szolgáltatásaik felületén.

Az 5. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

5.1. intézkedés: Az érintett aláírók az alábbiakban ismertetett címkézési, átláthatósági és ellenőrzési elveket alkalmazzák minden olyan hirdetésre, amely kapcsolódik a 4. és 5. kötelezettségvállalásukhoz. Nyilvánosan és közérthető módon közzéteszik a szolgáltatásaikra vonatkozó politikai és/vagy témafókuszú hirdetések meghatározásával kapcsolatos szabályzataikat vagy irányelveiket.

5.1.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók jelentést tesznek szabályzataikról vagy irányelveikről, valamint az azok nyilvánosságra hozatalával kapcsolatos álláspontjukról.

A politikai vagy témafókuszú hirdetések hatékony címkézése

6. kötelezettségvállalás Az érintett aláírók vállalják, hogy a politikai vagy témafókuszú hirdetéseket egyértelműen címkézik és megkülönböztetik mint fizetett tartalmat, oly módon, hogy a felhasználók megértsék, hogy a megjelenített tartalom politikai vagy témafókuszú hirdetést tartalmaz.

A 6. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

6.1. intézkedés: Az érintett aláírók kidolgozzák a politikai vagy témafókuszú hirdetésekben szereplő jelölésekre és címkékre vonatkozó közös bevált gyakorlatok és példák gyűjteményét, és ezeket a tanulságokat beépítik szolgáltatásaikba.

6.1.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók nyilvánosságra hozzák a 2.2.1. intézkedés keretében kidolgozott bevált gyakorlatokat és példákat, és ismertetik, hogy azok miként kapcsolódnak a vonatkozó szolgáltatásaikhoz.

6.2. intézkedés: Az érintett aláírók gondoskodnak arról, hogy a hirdetéshez csatolt címkén szerepeljenek a lényeges információk, például a reklámozó kiléte, vagy hogy azok a címkéről a felhasználó számára könnyen hozzáférhetőek legyenek.

6.2.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók példákat tesznek közzé arra vonatkozóan, hogy a reklámozók kilétét és az egyéb lényeges információkat hogyan csatolják a hirdetésekhez, vagy hogyan teszik azokat a címkéről könnyen hozzáférhetővé a felhasználók számára.

6.2.2. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók közzéteszik címkéik tervét.

6.2.1. szolgáltatási szintű mutató: Az érintett aláírók tagállami szinten közzéteszik a 6.2. intézkedés szerint címkézett hirdetések mennyiségére vonatkozó fontos mérőszámokat, például az elfogadott és címkézett hirdetések számát, a címkézett hirdetőik által elköltött összegeket, vagy az állandó munkacsoporton belül megvitatandó egyéb mérőszámokat, azzal a céllal, hogy értékeljék e címkézés hatékonyságát.

6.3. intézkedés: Az érintett aláírók a címkék felhasználók általi felismerésének és megértésének javítását célzó kutatásokat finanszíroznak és részt vesznek azokban, megvitatják a kutatások eredményeit az állandó munkacsoporttal, és törekednek arra, hogy az eredményeket adott esetben beépítsék szolgáltatásaikba.

6.3.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók közzéteszik a politikai vagy témafókuszú hirdetések címkéinek felismerésével és megértésével kapcsolatos kutatások eredményeit, és beszámolnak az annak biztosítására tett lépéseikről, hogy a felhasználók képesek legyenek következetesen felismerni és megérteni a címkéket, valamint hogy a címkék jobban fel tudják kelteni a felhasználók figyelmét.

6.4. intézkedés: Az érintett aláírók gondoskodnak arról, hogy ha egy politikai vagy témafókuszú hirdetés a platformjukon ilyen címkézést kap, a címke akkor is megmaradjon, ha a felhasználók a platformon belül megosztják a hirdetést, így azt továbbra is egyértelműen fizetett politikai vagy témafókuszú tartalomként lehessen azonosítani.

6.4.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók bemutatják, milyen lépéseket vezettek be annak érdekében, hogy a címkék a felhasználók által megosztott hirdetésekben is megmaradjanak.

6.5. intézkedés: Az üzenetküldő szolgáltatásokat nyújtó érintett aláírók – amennyiben ez lehetséges és megfelel a helyi jogszabályoknak – észszerű erőfeszítéseket tesznek annak érdekében, hogy javítsák az üzenetküldő szolgáltatásokon keresztül megosztott politikai hirdetésekre alkalmazott címkék láthatóságát. Ebből a célból – a titkosítás gyengítése nélkül és a magánélet védelmét figyelembe véve – észszerű erőfeszítéseket tesznek olyan megoldások kidolgozására, amelyek lehetővé teszik a felhasználók számára, hogy a lehetőségekhez mérten felismerjék az online platformjukon fizetős tartalomként megjelölt, az üzenetküldő szolgáltatásaikon keresztül megosztott tartalmakat.

6.5.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók jelentést tesznek azokról a megoldásokról, amelyekkel a felhasználókat a 6.5. intézkedésben leírtak szerint felvértezik a fizetős tartalmak felismerésére.

A politikai vagy témafókuszú hirdetések ellenőrzésére vonatkozó kötelezettségvállalások

7. kötelezettségvállalás Az érintett aláírók vállalják, hogy arányos és megfelelő személyazonosság-ellenőrzési rendszereket vezetnek be a politikai vagy témafókuszú hirdetéseket közzétevő reklámozók és a nevükben eljáró reklámszolgáltatók számára. Az érintett aláírók gondoskodnak arról, hogy az ilyen hirdetések elhelyezése előtt teljesüljenek a címkézési és a felhasználók felé fennálló átláthatósági követelmények.

A 7. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

7.1. intézkedés: Az érintett aláírók gondoskodnak arról, hogy a politikai vagy témafókuszú hirdetéseket vásárló reklámozók nevében eljáró reklámozók és reklámszolgáltatók megadják a kilétükre vonatkozó lényeges információkat, hogy az ilyen hirdetések

elhelyezése előtt ellenőrizhessék (és adott esetben újra ellenőrizhessék) kilétüket vagy az általuk képviselt reklámozók kilétét.

7.1.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók jelentést tesznek a 7.1.1. intézkedésben meghatározott, információk gyűjtésére és ellenőrzésére szolgáló eszközökről és folyamatokról, valamint az eszközök és folyamatok időszerűségéről és arányosságáról.

7.1.1. szolgáltatási szintű mutató: Az érintett aláírók – adott esetben szolgáltatásonként és tagállami szinten – közzéteszik a vonatkozó ellenőrzési folyamatok teljesítésének elmulasztása miatt elutasított hirdetések mennyiségére vonatkozó, a 6.2.1. szolgáltatási szintű mutatóval összehasonlítható fontos mérőszámokat.

7.2. intézkedés: Az érintett aláírók a 7. kötelezettségvállalásban bemutatott ellenőrzési folyamatokat kellő időben és arányos módon végzik el.

7.2.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók jelentést tesznek az említett eszközöket és folyamatokat bizonyíthatóan kijátszó szereplőkkel szemben hozott intézkedésekről, valamint a politikák esetleges lényeges frissítéseiről.

7.2.2. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók tájékoztatást nyújtanak az ellenőrzési folyamat időszerűségéről és arányosságáról.

7.3. intézkedés: Az érintett aláírók megfelelő intézkedéseket hoznak, például felfüggesztéseket vagy egyéb fiók szintű szankciókat alkalmaznak azon politikai vagy témafókuszú hirdetéseket megjelentető reklámozók ellen, amelyek bizonyíthatóan platformon belüli taktikákkal kerülnek meg az ellenőrzési és átláthatósági követelményeket. Az érintett aláírók olyan funkciókat fejlesztenek ki – vagy biztosítanak meglévő eszközökön keresztül –, amelyek segítségével a felhasználók megjelölhetik azokat a hirdetéseket, amelyek nincsenek politikai hirdetésként címkézve.

7.3.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók jelentést tesznek azon alkalmazott eszközökről és eljárásokról, amelyekkel nyilatkozatot kérhetnek arról, hogy a megrendelt hirdetési szolgáltatás politikai vagy témafókuszú hirdetésnek minősül-e.

7.3.2. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók jelentést tesznek azokról a politikákról, amelyeket a platformon a hitelesítési és átláthatósági követelményeket nyilvánvalóan megkerülő politikai vagy témafókuszú hirdetéseket megjelentető reklámozókkal szemben alkalmaznak.

7.4. intézkedés: Az érintett aláírók vállalják, hogy a reklámozók és a reklámozók nevében eljáró reklámszolgáltatók számára kötelezővé teszik, hogy nyilatkozzanak arról, hogy az általuk igényelt reklámszolgáltatás politikai vagy témafókuszú hirdetésnek minősül-e.²⁷

7.4.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók jelentést tesznek a kutatásokról és közzéteszik az általuk hozott olyan intézkedések hatékonyságára vonatkozó adatokat, amelyekkel a politikai vagy témafókuszú hirdetések reklámozóinak kilétét ellenőrzik.

²⁷ Adott esetben a politikai hirdetések és hirdetőik ellenőrzésére és azonosítására a politikai reklámtevékenység átláthatóságáról és célzott folytatásáról szóló rendelet alapján elfogadhatónak ítélt módszerek az aláírók jelen kódex szerinti kötelezettségvállalásai tekintetében is elfogadhatónak minősülnek.

A politikai vagy témafókuszú hirdetésekkel kapcsolatos, a felhasználók felé tett átláthatósági kötelezettségvállalások

8. kötelezettségvállalás Az érintett aláírók vállalják, hogy átláthatósági információkat nyújtanak a felhasználóknak a szolgáltatásuk felületén megjelenő politikai vagy témafókuszú hirdetésekről.

A 8. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

8.1. intézkedés: Az érintett aláírók megállapodnak a közös minimális átláthatósági kötelezettségekben, törekedve a politikai reklámtevékenység átláthatóságáról és célzott folytatásáról szóló 2024/900 rendeletnek való megfelelésre, például a reklámozó azonosítása, a megjelenítési időszak, a hirdetési kiadások és a hirdetés címzettjeire vonatkozó összesített információk tekintetében.

8.2. intézkedés: Az érintett aláírók közvetlen hivatkozást illesztenek be a hirdetésbe, amely a hirdetési adattárhoz vezet.

8.1.1. minőségi jelentéstételi elem (a 8.1. és 8.2. intézkedés esetében): Az érintett aláírók nyilvánosságra hozzák a 8.1. és 8.2. intézkedés keretében kidolgozott közös minimális átláthatósági kötelezettségeket, és ismertetik, hogy azok miként kapcsolódnak a vonatkozó szolgáltatásaikhoz, ideértve a felhasználók számára elérhető adatokat is.

9. kötelezettségvállalás Az érintett aláírók vállalják, hogy a felhasználóknak világos, érthető és átfogó információkat nyújtanak arról, hogy miért jelenik meg számukra egy politikai vagy témafókuszú hirdetés.

A 9. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

9.1. intézkedés: Az érintett aláírók – a politikai reklámtevékenység átláthatóságáról és célzott folytatásáról szóló 2024/900 rendelettel való összhangra törekedve – egyszerű módot biztosítanak a felhasználók számára, hogy hozzáférjenek azokhoz az információkhoz, amelyekből megtudhatják, miért jelenik meg számukra egy adott politikai vagy témafókuszú hirdetés.

9.2. intézkedés: Az érintett aláírók egyszerűen és közérthetően elmagyarázzák azokat az indokokat és eszközöket, amelyeket a reklámozók és a reklámozók nevében eljáró reklámszolgáltatók alkalmaznak (például demográfiai, földrajzi, kontextuson, érdeklődésen vagy viselkedésen alapuló eszközök) annak meghatározására, hogy egy politikai vagy témafókuszú hirdetés kifejezetten az adott felhasználó számára jelenjen meg.

9.1.1. minőségi jelentéstételi elem (a 9.1. és 9.2. intézkedés esetében): Az érintett aláírók ismertetik azokat az eszközöket és funkciókat, amelyekkel a felhasználók számára a 9.1. és 9.2. intézkedésben meghatározott információkat, valamint a szolgáltatás által kínált egyes célzási módszerekre vonatkozó releváns példákat biztosítják.

Politikai vagy témafókuszú hirdetések adattárai és az alkalmazásprogramozási felületek (API-k) minimális funkciói a politikai vagy témafókuszú hirdetések adataihoz való hozzáféréshez

10. kötelezettségvállalás Az érintett aláírók vállalják, hogy adattárakat vezetnek a politikai és témafókuszú hirdetésekről, és gondoskodnak azok naprakészségéről, teljességéről, használhatóságáról és minőségéről, úgy, hogy azok tartalmazzák az összes közzétett politikai és témafókuszú hirdetést, valamint

a jogi kötelezettségek és a jelen kódex szerinti átláthatósági kötelezettségvállalások teljesítéséhez szükséges információkat.

A 10. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

10.1. intézkedés: Az érintett aláírók erre a célra szolgáló, kereshető hirdetési adattárakat hoznak létre és vezetnek, amelyek tartalmazzák az összes politikai és témafókuszú hirdetés pontos adatait (lehetőség szerint valós időben, különösen választási időszakokban), valamint magukat a hirdetéseket is. Ehhez kapcsolódóan minden hirdetés esetében meg kell adni a lényeges információkat, például a reklámozó kilétét, a hirdetés megjelenésének időtartamát, a hirdetésre fordított teljes összeget, a megjelenítések számát, a címzettek meghatározásához használt közönségkritériumokat, a hirdetést látó címzettek demográfiai adatait és számát, valamint a földrajzi területeket, ahol a hirdetés megjelent.

10.2. intézkedés: A hirdetési adattárakban található információknak legalább 5 évig nyilvánosan hozzáférhetőnek kell lenniük.²⁸

10.2.1. minőségi jelentéstételi elem (a 10.1. és 10.2. intézkedés esetében): Az érintett aláírók részletesen ismertetik adattáraik elérhetőségét, funkcióit és frissítési gyakoriságát, hogy eleget tegyenek a 10.1. és 10.2. intézkedéseknek. Az érintett aláírók mennyiségi információkat is szolgáltatnak az adattárak használatáról, például a havi használatról.

11. kötelezettségvállalás **Az érintett aláírók vállalják, hogy alkalmazásprogramozási felületeket (API-kat) vagy más felületeket biztosítanak, amelyek segítségével a felhasználók és a kutatók személyre szabott kereséseket végezhetnek a politikai vagy témafókuszú hirdetési adattárakban, és hogy az API-k vagy más felületek alkalmazásához minimális funkciókat és minimális keresési kritériumokat biztosítanak.**

A 11. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

11.1. intézkedés: Az érintett aláírók API-jainak vagy egyéb felületeinek olyan minimális funkciókat és keresési feltételeket kell biztosítaniuk, amelyek segítségével a felhasználók és a kutatók – kutatási és nyomkövetési célból – a valós időhöz legközelebb (különösen választások idején) szabványos formátumokban végezhetnek személyre szabott adatkereséseket, például hirdető vagy jelölt, földrajzi terület vagy ország, nyelv, kulcsszó, választás vagy egyéb célzási feltételek szerint.

11.2. intézkedés: Az érintett aláírók által az API-kon és más felületeken keresztül rendelkezésre bocsátott adatoknak legalább ugyanolyan részletesnek kell lenniük, mint a hirdetési adattárakban rendelkezésre bocsátott adatoknak.

11.3. intézkedés: Az érintett aláírók biztosítják az API-k és egyéb felületek széles körű hozzáférhetőségét és rendelkezésre állását.

11.4. intézkedés: Az érintett aláírók együttműködnek a kutatókkal, és adott esetben frissítik az API-k és más felületek funkcióit, hogy azok megfeleljenek a kutatók észszerű igényeinek.

11.1.1. minőségi jelentéstételi elem (a 11.1-11.4. intézkedés esetében): Az érintett aláírók részletesen ismertetik az API-k vagy más felületek rendelkezésre állását és funkcióit, hogy megfeleljenek a 11.1–11.4. intézkedéseknek. Az érintett aláírók mennyiségi információkat is szolgáltatnak az API-k használatáról, például a havi használatról.

²⁸ Az aláírók összehangolják a hirdetési adattárakban található információk elérhetőségének minimális időtartamát, amely a politikai reklámtevékenység átláthatóságáról és célzott folytatásáról szóló 2024/900 rendelet keretein belül kerülhet meghatározásra.

11.4.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók beszámolnak a kutatókkal való együttműködésükről, többek között az API-k funkcióival kapcsolatos tapasztalataikról, valamint az együttműködés és az állandó munkacsoporton belüli megbeszélések eredményeként a funkciókban végrehajtott fejlesztésekről.

Civil társadalmi kötelezettségvállalások

12. kötelezettségvállalás Az érintett aláírók vállalják, hogy fokozzák a politikai és témafókuszú hirdetések felügyeletét, és adott esetben konstruktív módon segítik a politikai vagy témafókuszú hirdetésekre vonatkozó politikák és gyakorlatok kidolgozását, végrehajtását és továbbfejlesztését.

A 12. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

12.1. intézkedés: Az érintett aláírók együttműködnek az online politikai vagy témafókuszú hirdetések tagállami szintű használatának kutatásában, nyomon követésében és jelentésében.

12.2. intézkedés: Az érintett aláírók eszközöket, eredménytáblákat és egyéb adatokat állítanak elő a politikai vagy témafókuszú hirdetések megfelelő ellenőrzésének biztosítása érdekében, különösen a tagállamokban zajló választási időszakokban.

12.3. intézkedés: Az érintett aláírók figyelmeztetik a többi aláírót a politikai vagy témafókuszú hirdetési politikák vagy a jelen kódex végrehajtásával vagy betartásával kapcsolatos problémákra.

12.1.1. minőségi jelentéstételi elem (a 12.1-12.3. intézkedés esetében): Az érintett aláírók nyilvánosan, valamint megvitatás és esetleges nyomonkövetési intézkedések meghozatala céljából az állandó munkacsoporttal is megosztják kutatásaikat és eredményeiket.

Folyamatos együttműködés

13. kötelezettségvállalás Az érintett aláírók vállalják, hogy folyamatos figyelemmel kísérést és kutatást végeznek annak érdekében, hogy megértsék a politikai vagy témafókuszú hirdetésekben megjelenő dezinformációval kapcsolatos kockázatokat, és reagáljanak azokra.

A 13. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

13.1. intézkedés: Az érintett aláírók megállapodnak abban, hogy egyénileg és az állandó munkacsoport keretében közösen dolgoznak azon, hogy azonosítsák a politikai vagy témafókuszú hirdetések használatával kapcsolatos új és változó dezinformációs kockázatokat, és megvitassák az ezek kezelésére szolgáló lehetőségeket.

13.2. intézkedés: Az érintett aláírók egyeztetnek az állandó munkacsoporttal és más érintett érdekelt felekkel, hogy felmérjék a szolgáltatásaik felületén minden tagállamban alkalmazandó rövid választási „tilalmi időszakok” lehetőségét és hatását a politikai vagy témafókuszú hirdetésekre.

13.3. intézkedés: Az érintett aláírók megállapodnak abban, hogy az állandó munkacsoporttal közösen értékelik, hogy a tagállamokban biztosított-e a politikai vagy témafókuszú hirdetések megfelelő független ellenőrzése.

13.1.1. minőségi jelentéstételi elem (a 13.1-13.3. intézkedés esetében): Az állandó munkacsoport keretében az érintett aláírók legalább évente egyszer megfelelő erőforrásokkal ellátott megbeszélést tartanak a következő témákról:

nem hivatalos fordítás

- A politikai hirdetések terén felmerült új kockázatok, egy koordinált politika kidolgozása érdekében;
- Folyamatos megbeszélések a tilalmi időszakokról;
- Politikai vagy témafókuszú hirdetések független ellenőrzése.

IV. A SZOLGÁLTATÁSOK INTEGRITÁSA

Mivel:

- a. Az érintett aláírók elismerik annak fontosságát, hogy fokozzák és bizonyítsák a szolgáltatások integritásának biztosítására irányuló erőfeszítések hatékonyságát azáltal, hogy a bevezetésben meghatározottak szerint bevezetik és előmozdítják a félretájékoztatás és a dezinformáció – ezen belül a szolgáltatásaik körében megengedhetetlen manipulatív magatartások és gyakorlatok – elleni biztosítékokat.
- b. E célból, valamint a kódex szerinti jelentéstétel és párbeszéd megkönnyítése érdekében – az Európai Bizottság 2021. évi iránymutatásával összhangban – az érintett aláírók elismerik annak fontosságát, hogy egymással együttműködésben (az Emberi Jogok Európai Egyezményének 10. cikkével és az Európai Unió Alapjogi Chartájának 11., 47. és 52. cikkével összeegyeztethető meglévő uniós és nemzeti jogszabályok sérelme nélkül) kialakítsák a szolgáltatásaik körében megengedhetetlen manipulatív magatartások és gyakorlatok közös értelmezését.
- c. Emellett az érintett aláírók elismerik, hogy továbbra is meg kell erősíteniük elkötelezettségüket a szolgáltatásaik körében előforduló megengedhetetlen manipulatív magatartások és gyakorlatok, a külföldi információmanipuláció és beavatkozás, valamint a biztonságot fenyegető hibrid fenyegetések elleni küzdelem és azok korlátozása érdekében.
- d. Az érintett aláírók célja, hogy egymással együttműködve kidolgozzák a megengedhetetlen manipulatív magatartások és gyakorlatok közös terminológiájának átfogó jegyzékét, amelyet a rosszindulatú szereplők által alkalmazott magatartásokra, valamint taktikákra, módszerekre és eljárásokra (TTP-k) vonatkozó legfrissebb bizonyítékok fényében, különösen az AMITT dezinformációs taktikák, módszerek és eljárások keretrendszere alapján rendszeresen módosítani kell. Ez az együttműködés a jelen kódex által létrehozott állandó munkacsoport keretében valósulhat meg.
- e. A folyamatos relevancia és megfelelés biztosítása érdekében az érintett aláírók megállapodnak abban, hogy fokozzák erőfeszítéseiket a felhasználók felé való átláthatóság, valamint a szolgáltatásaik körében megengedhetetlen manipulatív és hiteltelen magatartások és gyakorlatok tekintetében való elszámoltathatóság terén.
- f. Az Emberi Jogok Európai Egyezményének 8. cikkével és az Európai Unió Alapjogi Chartájának 7. és 8. cikkével összhangban az érintett aláírók ismételten hangsúlyozzák annak fontosságát, hogy ne tiltsák meg a fiókok és szolgáltatások névtelen vagy álneven történő használatát.

Ezért a jelen kódex érintett aláírói az alábbi kötelezettségeket vállalják:

A megengedhetetlen manipulatív magatartás közös értelmezése

14. kötelezettségvállalás A szolgáltatásaik körében megengedhetetlen manipulatív magatartások és gyakorlatok korlátozása érdekében az érintett aláírók vállalják, hogy bevezetnek vagy tovább erősítenek olyan politikákat, amelyek a szolgáltatásaik körében a félretájékoztatás és a dezinformáció ellen irányulnak, és hogy megállapodnak a szolgáltatásaik körében nem megengedett manipulatív magatartások, szereplők és gyakorlatok szolgáltatásokat átfogó értelmezéséről.

Az ilyen magatartások és gyakorlatok, amelyeket rendszeresen felül kell vizsgálni a rosszindulatú szereplők által alkalmazott magatartásokra, valamint taktikákra, módszerekre és eljárásokra vonatkozó legfrissebb bizonyítékok fényében – például az AMITT dezinformációs taktikák, módszerek és eljárások keretrendszere alapján – a következőket tartalmazzák:

- Hamis fiókok létrehozása és használata, fiókok átvétele és botok által irányított felerősítés,
- Feltöréses és kiszivárogtatási műveletek
- Személyazonossággal való visszaélés
- Rosszindulatú deepfake tartalmak
- Hamis kapcsolatba lépések vásárlása,
- Nem átlátható fizetett üzenetek vagy influenszerek általi promóció,
- Olyan fiókok létrehozása és használata, amelyek összehangolt, hiteltelen magatartásban vesznek részt,
- A dezinformáció hatókörének vagy a közvélemény által érzékelt támogatásának mesterséges felerősítésére irányuló felhasználói magatartás.

A 14. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

14.1. intézkedés: Az érintett aláírók egyértelmű politikákat fogadnak el, erősítenek meg és hajtanak végre a szolgáltatásaik felületén megengedhetetlen manipulatív magatartások és gyakorlatok tekintetében, a rosszindulatú szereplők által alkalmazott magatartásokra, valamint taktikákra, módszerekre és eljárásokra (TTP-k) vonatkozó legfrissebb bizonyítékok, például az AMITT dezinformációs taktikák, módszerek és eljárások keretrendszere alapján.

14.1.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók felsorolják a vonatkozó politikákat, és tisztázzák, hogy azok hogyan kapcsolódnak a fent említett fenyegetésekhez, valamint más dezinformációs fenyegetésekhez.

14.1.2. minőségi jelentéstételi elem: Az aláírók jelentést tesznek a jelen kötelezettségvállaláshoz kapcsolódó, megengedhetetlen tartalmak, magatartások, TTP-k és gyakorlatok felderítésére irányuló proaktív erőfeszítéseikről.

14.2. intézkedés: Az érintett aláírók részletes, naprakész jegyzéket vezetnek nyilvánosan elérhető politikáikról, amelyekben rögzítik a szolgáltatásaik felületén tiltott magatartásformákat és gyakorlatokat, és jelentéseikben ismertetik, hogy politikáik és azok végrehajtása hogyan kezeli a fenti TTP-eket, fenyegetéseket és károkat, valamint egyéb releváns fenyegetéseket. Ezeket az információkat az átláthatósági központ is közzéteszi. A TTP-k jegyzéke alapul szolgál a jelentendő TTP-khez, és az érintett aláírók az állandó munkacsoporton belül azon dolgoznak, hogy továbbfejlesszék és finomítsák a kapcsolódó intézkedéseik hatását/hatékonyágát mérő mutatókat. Az érintett aláírók emellett további mérőszámokat dolgoznak ki a hamis/hiteltelen fiókok elterjedtségének és a valódi felhasználókra gyakorolt hatásának becsléséhez, és erről tagállami szinten jelentést tesznek (amely magában foglalja a célközönségre vonatkozó tendenciákat, a használt narratívákat stb.).

14.2.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók jelentést tesznek a tagállami szinten végrehajtott intézkedéseikről, amelyek a jelentéseikben felsorolt politikák végrehajtását szolgálják, és az azonosított/alkalmazott TTP-k teljes skáláját lefedik.

14.2.1. szolgáltatási szintű mutató: Az érintett aláírók jelentést tesznek az azonosított TTP-esetek számáról és a tagállami szinten az egyes TTP-k kezelésére irányuló politikák keretében hozott intézkedéseikről, valamint tájékoztatást nyújtanak a tartalom típusáról.

14.2.2. szolgáltatási szintű mutató: Az érintett aláírók jelentést tesznek arról, hogyan alakultak a tagállami szintű megtekintések/megjelenések és interakciók/kapcsolatba lépések (pl. kedvelések, megosztások, hozzászólások) az egyes azonosított TTP-khez kapcsolódóan az intézkedés meghozatala előtt és után.

14.2.3. szolgáltatási szintű mutató: Az érintett aláírók beszámolnak a hamis/hiteltelen fiókok elterjedtségének és a valódi felhasználókra gyakorolt hatásának becslését szolgáló [rendelkezésre álló] mérőszámokról, és erről tagállami szinten jelentést tesznek (amely magában foglalja a célközönségre vonatkozó tendenciákat, a használt narratívákat stb.).

14.2.4. szolgáltatási szintű mutató: Az érintett aláírók tagállami szinten jelentést tesznek a TTP-kkel kapcsolatos tartalmak, megtekintések/megjelenések és az ilyen tartalmakkal kapcsolatos interakciók/kapcsolatba lépések becsült számáról az érintett aláírók szolgáltatásainak felületén, a teljes tartalom, megtekintések/megjelenések és interakciók/kapcsolatba lépések százalékában kifejezve – olyan TTP-k esetében, amelyeknél lehetséges az előfordulási gyakoriság becslése.

14.3. intézkedés: Az érintett aláírók az állandó munkacsoport keretében összeülnek, hogy megállapítsák és közvéleményké a rosszindulatú szereplők által alkalmazott TTP-k jegyzékét és terminológiáját, amelyet évente frissíteni kell, és amely tartalmazza a szolgáltatásaik felületén addig nem megengedett manipulatív magatartások és gyakorlatok közös értelmezését. Ennek alapján megpróbálnak közös alapelemeket, célokat és referenciaértékeket kidolgozni azon politikák és intézkedések vonatkozásában, amelyeket az ilyen manipulatív magatartások és gyakorlatok elleni küzdelemre alkalmaznak.

14.3.1. minőségi jelentéstételi elem: Az aláírók a kódex aláírását követő 6 hónapon belül jelentést tesznek a TTP-k jegyzékéről, amelyről az állandó munkacsoportban állapodtak meg, és ezt a jegyzéket legalább évente egyszer frissítik. Emellett beszámolnak a politikák és intézkedések közös alapelemeiről, céljairól és referenciaértékeiről is. Tájékoztatják az átláthatósági központot ezekről az információkról.

A mesterségesintelligencia-rendszerekre vonatkozó átláthatósági kötelezettségek

15. kötelezettségvállalás Azok az érintett aláírók, amelyek MI-rendszereket fejlesztenek vagy üzemeltetnek, és amelyek szolgáltatásukon keresztül MI által generált és manipulált tartalmakat terjesztenek (pl. deepfake tartalmak), kötelezettséget vállalnak arra, hogy figyelembe veszik a mesterséges intelligenciáról szóló rendeletben előírt átláthatósági kötelezettségeket és a tiltott manipulatív gyakorlatok jegyzékét.²⁹

A 15. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

15.1. intézkedés: Az érintett aláírók kidolgozzák vagy megerősítik az alkalmazott politikáikat, amelyekkel a tartalmat generáló vagy manipuláló mesterségesintelligencia-rendszerek esetében – például a felhasználók figyelmeztetésével és az ilyen tartalmak proaktív felismerésével – a tiltott manipulatív gyakorlatok ellen lépnek fel.

15.1.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók az uniós és nemzeti jogszabályoknak megfelelően jelentést tesznek azokról az alkalmazott politikákról,

²⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1689 rendelete (2024. június 13.) a mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok megállapításáról, valamint a 300/2008/EK, a 167/2013/EU, a 168/2013/EU, az (EU) 2018/858, az (EU) 2018/1139 és az (EU) 2019/2144 rendelet, továbbá a 2014/90/EU, az (EU) 2016/797 és az (EU) 2020/1828 irányelv módosításáról (a mesterséges intelligenciáról szóló rendelet);

amelyekkel a tartalmat generáló vagy manipuláló mesterségesintelligencia-rendszerek esetében a tiltott manipulatív gyakorlatok ellen lépnek fel.

15.2. intézkedés: Az érintett aláírók kidolgozzák vagy megerősítik alkalmazott politikáikat annak biztosítása érdekében, hogy a szolgáltatásaik felületén a megengedhetetlen magatartás és tartalom felismerésére, moderálására és szankcionálására használt algoritmusok megbízhatóak legyenek, tiszteletben tartsák a végfelhasználók jogait, és ne minősüljenek tiltott manipulatív gyakorlatnak, amely az uniós és tagállami jogszabályok alapján megengedhetetlenül torzítja a végfelhasználók magatartását.

15.2.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók jelentést tesznek politikáikról és intézkedéseikről annak biztosítása érdekében, hogy a szolgáltatásaik felületén a megengedhetetlen magatartás és tartalom felismerésére, moderálására és szankcionálására használt algoritmusok megbízhatóak legyenek, tiszteletben tartsák a végfelhasználók jogait, és ne minősüljenek az uniós és tagállami jogszabályok alapján tiltott manipulatív gyakorlatnak.

Együttműködés és átláthatóság

16. kötelezettségvállalás Az érintett aláírók kötelezettséget vállalnak arra, hogy csatornákat működtetnek a megfelelő csoportjaik között annak érdekében, hogy proaktív módon megosszák az információkat a platformokon átívelő befolyásoló műveletekről, az információs térben történő külföldi beavatkozásokról és a saját szolgáltatásaik felületén felmerülő releváns eseményekről, azzal a céllal, hogy megakadályozzák azok terjedését és újbóli megjelenését más szolgáltatások felületén, miközben maradéktalanul betartják az adatvédelmi jogszabályokat, és kellő figyelmet fordítanak a biztonsági és emberi jogi kockázatokra.

A 16. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

16.1. intézkedés: Az érintett aláírók – például az állandó munkacsoport egy erre a célra létrehozott alcsoportján vagy az ilyen jellegű információk cseréjére szolgáló meglévő fórumokon keresztül – megosztják egymással a platformokon átívelő információmanipulációval, az információs térben történő külföldi beavatkozással és a saját szolgáltatásaik felületén felmerülő eseményekkel kapcsolatos releváns információkat.

16.1.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók nyilvánosságra hozzák az információcsere céljára használt fórumokat, valamint az információcseréből levont tanulságokat.

16.1.1. szolgáltatási szintű mutató: Az érintett aláírók jelentést tesznek az aláírók közötti együttműködés és információcsere eredményeként végrehajtott intézkedések számáról. Amennyiben rendelkeznek ilyen információkkal, megjelölik, mely tagállamokat érintette az eset (valamint tájékoztatást nyújtanak arról, hogy milyen tartalmakat észleltek és kezeltek ezen együttműködés keretében).

16.2. intézkedés: Az érintett aláírók különös figyelmet fordítanak az ismert dezinformációs szereplők különböző platformokon történő taktikai migrációjára, és megosztják az ezzel kapcsolatos információkat, mivel ez a módszer lehetővé teszi a moderációs politikák kijátszását, különböző közönségek megszólítását, illetve a koordinált fellépést a kevésbé szigorú ellenőrzéssel és szabályozási kapacitással rendelkező platformokon.

16.2.1. minőségi jelentéstételi elem: Az együttműködés és az egymás közötti információcsere eredményeként az érintett aláírók megosztják egymással a moderációs csapatuk és/vagy az ilyen nyomon követéssel foglalkozó, tudományos

körökben vagy tényellenőrző szervezetekben tevékenykedő külső partnereik által megfigyelt, az ilyen szereplők által alkalmazott és platformjaikon hirdetett migrációs taktikákra vonatkozó minőségi példákat és esettanulmányokat.

V. A FELHASZNÁLÓK SZEREPVÁLLALÁSÁNAK NÖVELESE

Mivel:

- a. Az aláírók a dezinformáció hatását korlátozó kulcsfontosságú eszközként ismerik el a felhasználói szerepvállalás növelésének fontosságát a hamis és/vagy félrevezető tartalmak felismerése és bejelentése terén. Ebben az összefüggésben az aláírók elismerik annak fontosságát, hogy a megbízható tartalmak megtalálhatóságának folyamatos javításával, szolgáltatásaik biztonságos kialakításának fejlesztésével, valamint azáltal, hogy ellátják a felhasználókat a dezinformáció felismerésére szolgáló speciális eszközökkel és az ilyen típusú tartalmak felismerésére és bejelentésére szolgáló eszközökkel, gyengítsék a dezinformáció láthatóságát és elterjedését, ahogyan az az Európai Bizottság 2021. évi iránymutatásában szerepel.³⁰
- b. Az aláírók elismerik az eredetvizsgálati technológia jelentőségét, amely eszközöket biztosít a felhasználók számára a tartalom eredetének és hitelességének ellenőrzéséhez, hogy segítse őket a tartalom valódiságának megállapításában.
- c. Az aláírók elismerik annak fontosságát, hogy fokozzák erőfeszítéseiket a médiatudatosság területén, ideértve a kiszolgáltatott csoportok védelmét és szerepvállalásának növelését is.
- d. Az aláírók elismerik továbbá annak fontosságát, hogy fokozzák erőfeszítéseiket a szolgáltatások biztonságosabb kialakítása és felépítése érdekében, hogy csökkentsék a dezinformáció víruszerű terjedésének kockázatát.
- e. Az aláírók tisztában vannak azzal, hogy az ajánlórendszerek jelentős hatással vannak a felhasználók információfogyasztására, ezért elismerik, hogy az ajánlórendszereknek átláthatónak kell lenniük, és a felhasználóknak lehetőséget kell biztosítani arra, hogy bármikor módosíthassák a nekik megjelenő információk ajánlási módjára vonatkozó preferenciáikat.
- f. Az aláírók elismerik, hogy a felhasználók olyan eszközökhöz való hozzáféréseinek megkönnyítése, amelyek segíthetik őket a források ténybeli pontosságának értékelésében – például független tényellenőrző szervezetek tényellenőrzései vagy más hiteles források figyelmeztető címkéi segítségével –, elengedhetetlen a dezinformáció jelenségének visszaszorításához.
- g. Ebből a célból az aláírók fontosnak tartják annak kutatását, hogy megvalósítható és hatékony-e olyan figyelmeztetések vagy frissítések kidolgozása, amelyek azoknak a felhasználóknak szólnak, akik olyan tartalommal léptek kapcsolatba, amelyet később a szabályzatuk megsértése miatt eltávolítottak.
- h. A magánüzenet-küldő alkalmazásokat biztosító aláírók elismerik annak fontosságát, hogy olyan technikai funkciókat teszteljenek és vezessenek be, amelyek segítenek a felhasználóknak az e szolgáltatásokon keresztül terjesztett dezinformációk azonosításában és jelzésében, valamint hogy a tényellenőrzőkkel együtt vizsgálják meg, hogy milyen adatvédelmi előírásoknak megfelelő lehetőségek állnak rendelkezésre a munkájuknak e szolgáltatásokba való integrálására.

³⁰ Az Európai Bizottság iránymutatása (n 1) 6.1. szakasz, 12. oldal.

- i. A felhasználók által jelzett káros, hamis és/vagy félrevezető tartalmakkal kapcsolatban az aláírók által hozott intézkedések során – az Emberi Jogok Európai Egyezményének³¹ 10. cikkével, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájának³² 7., 8., 11., 47. és 52. cikkével összhangban – figyelembe kell venni a véleménynyilvánítás szabadságát, a magánjellegű kommunikációhoz való jogot, a személyes adatok védelmét, a felhasználó hatékony jogorvoslathoz való jogát, és az intézkedések nem lehetnek aránytalanok.

Ezért a jelen kódex érintett aláírói az alábbi kötelezettségeket vállalják:

A médiatudatosság javítása

17. kötelezettségvállalás Az Európai Bizottság médiatudatosság terén tett kezdeményezéseinek, többek között az új digitális oktatási cselekvési tervnek a fényében az érintett aláírók elkötelezik magukat amellett, hogy folytatják és fokozzák erőfeszítéseiket a médiatudatosság és a kritikus gondolkodás terén, többek között azzal a céllal, hogy a kiszolgáltatott csoportokat is bevonják.

A 17. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

17.1. intézkedés: Az érintett aláírók olyan eszközöket terveznek és valósítanak meg, illetve tartanak továbbra is meg, amelyek javítják a médiatudatosságot és a kritikus gondolkodást, például azáltal, hogy összefüggésbe helyezik a felhasználók számára a szolgáltatások felületein látható tartalmakat, vagy útmutatást nyújtanak az online tartalmak értékeléséhez.

17.1.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók ismertetik az e kötelezettségvállaláshoz kapcsolódó, általuk kidolgozott vagy megtartott eszközöket, és beszámolnak azoknak az egyes tagállamokban történő alkalmazásáról.

17.1.1. szolgáltatási szintű mutató: Az érintett aláírók tagállami szinten jelentést tesznek a 17.1. intézkedés minőségi jelentéstételi elemében leírt eszközök hatásainak értékeléséhez szükséges mérőszámokról, amelyek a következők: az eszköz megjelenéseinek teljes száma; valamint az eszközzel való interakciókra/kapcsolatba lépésre vonatkozó információk.

17.2. intézkedés: Az érintett aláírók kidolgozzák, népszerűsítik és/vagy támogatják, illetve tovább folytatják a médiatudatosság és a kritikus gondolkodás javítását célzó tevékenységeket, például a dezinformációval, valamint a rosszindulatú szereplők által alkalmazott TTP-kkel kapcsolatos tudatosságnövelő kampányokat a lakosság körében az Európai Unió egész területén, szem előtt tartva a kiszolgáltatott közösségek bevonását is.

17.2.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók bemutatják az általuk indított vagy támogatott tevékenységeket, valamint az általuk megcélzott és elért tagállamokat. Az érintett aláírók továbbá jelentést tesznek azokról az intézkedésekről, amelyeket felhasználói bázisukban az egyes célzott tagállamokban a kampányok népszerűsítése érdekében tettek.

17.2.1. szolgáltatási szintű mutató: Az érintett aláírók jelentést tesznek az általuk szervezett és/vagy részvételükkel megvalósult médiatudatosságot és tudatosságnövelést célzó tevékenységek számáról, és megosztják a tagállami szinten általuk kidolgozott vagy támogatott kampányok hatását bemutató releváns mennyiségi információkat (például: azoknak a tagállamoknak a felsorolása, ahol ezek a tevékenységek megvalósultak; a kampányok elérése; az e tevékenységek

³¹ Lásd a 20. lábjegyzetet.

³² Lásd a 18. lábjegyzetet.

által generált kapcsolatok; az online eszközökkel való interakciók száma; a résztvevők száma).

17.3. intézkedés: A fenti két intézkedés esetében, valamint annak érdekében, hogy a médiatudatossággal foglalkozó szakértők tapasztalatait felhasználják az eszközök tervezésében, megvalósításában és hatásának mérésében, az érintett aláírók partnerségre lépnek vagy egyeztetnek az EU médiatudatossággal foglalkozó szakértőivel, többek között például a Bizottság médiatudatossággal foglalkozó szakértői csoportjával, az ERGA médiatudatossággal foglalkozó akciócsoportjával, az EDMO-val és annak országonkénti szervezeteivel, illetve a releváns szakértelemmel rendelkező tagállami egyetemekkel vagy szervezetekkel.

17.3.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók bemutatják, hogyan vonták be a médiatudatossággal foglalkozó szakértőket és hogyan működtek együtt velük a jelen kötelezettségvállalás összes intézkedésének megvalósítása érdekében.

A szolgáltatások felépítésének „biztonságos tervezése”, átlátható politikák és az ajánlórendszerek elszámoltathatósága

18. kötelezettségvállalás Az érintett aláírók vállalják, hogy rendszereik, politikáik és funkcióik fejlesztése során biztonságos tervezési gyakorlatok alkalmazásával minimalizálják a dezinformáció víruszerű terjedésének kockázatát.

A 18. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

18.1. intézkedés: Az érintett aláírók intézkedéseket hoznak annak érdekében, hogy csökkentsék a szolgáltatásaikkal kapcsolatos kockázatokat, amelyek elősegíthetik a káros dezinformáció víruszerű terjedését, például:

- A hiteles információk jelentőségének növelésére és a dezinformáció jelentőségének csökkentésére kialakított ajánlórendszerek, amelyek a hiteles információk kritériumainak meghatározására szolgáló egyértelmű és átlátható módszereken és megközelítéseken alapulnak;
- A termékeik, politikáik vagy folyamataik kialakítása során alkalmazott egyéb rendszerszintű megközelítések, például előzetes tesztelés.

18.1.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók jelentést tesznek a 18.1. intézkedés keretében bevezetett kockázatcsökkentő rendszerekről, eszközökről, eljárásokról vagy funkciókról, valamint azok egyes tagállamokban történő bevezetéséről.

18.1.2. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók jelentésükben, valamint – miután az megkezdte működését – az átláthatósági központ felületén is közzéteszik ajánlórendszereik főbb paramétereit.

18.1.3. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók ismertetik, hogyan dolgozzák ki termékeiket, politikáikat vagy folyamataikat annak érdekében, hogy ajánlórendszerek vagy más rendszerszintű megközelítések alkalmazásával csökkentsék a dezinformációk megjelenését és az azokkal való kapcsolatba kerülést, és/vagy növeljék a hiteles információk láthatóságát.

18.1.1. szolgáltatási szintű mutató: Az érintett aláírók olyan fontos mérőszámok segítségével, amelyek alkalmasak termékeik, politikáik, folyamataik (ideértve az ajánlórendszereket is), illetve a 18.1. intézkedéshez kapcsolódó egyéb rendszerszintű megközelítések teljesítményének értékelésére, becslést adnak az ilyen intézkedések hatékonyságáról, például a dezinformáció elterjedtségének, megtekintéseinek vagy megjelenéseinek csökkenéséről és/vagy a hiteles

információk láthatóságának növekedéséről. Az érintett aláírók a lehetőségekhez mérten kiemelik ezen intézkedések okozati hatásait.

18.2. intézkedés: Az érintett aláírók nyilvánosan dokumentált, arányos politikákat dolgoznak ki és hajtanak végre a káros, hamis vagy félrevezető információk terjedésének korlátozása érdekében (a szolgáltatások függvényében, például a káros, hamis vagy félrevezető információk tiltásával, visszasorolásával vagy nem ajánlásával, a hatások súlyosságához igazodva és a véleménynyilvánítás és az információszabadság figyelembevételével); és intézkednek az ezeket a politikákat tartósan megsértő weboldalak vagy szereplők ellen.

18.2.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók jelentést tesznek a 18.2. intézkedéshez kapcsolódó politikákról vagy szolgáltatási feltételekről, valamint az e politikák tartósan fennálló megsértésének az eseteivel kapcsolatos megközelítésükről.

18.2.1. szolgáltatási szintű mutató: Az érintett aláírók tagállami szinten jelentést tesznek a 18.2. intézkedéshez kapcsolódó politikák megsértése esetén hozott intézkedésekről. A mérőszámoknak az alábbiakat kell tartalmazniuk:

- A politikák megsértésének összesített száma.
- Az ezen intézkedések hatásának mérésére szolgáló fontos mérőszámok (például az intézkedéseknek a tartalom láthatóságára vagy a tartalommal való interakcióra gyakorolt hatása).

18.3. intézkedés: Az érintett aláírók befektetnek a káros dezinformáció online terjedésével és a kapcsolódó biztonságos tervezési gyakorlatokkal kapcsolatos kutatási tevékenységekbe, illetve részt vesznek azokban, és megállapításaikat nyilvánosságra hozzák, vagy azokról jelentést tesznek a kódex állandó munkacsoportjának. Az állandó munkacsoporton belül közzéteszik és megvitatják a megállapításokat, és elmagyarázzák, hogyan szándékoznak ezeket a megállapításokat felhasználni a meglévő biztonságos tervezési gyakorlatok és jellemzők javítására vagy újak kidolgozására.

18.3.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók ismertetik a káros dezinformáció online terjedésével és a biztonságos tervezési gyakorlatokkal kapcsolatos, házon belüli és harmadik felekkel együttműködésben végzett kutatási tevékenységeket, valamint az e kutatások eredményeként tett intézkedéseket vagy változtatásokat. Az érintett aláírók lehetőség szerint tájékoztatást adnak az említett kutatásba történő pénzügyi befektetésekről. Eredményeiket lehetőség szerint a nyilvánosság számára is elérhetővé teszik.

19. kötelezettségvállalás Az ajánlórendszereket használó érintett aláírók vállalják, hogy átláthatóvá teszik azokat a címzettek számára az információk előresorolásához vagy visszasorolásához használt főbb kritériumok és paraméterek tekintetében, valamint lehetőségeket biztosítanak a felhasználók számára az ajánlórendszerekkel kapcsolatban, és elérhetővé teszik az ezekkel kapcsolatos információkat.

A 19. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

19.1. intézkedés: Az érintett aláírók világos, hozzáférhető és könnyen érthető módon elérhetővé teszik a felhasználók számára – többek között az átláthatósági központon keresztül és az általános szerződési feltételeikben – az ajánlórendszereik által alkalmazott főbb paramétereket ismertető információkat.

19.1.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók részletes információkat nyújtanak az uniós felhasználók számára a fent említett intézkedések végrehajtására bevezetett politikákról és intézkedésekről, különösen az

ajánlórendszerük által e tekintetben alkalmazott főbb paramétereket ismertető információk közzétételével. Ezen információkat az átláthatósági központ felületén is fel kell tüntetni.

19.2. intézkedés: Az érintett aláírók lehetőségeket biztosítanak a szolgáltatás igénybevevőinek, hogy bármikor kiválaszthassák és módosíthassák a vonatkozó ajánlórendszerekkel kapcsolatos preferenciáikat, valamint átláthatóvá teszik ezeket a lehetőségeket a felhasználók számára.

19.2.1. szolgáltatási szintű mutató: Az érintett aláírók összesített információkat nyújtanak a hatékony felhasználói beállításokról, például arról, hogy a felhasználók hányszor használták aktívan ezeket a beállításokat a jelentéstételi időszakban vagy egy reprezentatív időszak alatt, és egyértelműen jelzik a konfigurációs minták változásait.

20. kötelezettségvállalás Az érintett aláírók vállalják, hogy olyan eszközöket biztosítanak a felhasználók számára, amelyekkel értékelhetik a digitális tartalom eredetét, szerkesztési előzményeit, hitelességét és pontosságát.

A 20. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

20.1. intézkedés: Az érintett aláírók olyan technológiai megoldásokat dolgoznak ki – például új eszközök, protokollok vagy új, nyílt technikai szabványok (például: C2PA) formájában –, amelyek segítségével a felhasználók ellenőrizhetik a digitális tartalmak hitelességét, illetve azonosíthatják azok eredetét vagy forrását.

20.1.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók részletes tájékoztatást nyújtanak az eredetazonosítási eszközök vagy szabványok kidolgozásának előrehaladásáról, a végrehajtás során elért mérföldkövekről és az előrehaladást gátló akadályokról.

20.2. intézkedés: Az érintett aláírók lépéseket tesznek annak érdekében, hogy csatlakozzanak az eredetazonosítási eszközök fejlesztésére összpontosító globális kezdeményezésekhez és szabványügyi testületekhez (például a C2PA-hoz), illetve támogassák azokat.

20.2.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók részletes információkat nyújtanak az eredetazonosítási eszközök fejlesztésére összpontosító globális kezdeményezésekről és szabványügyi testületekről (például: C2PA), amelyekhez az aláírók csatlakoztak, illetve az érintett szervezeteknek nyújtott támogatásról, lehetőség szerint a szervezetek weboldalaira mutató hivatkozásokkal.

A felhasználók jobb felkészítése a dezinformáció felismerésére

21. kötelezettségvállalás Az érintett aláírók vállalják erőfeszítéseik fokozását annak érdekében, hogy a felhasználókat jobban felkészítsék a dezinformáció felismerésére. Különösen annak érdekében, hogy a felhasználók tájékozottan tudjanak navigálni a szolgáltatásaik felületén, az érintett aláírók vállalják, hogy minden olyan tagállami nyelven, amelyen szolgáltatásaikat nyújtják, megkönnyítik, hogy a felhasználók – a potenciális dezinformációkat megjelölő tényellenőrző szervezetek tényellenőrzései, valamint más hiteles forrásokból származó figyelmeztető címkék segítségével – a források ténylegi pontosságának értékelésére szolgáló eszközökhöz férjenek hozzá.

A 21. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

21.1. intézkedés: Az érintett aláírók – tagállamokat és uniós nyelveket átívelően – továbbfejlesztik és alkalmazzák azokat a politikákat, funkciókat vagy programokat, amelyek segítségével (például címkék, úgymint a tényellenőrzők értékeléseit jelző címkék révén, az értékelt tartalmat megosztani próbáló vagy korábban megosztó

felhasználóknak szóló figyelmeztetések, információs panelek alapján, vagy a tényellenőrzők által bejelentett, politikájukat sértő tartalmakra való reagálással) a felhasználók hasznosíthatják a független tényellenőrzők vagy hiteles források által biztosított kontextust és információkat. Amikor független tényellenőrzőkkel működnek együtt a szolgáltatásaik felületén szereplő tartalmak címkézésében, az érintett aláírók továbbfejlesztik és alkalmazzák azokat az eszközöket vagy funkciókat, amelyekkel – például címkék és figyelmeztetések formájában – tájékoztatják a felhasználókat arról, hogy az általuk megtekintett tartalmat független tényellenőrző értékelte, és törekednek azoknak az összes uniós tagállam nyelvén történő bevezetésére.

21.1.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók jelentést tesznek az ezen intézkedés teljesítéséhez alkalmazott politikákról, funkciókról vagy programokról, valamint azok tagállamokban való elérhetőségéről. Amikor független tényellenőrzőkkel működnek együtt a szolgáltatásaik felületén szereplő tartalmak címkézésében, az érintett aláírók a következőkről tesznek jelentést:

- A független tényellenőrzők, amelyekkel együttműködnek a szolgáltatásaik tartalmának címkézésében (kivéve, ha valamely tényellenőrző szervezet a megtorlástól vagy erőszaktól való megalapozott félelem miatt ellenzi e közzétételt), az általuk használt nyelvek, a munkájukra vonatkozó politikák és az alkalmazott címkézés.
- Minden olyan eszköz vagy funkció, amely tájékoztatja a felhasználókat arról, hogy az általuk megtekintett tartalmat független tényellenőrző értékelte.

21.1.1. szolgáltatási szintű mutató: Az érintett aláírók tagállami szinten, fontos mérőszámok segítségével jelentést tesznek a 21.1. intézkedés keretében hozott intézkedésekről. A szóban forgó politikáktól, funkcióktól vagy programoktól függően ez magában foglalhatja a vonatkozó politikák keretében hozott intézkedésekről, a címkék vagy tényellenőrzések és más hiteles források eléréséről, vagy más hasonlóan releváns mutatókról szóló jelentéseket. A mérőszámok legalább a következőket tartalmazzák: a tényellenőrzések összes megjelenítése, a tényellenőrzések megjelenítéseinek aránya a tényellenőrzött tartalom eredeti megjelenítéseihöz képest – vagy ha ezek nem kapcsolódnak a tényellenőrzés szolgáltatásuk felületén történő végrehajtásához, akkor más, ugyanolyan releváns mérőszámok és annak magyarázata, hogy miért azok a megfelelőbbek.

21.1.2. szolgáltatási szintű mutató: Amikor független tényellenőrzőkkel működnek együtt a szolgáltatásaik felületén szereplő tartalmak címkézésében, az érintett aláírók jelentést tesznek a tagállami szinten hozott intézkedésekről és azok hatásáról – mérőszámok segítségével – a következőkre vonatkozóan:

- Független tényellenőrzők által közzétett cikkek száma.
- A tartalomra alkalmazott címkék száma, például az ilyen cikkek alapján.
- A 21.1.1 intézkedés keretében hozott intézkedések hatására vonatkozó fontos mérőszámok, például az említett intézkedések hatása a tényellenőrzés során hamisnak vagy félrevezetőnek minősített tartalmakkal kapcsolatos felhasználói interakciókra vagy azok felhasználók általi újramegosztására.

21.2. intézkedés: Az érintett aláírók a tudományos bizonyítékok, szolgáltatásaik sajátosságai és a felhasználók adatvédelmi preferenciái alapján vállalják és/vagy támogatják a figyelmeztetésekkel vagy frissítésekkel kapcsolatos kutatásokat és teszteléseket, amelyek azoknak a felhasználóknak szólnak, akik a jelen pontban említett politikák megsértése miatt később intézkedésbe vont tartalommal léptek kapcsolatba. Az állandó munkacsoporton belül ismertetik és megvitatják a megállapításokat, hogy meghatározzák a megfelelő nyomkövetési intézkedéseket.

21.2.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók jelentést tesznek az e kötelezettségvállalás keretében általuk támogatott és végzett kutatási vagy tesztelési tevékenységekről, valamint az e kötelezettségvállalás keretében végzett kutatások vagy tesztek eredményeiről. Eredményeiket lehetőség szerint a nyilvánosság számára is elérhetővé teszik.

21.3. intézkedés: Amennyiben az érintett aláírók címkézési és figyelmeztető rendszereket alkalmaznak, azokat a legfrissebb tudományos bizonyítékoknak megfelelően, valamint a felhasználók igényeinek elemzése alapján alakítják ki, hogy maximalizálják e beavatkozások hatását és hasznosságát (például arra törekedve, hogy azokat valószínűsíthetően megnézzék és pozitívan fogadják).

21.3.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók jelentést tesznek a címkézési vagy figyelmeztető rendszerek kidolgozására és bevezetésére vonatkozó eljárásairól, valamint arról, hogy a hasznosság maximalizálása érdekében miként veszik figyelembe a tudományos bizonyítékokat és a felhasználók igényeit.

22. kötelezettségvállalás Az érintett aláírók vállalják, hogy olyan eszközöket bocsátanak a felhasználók rendelkezésére, amelyek segítségével azok megalapozottabb döntéseket hozhatnak, amikor hamis vagy félrevezető online információkkal találkoznak, és hogy megkönnyítik a felhasználók hozzáférését az információforrások megbízhatóságának értékeléséhez szükséges eszközökhöz és információkhoz, például a tájékozottságon alapuló online navigációt segítő megbízhatósági mutatókhoz, különösen a társadalmi kérdésekkel vagy általános érdeklődésre számot tartó vitákkal kapcsolatban.

A 22. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

22.1. intézkedés: Az érintett aláírók lehetővé teszik szolgáltatásaik felhasználói számára, hogy hozzáférjenek a független harmadik felek által, a hírközlő médiával, többek között újságírói szövetségekkel és a média szabadságáért küzdő szervezetekkel, valamint tényellenőrzőkkel és más érintett szervezetekkel együttműködésben kidolgozott megbízhatósági mutatókhoz (például a forrás integritására és az ilyen mutatók mögött álló módszertanra összpontosító bizalmi jegyekhez), amelyek segíthetik a felhasználókat a tájékozott döntések meghozatalában.

22.1.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók jelentést tesznek arról, hogy miként teszik lehetővé szolgáltatásaik felhasználói számára, hogy kihasználják e mutatók vagy bizalmi jegyek előnyeit.

22.1.1. szolgáltatási szintű mutató: Az érintett aláírók tagállami szinten jelentést tesznek a megbízhatósági mutatót alkalmazó felhasználók százalékos arányáról.

22.2. intézkedés: Az érintett aláírók lehetőséget biztosítanak a felhasználóknak, hogy a médiaforrások megbízhatóságával kapcsolatos jelzések bekerüljenek az ajánlórendszerekbe, vagy hogy ezeket a jelzéseket beépítsék saját ajánlórendszereikbe.

22.2.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók jelentést tesznek arról, hogy a médiaforrások megbízhatóságával kapcsolatos jelzéseket beépítik-e ajánlórendszereikbe, és ha igen, hogyan, valamint ismertetik megközelítésük indokait.

22.3. intézkedés: Az érintett aláírók az uniós felhasználók számára hozzáférhetővé teszik a fenti intézkedések végrehajtására bevezetett politikák és intézkedések részleteit, különösen azáltal, hogy közzéteszik az e tekintetben az ajánlórendszereik által alkalmazott főbb paramétereket ismertető információkat. Ezen információkat az átláthatósági központ felületén is fel kell tüntetni.

22.3.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók részletes információkat nyújtanak az uniós felhasználók számára a fent említett intézkedések végrehajtására bevezetett politikákról és intézkedésekről, különösen az ajánlórendszerük által e tekintetben alkalmazott főbb paramétereket ismertető információk közzétételével. Ezen információkat az átláthatósági központ felületén is fel kell tüntetni.

22.4. intézkedés: A megbízhatósági mutatókat biztosító érintett aláírók gondoskodnak arról, hogy az információforrások áttekintése átlátható, politikamentes, elfogulatlan és független módon történjen, minden forrásra egyformán alkalmazzák a teljes mértékben nyilvánosságra hozott kritériumokat, és lehetővé tegyék a független szabályozó hatóságok vagy más illetékes szervek által végzett független ellenőrzéseket.

22.4.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók részletesen ismertetik az információforrások felülvizsgálatához alkalmazott alapvető kritériumokat, és nyilvánosságra hozzák a szolgáltatásuk politikamentességét, elfogulatlanságát és függetlenségét biztosító megfelelő garanciákat. Példákat hoznak arra, hogy ezeket hogyan alkalmazzák egyformán a különböző kiadók reprezentatív körére vonatkozóan. Minden elemzés feltünteti, hogy ki vett részt a forrás értékelésében, illetve melyik tanúsító szerv értékelte a forrást.

22.4.1. szolgáltatási szintű mutató: Az adatokhoz hozzáféréssel rendelkező érintett aláírók jelentést tesznek a megbízhatósági mutatóknak köszönhetően generált, megbízható források forgalmát mérő számokról.

22.5. intézkedés: A megbízhatósági mutatókat biztosító érintett aláírók megfelelési és korrekciós mechanizmusokat biztosítanak, és tiszteletben tartják a kiadók véleménynyilvánítási jogát, ideértve azt is, hogy részt vegyenek a mutatók alkalmazása előtti értékelési folyamatban, és hogy az értékelések közzététele után válaszaik a fogyasztók számára is elérhetők legyenek.

22.5.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók rendszeresen közzéteszik az értékeléseik vagy mutatóik javításait, ha frissítésekre kerül sor vagy hibák merülnek fel. Az érintett aláírók példákat szolgáltatnak a kiadókkal folytatott információcserére, valamint a megbízhatósági mutatókban rögzített, e tevékenységre vonatkozó bizonyítékokat, és rendszeresen frissítik elemzéseiket, hogy azok tükrözzék a kiadói gyakorlatokban bekövetkezett változásokat, ideértve a gyakorlatok javulását is.

22.5.1. szolgáltatási szintű mutató: Az érintett aláírók jelentést tesznek az egyes tagállamokban előforduló összes olyan esetről, amikor a kiadó az értékelés vagy az értékelés frissítésének kiadása előtt gyakorolja a meghallgatáshoz való jogát, és ennek eredményeként a „megbízhatatlan” értékelés „megbízható” értékelésre változik.

22.5.2. szolgáltatási szintű mutató: Az érintett aláírók rendszeresen jelentést tesznek azokról a kiadókról, amelyek a nyilvánosságra hozott kritériumok alapján végzett értékelést követően javítottak újságírói gyakorlatukon, és amelyeknek ezáltal javult a megfelelési, illetve a megbízhatósági pontszáma.

22.6. intézkedés: Azok az érintett aláírók, amelyek önkéntes, önszabályozó és tanúsítható európai szabványok vagy az európai jogban meghatározott európai szabvány jellegű dokumentumok („technikai szabványok”)³³, például a CWA17493:2019 útján megbízhatósági mutatókat biztosítanak,

³³ Például a Journalism Trust Initiative CWA17493:2019.

- a nemzetközileg elfogadott bevált gyakorlatok és etikai normák alapján dolgozzák ki és vizsgálják felül azokat;
- nyilvánosan – nem védett, semleges módon – hozzáférhetővé és elérhetővé teszik azokat;
- az európai akkreditációnak és a 765/2008/EK európai uniós rendeletnek megfelelően irányítják azok alkalmazását.

22.6.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók közzéteszik a megfelelő szervezetek önértékelésének és tanúsításának eredményeit, valamint a tevékenység- és megfelelőségértékelésre – ideértve a panaszkezelést is – vonatkozó statisztikákat és elemzéseket.

22.6.1. szolgáltatási szintű mutató: Az érintett aláírók közzéteszik a tevékenység- és megfelelőségértékelésre – ideértve a panaszkezelést is – vonatkozó statisztikákat és elemzéseket.

22.7. intézkedés: Az érintett aláírók olyan termékeket és funkciókat (pl. információs panelek, bannerek, felugró ablakok, térképek és utasítások, megbízhatósági mutatók) dolgoznak ki és alkalmaznak, amelyek a felhasználókat a közérdekű és társadalmi szempontból különösen fontos témákkal vagy válsághelyzetekkel kapcsolatos hiteles forrásokhoz vezetik.

22.7.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók ismertetik a szolgáltatásaik körében alkalmazott termékeket és funkciókat, és meghatározzák, hogy azok a tagállamokban elérhetőek-e.

22.7.1. szolgáltatási szintű mutató: Az érintett aláírók tagállami szinten jelentést tesznek a termékek vagy funkciók eléréséről és/vagy a felhasználói interakciókról, a megjelenítések és interakciók (kattintások, kattintási arányok – amennyiben azok a kérdéses eszközök és szolgáltatások szempontjából relevánsak) és megosztások (amennyiben azok a kérdéses eszközök és szolgáltatások szempontjából relevánsak) mérőszámai alapján.

A káros, hamis és/vagy félrevezető információk jelölését célzó funkció

23. kötelezettségvállalás Az érintett aláírók vállalják, hogy a felhasználók számára biztosítják azt a funkciót, amelynek segítségével jelölhetik az aláírók politikáit vagy szolgáltatási feltételeit sértő, káros, hamis és/vagy félrevezető információkat.

A 23. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

23.1. intézkedés: Az érintett aláírók minden szolgáltatásuk keretében, valamint minden olyan tagállam nyelvén, amelyen szolgáltatásaikat nyújtják, felhasználóbarát funkciót fejlesztenek ki vagy tesznek továbbra is elérhetővé, amelynek segítségével a felhasználók jelölhetik az aláírók politikáit vagy szolgáltatási feltételeit sértő, káros, hamis és/vagy félrevezető információkat. A funkciónak megfelelő, arányos és következetes nyomkövetési intézkedésekhez kell vezetnie, a véleménynyilvánítás szabadságának teljes tiszteletben tartása mellett.

23.1.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók jelentést tesznek arról, hogy az uniós tagállamokban rendelkezésre állnak-e a káros, hamis és/vagy félrevezető információkkal kapcsolatos politikáikhoz kapcsolódó jelzőrendszerek, és meghatározzák a rendszerek beindításához szükséges különböző lépéseket.

23.2. intézkedés: Az érintett aláírók megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy e funkciókat megfelelően megvédjék az emberi vagy gépi visszaélésekkel szemben (azaz a más vélemények elhallgattatására irányuló „tömeges címkézés” taktikájával szemben).

23.2.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók jelentést tesznek az általános intézkedésekről, amelyeket a jelentési és fellebbezési rendszereik integritásának biztosítása érdekében hoznak, ugyanakkor tartózkodnak olyan információk közlésétől, amelyek segítenék a visszaélésre készülőket a védelmi rendszerük gyenge pontjainak megkeresésében és kihasználásában.

Átlátható fellebbezési mechanizmus

24. kötelezettségvállalás Az érintett aláírók vállalják, hogy tájékoztatják azokat a felhasználókat, akiknek tartalma vagy fiókja a jelen ponthoz kapcsolódó politikák megsértése alapján végrehajtási intézkedések (tartalom/fiókok címkézése, hátrébb sorolása vagy egyéb intézkedések) tárgyát képezte (a 18.2. intézkedésben leírtak szerint), és lehetőséget biztosítanak számukra, hogy fellebbezzenek a kérdéses végrehajtási intézkedés ellen, és a panaszokat kellő időben, gondosan, átláthatóan és objektíven kezelik, és indokolatlan késedelem nélkül visszavonják az intézkedést, ha a panaszt megalapozottnak ítélik.

A 24. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

24.1. intézkedés: Az érintett aláírók vállalják, hogy tájékoztatják a felhasználókat arról, hogy miért címkéztek vagy soroltak hátrébb egy adott tartalmat vagy fiókot, vagy miért alkalmaztak más intézkedést a jelen ponthoz kapcsolódó politikák megsértése alapján, valamint tájékoztatják őket a végrehajtási intézkedés aljáról és az átlátható mechanizmuson keresztüli fellebbezés lehetőségéről.

24.1.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók jelentést tesznek a tagállamokban és különböző nyelveken elérhető bejelentési és fellebbezési rendszereikről, és részletesen ismertetik a fellebbezési eljárás lépéseit.

24.1.1. szolgáltatási szintű mutató: Az érintett aláírók tájékoztatást nyújtanak a 18.2. intézkedésben ismertetett politikák végrehajtására irányuló intézkedések számáról és jellegéről, a később megfellebbezett intézkedések számáról, a fellebbezések eredményéről, valamint olyan információkról és – amennyiben lehetséges – mérőszámokról, amelyek rálátást biztosítanak a fellebbezési eljárás időtartamára vagy hatékonyságára, és ezeket az információkat közzéteszik az átláthatósági központ felületén.

Az üzenetküldő alkalmazásokon terjedő dezinformáció visszaszorítására irányuló intézkedések

25. kötelezettségvállalás Annak érdekében, hogy segítsék a magánüzenet-küldő szolgáltatások felhasználóit az ilyen szolgáltatásokon keresztül terjesztett esetleges dezinformációk felismerésében, az üzenetküldő alkalmazásokat nyújtó érintett aláírók vállalják, hogy – a titkosítás gyengítése nélkül és a magánélet védelmét figyelembe véve – továbbra is olyan funkciókat vagy kezdeményezéseket hoznak létre és valósítanak meg, amelyek felvértezik a felhasználókat a kapott információk kritikus szemléletével, és segítenek nekik annak megállapításában, hogy azok helytállóak-e.

A 25. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

25.1. intézkedés: Az érintett aláírók maguk vagy külső partnerekkel együttműködve – a titkosítás gyengítése nélkül és a magánélet védelmét figyelembe véve – olyan funkciókat dolgoznak ki és valósítanak meg, amelyek megkönnyítik a felhasználók hozzáférését a hiteles információkhoz (külső partnerek lehetnek adott esetben civil szervezetek, például kormányok, tényellenőrzők és más civil társadalmi szervezetek). Ide tartozhatnak (az egyes szolgáltatásoknak megfelelően) például a digitális jártassági kampányok és programok, vagy harmadik felek által biztosított

funkciók, amelyek megkönnyítik a tényellenőrzők vagy a kormányok számára a megfelelő üzenetküldő szolgáltatás használatát, hogy időszerű és pontos információkat nyújtsanak a felhasználóknak.

25.1.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók jelentést tesznek az ezen intézkedés teljesítéséhez rendelkezésre álló eszközökről, politikákról, partnerségekről, programokról és kampányokról, valamint azok tagállamokban való elérhetőségéről, lehetőség szerint a civil szervezetekre vonatkozó releváns részletekkel és azok eredményeivel együtt.

25.1.1. szolgáltatási szintű mutató: A helyi jogszabályoknak megfelelően, és feltéve, hogy a harmadik felek rendelkezésre bocsátják a szükséges információkat, az érintett aláírók a lehetséges mértékben jelentést tesznek a kiválasztott eszközök használatáról (pl. a felhasználók által a tényellenőrzőknek benyújtott kérelmek száma vagy a platformon benyújtott kérelmek alapján elvégzett tényellenőrzések terjedelme).

25.2. intézkedés: Az érintett aláírók – a titkosítás gyengítése nélkül és a magánélet védelmét figyelembe véve – olyan eszközöket és funkciókat fejlesztenek ki, amelyek segítenek a felhasználóknak a dezinformációk felismerésében és azok szolgáltatásaik körében történő vírusszerű terjedésének korlátozásában. Ilyenek lehetnek például azok a funkciók, amelyek további gátló tényezőkkel korlátozzák az információk továbbítását több beszélgetés között, vagy azok a funkciók, amelyek megfelelő tényellenőrzési címkéket jelenítenek meg, ha a közösségi médiából származó tartalmakat üzenetküldő alkalmazáson keresztül terjesztik (amennyiben lehetséges).

25.2.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók jelentést tesznek azokról az eszközökről és funkciókról, amelyek rendelkezésre állnak a dezinformáció szolgáltatásaik keretében történő vírusszerű terjedésének korlátozására, valamint arra ösztönzik a felhasználókat, hogy gondolkodjanak el a kapott üzenetekről.

25.2.1. szolgáltatási szintű mutató: Amennyiben ez a helyi jogszabályoknak megfelel és lehetséges, az érintett aláírók – a titkosítás gyengítése nélkül és a magánélet védelmét figyelembe véve – átlátható becslést vagy tényeken alapuló kutatási eredményeket nyújtanak be a 25.1. és 25.2. intézkedések teljesítéséhez alkalmazott eszközök, funkciók és kampányok használatáról és hatásáról.

VI. A KUTATÓI KÖZÖSSÉG MEGERŐSÍTÉSE

Mivel:

- a. Az aláírók elismerik annak fontosságát, hogy keretet hozzanak létre a kutatói közösség számára a platformadatokhoz való megbízható hozzáféréshez, valamint a dezinformáció elleni hatékony stratégia keretében megfelelő támogatást nyújtsanak a tevékenységükhöz.
- b. A kutatási javaslat akkor minősül a jelen kódex alkalmazásában megfelelőnek, ha összhangban áll a vonatkozó ágazati etikai és módszertani bevált gyakorlatokkal (amelyek például az EDMO platformadatokhoz való hozzáférésre vonatkozó magatartási kódexre irányuló javaslatában szerepelnek).
- c. Az aláírók elismerik, hogy a kutatói közösséghez tartozhatnak olyan civil társadalmi szervezetek is, amelyek elsődleges célja, hogy a tagállam által elismert közérdekű feladatnak megfelelően nonprofit alapon végezzenek tudományos kutatást.
- d. Az Emberi Jogok Európai Egyezménye 7. cikkével, az Európai Unió Alapjogi Chartája 8. cikk (1) bekezdésével és az Európai Unió működéséről szóló szerződés³⁴ (a továbbiakban: EUMSZ) 16. cikk (1) bekezdésével összhangban az aláírók elismerik, hogy az adatokhoz való hozzáférés feltételeinek tiszteletben kell tartaniuk a magánjellegű kommunikációhoz való jogot, és megfelelően védeniük kell valamennyi érintett fél jogait és jogos érdekeit.
- e. Az adatokhoz való hozzáférés a jelen kódex alkalmazásában nem terjed ki a kormányzati szervekre és a bűnüldöző hatóságokra.
- f. Általános elvként az érintett aláírók elismerik annak fontosságát, hogy ne tiltsák vagy gátolják a platformjaikon a dezinformációval kapcsolatos jóhiszemű kutatásokat, és nem hoznak hátrányos intézkedéseket azon szolgáltatást igénybe vevők fiókjaival szemben, akik a dezinformációval kapcsolatos jóhiszemű kutatást végeznek vagy részt vesznek ilyen kutatásban.

Ezért a jelen kódex érintett aláírói az alábbi kötelezettségeket vállalják:

Az aláírók adatkészleteinek közzététele és az azokhoz való hozzáférés a dezinformációval kapcsolatos kutatások céljából

Automatizált hozzáférés nem személyes adatokhoz és anonimizált, összesített vagy kifejezetten nyilvánosságra hozott adatokhoz³⁵

26. kötelezettségvállalás Az érintett aláírók vállalják, hogy – amennyiben ez biztonságos és kivitelezhető – folyamatos, valós idejű vagy közel valós idejű, kereshető, stabil hozzáférést biztosítanak a nem személyes adatokhoz, valamint az anonimizált, összesített vagy kifejezetten nyilvánosságra hozott adatokhoz a dezinformációval kapcsolatos kutatási célokból, automatizált eszközök (például API-k vagy más nyílt és hozzáférhető technikai megoldások) segítségével, amelyek lehetővé teszik az említett adatok elemzését.

A 26. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

26.1. intézkedés: Az érintett aláírók nyilvános hozzáférést biztosítanak a nem személyes adatokhoz, valamint az anonimizált, összesített vagy kifejezetten nyilvánosságra hozott adatokhoz, amelyek relevánsak a szolgáltatásaik területén megjelenő dezinformációval kapcsolatos kutatások elvégzése szempontjából, például a szolgáltatásaik által tárolt tartalmakkal való kapcsolatba lépések és azok

³⁴ Az Európai Unió működéséről szóló szerződés egységes szerkezetbe foglalt változata (2012. október 26.) C326/47.

³⁵ A „kifejezetten nyilvánosságra hozott adatok” pontos köre szolgáltatásonként szükségszerűen eltérő. Az érintett aláírók jelentésükben kifejtik, hogy ez a kifejezés hogyan vonatkozik a szolgáltatásaikra.

megjelenítései (megtekintései) tekintetében, a visszaélés kockázatainak kezelésére szolgáló észszerű biztosítékok mellett (pl. olyan API-szabályok, amelyek tiltják a rosszindulatú vagy kereskedelmi célú felhasználást).

26.1.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók ismertetik azokat az alkalmazott eszközöket és folyamatokat, amelyekkel a nyilvánosság hozzáférhet a dezinformációval kapcsolatos kutatásokhoz szükséges, nem személyes, anonimizált, összesített és kifejezetten nyilvánosságra hozott adatokhoz, valamint azokat a biztosítékokat, amelyekkel a visszaélések kockázatát kezelik.

26.1.2. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók a 26.1. intézkedés keretében elérhető adatpontokkal kapcsolatos információkat, valamint az ezen adatpontok eléréséhez használandó technikai protokollok részleteit a vonatkozó sugóban teszik közzé. Ezen információknak az átláthatósági központból is elérhetőnek kell lenniük. Ezen információknak tartalmazniuk kell legalább a rendelkezésre álló adatpontok meghatározásait, azok létrehozásának technikai és módszertani információit, valamint az adatok reprezentativitására vonatkozó információkat.

26.1.1. szolgáltatási szintű mutató: Az érintett aláírók mennyiségi információkat szolgáltatnak a 26.1. intézkedésben ismertetett eszközök és folyamatok alkalmazásáról, például a felhasználók számáról.

26.2. intézkedés: Az érintett aláírók valós időben vagy közel valós időben, géppel olvasható formában, egy nem túl bonyolult kérelmezési eljárás keretében hozzáférést biztosítanak a szolgáltatásuk felületén található nem személyes adatokhoz, valamint az anonimizált, összesített vagy kifejezetten nyilvánosságra hozott adatokhoz kutatási célokra, például közszereplők – például választott tisztviselők, hírgyörgységek és kormányzati szervek – fiókjaihoz.

26.2.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók ismertetik azokat az alkalmazott eszközöket és folyamatokat, amelyek valós időben vagy közel valós időben hozzáférést biztosítanak a nem személyes adatokhoz, valamint az anonimizált, összesített és kifejezetten nyilvánosságra hozott adatokhoz kutatási célokra, a 26.2. intézkedésben leírtak szerint.

26.2.2. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók a szolgáltatásaikra vonatkozóan ismertetik a kifejezetten nyilvánosságra hozott adatok körét.

26.2.3. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók bemutatják a 26.2. intézkedésben ismertetett, a nem személyes adatokhoz, valamint az anonimizált, összesített és kifejezetten nyilvánosságra hozott adatokhoz való hozzáférésre szolgáló alkalmazási eljárást.

26.2.1. szolgáltatási szintű mutató: Az érintett aláírók fontos mérőszámokat szolgáltatnak a 26.2. intézkedésben szereplő eszközök és folyamatok alkalmazásának, gyorsaságának és elfogadottságának mértékéről, például:

- Havi felhasználók száma (vagy felhasználók száma egy reprezentatív időszak alatt),
- A beérkezett, elutasított és elfogadott kérelmek száma (a jelentési időszakban vagy egy reprezentatív időszak alatt)
- Átlagos válaszadási idő (a jelentési időszakban vagy egy reprezentatív időszak alatt)

26.3. intézkedés: Az érintett aláírók eljárásokat vezetnek be a hozzáférési rendszerek meghibásodásának bejelentésére, a hozzáférés helyreállítására és a hibás funkciók észszerű időn belüli javítására.

26.3.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók ismertetik a 26.3. intézkedésnek való megfelelés érdekében alkalmazott jelentési eljárásokat, és tájékoztatást nyújtanak a meghibásodásokra való reagálási eljárásokról, valamint azokról a meghibásodásokról, amelyek a jelentési időszakban megakadályozták volna a fent ismertetett rendszerek használatát, és arról, hogy mennyi időbe telt azok kijavítása.

A kutatási célú adathozzáférés irányítási struktúrája, amely további vizsgálatot igényel

27. kötelezettségvállalás Az érintett aláírók vállalják, hogy ellenőrzött kutatók számára hozzáférést biztosítanak a dezinformációval kapcsolatos kutatások elvégzéséhez szükséges adatokhoz, és ennek érdekében létrehozhatnak és finanszíroznak egy olyan független külső szervet, amely ellenőrizheti a kutatókat és a kutatási javaslatokat, és együttműködnek vele.³⁶

A 27. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

27.1. intézkedés: Az érintett aláírók vállalják, hogy más érintett szervezetekkel (Európai Bizottság, civil társadalom, adatvédelmi hatóságok) együttműködve észszerű határidőn belül létrehozzák a 27. kötelezettségvállalásban említett független külső szervet, figyelembe véve adott esetben a folyamatban lévő kezdeményezéseket, például az EDMO platformadatokhoz való hozzáférésre vonatkozó magatartási kódexre irányuló javaslatát.

27.1.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók részletes ütemtervvel, gyakorlati eredményekkel és e folyamatnak a partnerségeikre, programjaikra vagy a kutatókkal való egyéb együttműködési formákra gyakorolt hatásaival együtt ismertetik a 27.1. intézkedésben vázolt folyamatban való részvételüket.

27.2. intézkedés: Az érintett aláírók vállalják, hogy 2022-től kezdődően társfinanszírozzák a 27. kötelezettségvállalásban említett független külső szerv létrehozását.

27.2.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók nyilvánosságra hozzák a 27. kötelezettségvállalásban említett független külső szerv létrehozásához nyújtott finanszírozásukat.

27.3. intézkedés: Az érintett aláírók vállalják, hogy a 27. kötelezettségvállalásban említett független külső szerv felállítását követően az alkalmazandó jogszabályoknak megfelelően együttműködnek vele annak érdekében, hogy a dezinformációval kapcsolatos kutatások elvégzéséhez szükséges személyes adatok a független külső szerv által meghatározandó protokolloknak megfelelően megoszthatók legyenek az ellenőrzött kutatókkal.

27.3.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók ismertetik, hogy miként működnek együtt a független külső szervvel annak érdekében, hogy a 27.3. intézkedésben foglaltak szerint lehetővé váljon az adatok kutatási célú megosztása, miután a független külső szerv felállt.

27.3.1. szolgáltatási szintű mutató: Az érintett aláírók nyilvánosságra hozzák, hogy a független külső szerv által ellenőrzött kutatási projektek közül hány esetben kezdeményezték az együttműködést, illetve hány esetben biztosítottak hozzáférést a kért adatokhoz.

27.4. intézkedés: Az érintett aláírók vállalják, hogy a dezinformáció kivizsgálása céljából kísérleti programokban vesznek részt, amelyek keretében ellenőrzött kutatókkal osztanak meg adatokat, anélkül, hogy megvárnák a független harmadik fél teljes felállítását. E kísérleti programokat az adatok megosztására/felhasználására vonatkozó

³⁶ Az aláírók összehangolják a kutatók jelen pont szerinti ellenőrzésére vonatkozó, a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet 40. cikke (n 15) keretében kialakított eljárásokat.

valamennyi alkalmazandó jogszabálynak megfelelően kell lebonyolítani. A kísérleti programok keretében lehetőség nyílt az aláírók szolgáltatásaiból eltávolított tartalmakra vonatkozó kutatások elősegítésére, valamint e tartalmak adatmegőrzési időszakának vizsgálatára.

27.4.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók ismertetik azokat a kísérleti programokat, amelyekben részt vesznek, hogy adatokat osszanak meg ellenőrzött kutatókkal a dezinformáció vizsgálata céljából. Ide tartoznak a programok jellegére, a részt vevő kutatócsoportok számára, valamint – lehetőség szerint – a kutatási témákra vagy eredményekre vonatkozó információk.

Kutatókkal való együttműködés

28. kötelezettségvállalás Az érintett aláírók vállalják, hogy támogatják a szolgáltatásaikat érintő dezinformációval kapcsolatos jóhiszemű kutatásokat.

A 28. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

28.1. intézkedés: Az érintett aláírók gondoskodnak arról, hogy a kutatások elősegítése érdekében megfelelő emberi erőforrásokkal rendelkezzenek, és nyílt párbeszédet kell kialakítaniuk és fenntartaniuk a kutatókkal, hogy nyomon kövessék a kutatásokhoz valószínűleg szükséges adattípusokat, és segítsék a kutatókat a szervezetükön belüli megfelelő kapcsolattartók megtalálásában.

28.1.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók ismertetik azokat az erőforrásokat és folyamatokat, amelyeket a kutatás elősegítése és a kutatói közösséggel való együttműködés érdekében alkalmaznak, ideértve például a dedikált csapatokat, eszközöket, sűgőket, programokat vagy rendezvényeket.

28.2. intézkedés: Az érintett aláírók átlátható módon tájékoztatást nyújtanak arról, hogy jelenleg Európa-szerte mely adattípusokat teszik elérhetővé a kutatók számára.

28.2.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók ismertetik, hogy az európai kutatók jelenleg milyen típusú adatokhoz férhetnek hozzá az API-jaik, illetve a dedikált csapatok, eszközök, sűgők, programok vagy rendezvények révén.

28.3. intézkedés: Az érintett aláírók nem tiltják vagy gátolják a platformjaikon végzett, valóban és bizonyíthatóan közérdekű, a dezinformációval kapcsolatos jóhiszemű kutatásokat, és nem hoznak hátrányos intézkedéseket azokkal a kutató felhasználókkal vagy fiókokkal szemben, akik vagy amelyek a dezinformációval kapcsolatos jóhiszemű kutatást végeznek vagy ilyen kutatásban vesznek részt.

28.3.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók az EDMO-val együttműködve évente egyeztetést folytatnak az európai kutatókkal annak értékelése érdekében, hogy tapasztaltak-e hátrányos intézkedéseket, vagy más módon tiltották-e vagy gátolták-e őket ilyen kutatások végzésében.

28.4. intézkedés: Az aláírók és az európai kutatói közösség közötti együttműködési keret részeként az érintett aláírók az EDMO segítségével forrásokat bocsátanak rendelkezésre a dezinformációval kapcsolatos kutatásokhoz, hogy a kutatók függetlenül kezelhessék és határozhassák meg a tudományos prioritásokat, valamint a tudományos érdekek alapján történő átlátható elosztási eljárásokat.

28.4.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók nyilvánosságra hozzák a 28.4. intézkedés céljára rendelkezésre bocsátott erőforrásokat és az erőforrások független kezelésének biztosítására bevezetett eljárásokat.

A kutatószervezetek átláthatósága és adatmegosztása

29. kötelezettségvállalás Az érintett aláírók vállalják, hogy átlátható módszertan és etikai normák alapján végeznek kutatásokat, valamint hogy megosztják az adatkészleteket, a kutatási eredményeket és a módszertanokat az érintett közönséggel.³⁷

A 29. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

29.1. intézkedés: Az érintett aláírók átlátható módszereket és etikai normákat alkalmaznak a befolyásoló műveletek és a dezinformáció terjedésének nyomon követésére és elemzésére irányuló kutatási tevékenységek végzése során. Megosztják az adatkészleteket, a kutatási eredményeket és a módszertanokat az állandó munkacsoport tagjaival, köztük az EDMO-val, az ERGA-val és más aláíró felekkel, és végül a szélesebb nyilvánossággal is.

29.1.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók jelentéseket nyújtanak be kutatásaikról, amelyek tartalmazzák a témákat, a módszertant, az etikai normákat, azon adatok típusait, amelyekhez hozzáfértek, az adatkezelést és az eredményeket.

29.1.2. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók frissítik az átláthatósági központban található kutatásaikat, hogy munkájuk szélesebb körben ismertté és elérhetővé váljon.

29.1.3. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók a kutatási eredményekről tájékoztatott valamennyi érdekelt fél számára részletes információkat nyújtanak a módszertan kidolgozásáról. Emellett rendszeresen tájékoztatják az állandó munkacsoport összes tagját, köztük az ERGA-t, az EDMO-t és a többi aláírókat az általuk végzett kutatási tevékenységekről, és lehetőség szerint a kapcsolódó módszertanokról is. Végül lehetőség szerint megosztják ezeket a kutatási eredményeket és a kapcsolódó módszertanokat a szélesebb nyilvánossággal is.

29.1.1. szolgáltatási szintű mutató: Az érintett aláírók jelentést tesznek az érdekelt felek vagy polgárok köréről, akiket tájékoztattak kutatási projektjeik eredményeiről.

29.2. intézkedés: Az érintett aláírók kutatási tevékenységeket végeznek, amelyek célja a kódexben és másutt végrehajtott különböző reziliencianövelő intézkedések (pl. címkék, figyelmeztetések, utólagos értesítések) relatív hatékonyságának megállapítása, hogy információval szolgáljanak a jövőbeni szabályozási és operatív beavatkozásokhoz.

29.2.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók jelentéseket nyújtanak be kutatásaikról, amelyek tartalmazzák a témákat, a módszertant, az etikai normákat, azon adatok típusait, amelyekhez hozzáfértek, az adatkezelést és az eredményeket.

29.2.2. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók frissítik az átláthatósági központban található kutatásaikat, hogy munkájuk szélesebb körben ismertté és elérhetővé váljon.

29.2.3. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók a kutatási eredményekről tájékoztatott valamennyi érdekelt fél számára részletes információkat nyújtanak a módszertan kidolgozásáról. Emellett rendszeresen tájékoztatják az állandó munkacsoport összes tagját, köztük az ERGA-t, az EDMO-t és a többi aláírókat az általuk végzett kutatási tevékenységekről, és lehetőség szerint a kapcsolódó

³⁷ Ez a kötelezettségvállalást aláíró kutatószervezetek kutatási eredményeire vonatkozik, nem pedig a platformok által (a jelen kódex alapján vagy más okból) az említett kutatószervezetekkel megosztott adatokra.

módszertanokról is. Végül lehetőség szerint megosztják ezeket a kutatási eredményeket és a kapcsolódó módszertanokat a szélesebb nyilvánossággal is.

29.2.1. szolgáltatási szintű mutató: Az érintett aláírók jelentést tesznek az érdekelt felek vagy polgárok köréről, akiket tájékoztattak kutatási projektjeik eredményeiről.

29.3. intézkedés: Az érintett aláírók végrehajtási modelleket dolgoznak ki olyan hatékony hirdetési adattárak létrehozására, amelyek célja a dezinformációt tartalmazó hirdetésekkel kapcsolatos átláthatóság javítása.

29.3.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók frissítik az átláthatósági központban található kutatásaikat, hogy a munkájuk átláthatóságának javítását célzó, hatékony hirdetési adattárak megvalósítási modelljei szélesebb körben ismertté és elérhetővé váljanak.

29.3.1. szolgáltatási szintű mutató: Az érintett aláírók jelentést tesznek az érdekelt felek vagy polgárok köréről, akiket tájékoztattak kutatási projektjeik eredményeiről, kutatási tevékenységeikről, módszereikről és eredményeikről.

VII. A TÉNYELLENŐRZŐ KÖZÖSSÉG MEGERŐSÍTÉSE

Mivel:

- a. A jelen kódex aláírói elismerik annak fontosságát, hogy keretet hozzanak létre a tényellenőrző közösség számára a platformadatokhoz való megbízható hozzáféréshez, valamint a dezinformáció elleni hatékony stratégia keretében megfelelő támogatást nyújtsanak tevékenységükhöz.
- b. Az aláírók elismerik annak fontosságát, hogy konkrét lépéseket tegyenek – egyértelmű célokkal és határidőkkel – a tényellenőrzőkkel való együttműködésük kiterjesztése érdekében, hogy biztosítsák a tényellenőrzés következetes alkalmazását szolgáltatásaik körében, különös tekintettel azokra a tagállamokra és nyelvekre, ahol a tényellenőrzés még nem elérhető.
- c. E célból az aláírók hangsúlyozzák annak fontosságát, hogy a tényellenőrzők munkáját következetesen használják és integrálják platformjaik szolgáltatásaiba, így többek között a programozott hirdetési rendszerekbe és a videótartalmakba is.
- d. Az aláírók hangsúlyozzák annak fontosságát, hogy a tényellenőrzők automatizált hozzáférést kapjanak az általuk a tényellenőrzött tartalmakkal és tényellenőrzésekkel kapcsolatban végzett tevékenységekre vonatkozó információkhoz, valamint minden egyéb olyan információhoz, amely segíti őket a tényellenőrzés minőségének és hatásának maximalizálásában.
- e. Az aláírók elismerik, hogy ahhoz, hogy a tényellenőrzők hatékonyan tudjanak fellépni a dezinformáció ellen, a tényellenőrző szervezeteknek igazolhatóan függetlennek kell lenniük a pártok intézményeitől, és átláthatónak kell lenniük pénzügyeik, szervezeti felépítésük és módszereik tekintetében; valamint a Nemzetközi Tényellenőrzési Hálózat (International Fact-checking Network, IFCN) magatartási kódexének megerősített aláíróiként, az EDMO tényellenőrzői hálózatának tagjaként, vagy a független európai tényellenőrző szervezetek szakmai integritására vonatkozó jövőbeli kódexének tagjaként következetesen és folyamatosan elkötelezettnek kell lenniük a tényellenőrzés iránt.
- f. Az Emberi Jogok Európai Egyezményének 7. cikkével, az Európai Unió Alapjogi Chartája 8. cikkének (1) bekezdésével és az EUMSZ 16. cikkének (1) bekezdésével összhangban az aláírók elismerik, hogy az adatokhoz való hozzáférés feltételeinek tiszteletben kell tartaniuk a magánjellegű kommunikációhoz való jogot, és megfelelően védeniük kell valamennyi érintett fél jogait és jogos érdekeit.

Ezért a jelen kódex érintett aláírói az alábbi kötelezettségeket vállalják:

A tényellenőrző közösséggel való együttműködés

30. kötelezettségvállalás Az érintett aláírók vállalják, hogy átlátható, strukturált, nyitott, pénzügyileg fenntartható és megkülönböztetésmentes együttműködési keretet hoznak létre maguk és az uniós tényellenőrző közösség között a tényellenőrzők rendelkezésére álló erőforrások és támogatás tekintetében.

A 30. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

30.1. intézkedés: Az érintett aláírók megállapodásokat kötnek a független tényellenőrző szervezetekkel (a fenti e. pontban foglaltak szerint) annak érdekében, hogy a tényellenőrzés minden tagállamban megvalósuljon. Ezeknek a megállapodásoknak magas etikai és szakmai normáknak kell megfelelniük,

átlátható, nyílt, következetes és megkülönböztetésmentes feltételeken kell alapulniuk, és biztosítaniuk kell a tényellenőrzők függetlenségét.³⁸

30.1.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók jelentést tesznek és magyarázatot adnak a tényellenőrző szervezetekkel kötött megállapodásaik jellegéről, azok várható eredményeiről, a vonatkozó mennyiségi információkról (például: tényellenőrzött tartalmak, nagyobb lefedettség, a tényellenőrzés integrációjának változásai a megállapodások függvényében, amelyekről az állandó munkacsoporton belül további megbeszélésekre kerül sor), valamint az e megállapodásokra érvényes vonatkozó közös szabványokról és feltételekről.

30.1.2. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók jegyzéket készítenek azokról a tényellenőrző szervezetekről, amelyekkel megállapodást kötöttek (kivéve, ha valamely tényellenőrző szervezet a megtorlástól vagy erőszaktól való megalapozott félelem miatt ellenzi e közzétételt).

30.1.3. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók jelentést tesznek az egyes tagállamokban a tényellenőrzés lefedettségének biztosítása és a tagállami szintű online dezinformáció elleni küzdelmet folytató tényellenőrző szervezetek munkájának támogatása érdekében az egyes szolgáltatásaikban adott esetben elkülönített forrásokról.

30.1.1. szolgáltatási szintű mutató: Az érintett aláírók jelentést tesznek arról, hogy mely tagállamok és nyelvek vonatkozásában kötöttek megállapodásokat a tényellenőrző szervezetekkel, feltüntetve a tényellenőrző szervezetekkel kötött megállapodások teljes számát nyelvenként és – adott esetben – szolgáltatásonként.

30.2. intézkedés: Az érintett aláírók méltányos pénzügyi hozzájárulást nyújtanak a független európai tényellenőrző szervezeteknek a szolgáltatásaik területén megjelenő dezinformáció elleni küzdelemhez. E pénzügyi hozzájárulások egyedi megállapodások, több tényellenőrzővel kötött megállapodások vagy az említett megállapodások megkötésére felhatalmazott, a független európai tényellenőrző szervezeteket képviselő választott testülettel kötött megállapodások formájában valósulhatnak meg.

30.2.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók jelentést tesznek a tényellenőrzőknek nyújtott, az elvégzett munkáért járó méltányos pénzügyi hozzájárulás biztosítására hozott intézkedésekről és az alkalmazott általános kritériumokról, valamint az e megállapodásokban alkalmazott, a magas szintű etikai és szakmai normák, a tényellenőrző szervezetek függetlenségének, valamint az átláthatóság, a nyitottság, a következetesség és a megkülönböztetésmentesség feltételeinek garantálására szolgáló kritériumokról.

30.2.2. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók rendszeres felülvizsgálatokat végeznek tényellenőrző partnerszervezeteikkel, hogy felülvizsgálják az aláíró tényellenőrzési programjának jellegét és hatékonyságát, és erről jelentést tesznek.

30.2.3. minőségi jelentéstételi elem: Az európai tényellenőrző szervezetek közvetlenül (a kódex aláíróiként) vagy közvetve (pl. az EDMO által végzett közvélemény-kutatás vagy a független európai tényellenőrző szervezeteket képviselő választott testület útján) jelentést tesznek az e megállapodások keretében nekik nyújtott egyedi kompenzációk méltányosságáról.

³⁸ Az aláírók vállalják, hogy a 30. kötelezettségvállalásban foglaltak szerint érdemi információkat nyújtanak, figyelembe véve ugyanakkor, hogy egyes, egyedi megállapodásokkal kapcsolatos információk üzleti szempontból érzékenyek vagy bizalmasak lehetnek.

30.3. intézkedés: Az érintett aláírók hozzájárulnak a tényellenőrzők közötti határokon átnyúló együttműködéshez.

30.3.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók jelentést tesznek a tényellenőrzőkkel való és a tényellenőrzők közötti határokon átnyúló együttműködés elősegítése érdekében hozott intézkedésekről, példákat hozva a tényellenőrzésekre, a nyelvekre, illetve azokra a tagállamokra, ahol elősegítették az ilyen együttműködést.

30.4. intézkedés: A fenti intézkedések kidolgozása érdekében az érintett aláírók egyeztetnek az EDMO-val és a független európai tényellenőrző szervezeteket képviselő választott testülettel.

30.4.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók jelentést tesznek előzetesen az EDMO és a független európai tényellenőrző szervezeteket képviselő választott testület bevonására vonatkozó tervekről, utólag pedig a bevonásukra tett lépésekről, valamint a 30.3. és 30.4. intézkedésben leírt együttműködési keret kidolgozásáról.

A tényellenőrzés alkalmazása és integrálása az aláírók szolgáltatásaiba

31. kötelezettségvállalás Az érintett aláírók vállalják, hogy a tényellenőrzők munkáját integrálják, bemutatják vagy más módon következetesen felhasználják a független tényellenőrzők munkáját platformjaik szolgáltatásai, folyamatai és tartalmi keretében, minden tagállamot és nyelvet teljeskörűen lefedve.

A 31. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

31.1. intézkedés: A felhasználók által létrehozott tartalmakat (User Generated Content, UGC) bemutató érintett aláírók integrálják, bemutatják vagy más módon következetesen felhasználják a független tényellenőrzők munkáját platformjaik szolgáltatásai, folyamatai és tartalmi keretében, az összes tagállamban és a szolgáltatáshoz kapcsolódó összes formátumban. Az érintett aláírók e célból – a kutatások és tesztek elvégzésétől és dokumentálásától kezdve – együttműködnek a tényellenőrzőkkel.

31.2. intézkedés: Azok az érintett aláírók, amelyek a tényellenőrzéseket integrálják termékeikbe vagy folyamataikba, gondoskodnak arról, hogy gyors és hatékony mechanizmusokat alkalmazzanak, például címkézést, információs táblákat vagy a szabályok érvényesítését, hogy növeljék a tényellenőrzések közönségre gyakorolt hatását.

31.1.1. minőségi jelentéstételi elem (a 31.1. és 31.2. intézkedés esetében): Az érintett aláírók jelentést tesznek a 31.1. és 31.2. intézkedéssel kapcsolatos konkrét tevékenységeikről és kezdeményezéseikről, amelyben bemutatják az összes eredményt és az e célból alkalmazott megoldások tesztelésének módszertanát.

31.1.1. szolgáltatási szintű mutató (a 31.1. és 31.2. intézkedés esetében): A tagállamok szintjén történő jelentéstétel a tényellenőrzések szolgáltatásonkénti felhasználásáról, valamint a hatásuk növelésére szolgáló gyors és hatékony mechanizmusokról, amelyek (a szolgáltatástól függően) a következőket tartalmazhatják: a közzétett tényellenőrző cikkek száma; a tényellenőrző cikkek elérése; a tényellenőrzők által áttekintett tartalmak száma.

31.1.2. szolgáltatási szintű mutató (a 31.1. és 31.2. intézkedés esetében): Fontos mérőszámok segítségével történő becslés a végrehajtott intézkedések hatására vonatkozóan, például a tényellenőrző cikkek alapján megjelölt tartalmak száma, vagy az említett intézkedések hatása a felhasználói interakciókra a tényellenőrzés során hamisnak vagy félrevezetőnek értékelt információk tekintetében.

31.1.3. szolgáltatási szintű mutató (a 31.1. és 31.2. intézkedés esetében): Az aláírók elismerik annak fontosságát, hogy a 31.1.1. és 31.1.2. szolgáltatási szintű mutatókhoz olyan kontextust biztosítsanak, amely lehetővé teszi a kutatók, a tényellenőrök, a Bizottság, az ERGA és a nyilvánosság számára, hogy megértsék és értékeljék a 31. kötelezettségvállalásnak való megfelelés érdekében hozott intézkedések hatását. Ebből a célból az érintett aláírók vállalják, hogy olyan alapvető mennyiségi információkat is feltüntetnek, amelyek segítenek ezeket a szolgáltatási szintű mutatókat kontextusba helyezni. Az érintett aláírók az állandó munkacsoporton belül bemutatják és megvitatják azokat a típusú alapvető mennyiségi információkat, amelyeket az alapjelentéseik elkészítése előtt a kontextusba helyezéshez felhasználni szándékoznak.

31.3. intézkedés: Az érintett aláírók (ideértve többek között a tényellenőröket és a platformokat) az EDMO-val és a független európai tényellenőrző szervezeteket képviselő választott testülettel együttműködve létrehozzák a tényellenőrző tartalmak adattárát, amelyet a tényellenőrzők képviselői irányítanak. Az érintett aláírók (azaz platformok) vállalják, hogy más aláírókkal és/vagy más érintett érdekelt szervezetekkel együtt hozzájárulnak az adattár létrehozásának finanszírozásához. A finanszírozást az állandó munkacsoport évente felülvizsgálja az adattár létrehozását követően, amely legfeljebb 12 hónapot vehet igénybe.

31.3.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók jelentést tesznek az átfogó adattárral kapcsolatos projektben végzett munkájukról és az ahhoz való hozzájárulásukról, amely (az aláíróktól függően) a következőkből állhat: pénzügyi hozzájárulás, technikai támogatás, erőforrások biztosítása, az adattárhoz hozzáadott tényellenőrzések. Az állandó munkacsoportnak további releváns mérőszámokat is meg kell vizsgálnia.

31.4. intézkedés: Az érintett aláírók technológiai megoldásokat keresnek annak érdekében, hogy megkönnyítsék e platformokon és nyelveken átívelő közös adattár hatékony használatát. Ezeket a megoldásokat megvitatják az állandó munkacsoporttal, hogy meghatározzák a megfelelő nyomonkövetési intézkedéseket.

31.4.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók jelentést tesznek az általuk vizsgált technikai megoldásokról, és – a lehetőségekhez mérten, valamint az állandó munkacsoporttal folytatott megbeszélések fényében – a platformokon átívelő közös adattár hatékony használatának elősegítése érdekében általuk végrehajtott megoldásokról.

A tényellenőrök hozzáférése a releváns információkhoz

32. kötelezettségvállalás Az érintett aláírók vállalják, hogy a tényellenőrök számára gyors, és lehetőség szerint automatizált hozzáférést biztosítanak a tényellenőrzés minőségének és hatásának maximalizálásához szükséges információkhoz, az EDMO-val és a független európai tényellenőrző szervezeteket képviselő választott testülettel együttműködésben kidolgozandó keretben foglaltak szerint.

A 32. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

32.1. intézkedés: Az érintett aláírók olyan információkat nyújtanak a tényellenőröknek, amelyek segítségével azok időről időre számszerűsíthetik a tényellenőrzött tartalom hatását, mint például (a szolgáltatástól függően) az adott tartalom alapján végrehajtott műveletek, megjelenítések, kattintások vagy interakciók.

32.2. intézkedés: A felhasználók által létrehozott tartalmakat (UGC) megjelenítő érintett aláírók megfelelő, lehetőség szerint automatizált felületeket biztosítanak a tényellenőrző szervezetek számára, hogy azok hozzáférhessenek a tartalmak platformjaikra gyakorolt hatásával kapcsolatos információkhoz, és biztosítsák, hogy a

tényellenőrök munkájának felhasználása, értékelése és az azzal kapcsolatos visszajelzés során az aláírók következetesen járjanak el.

32.1.1. minőségi jelentéstételi elem (a 32.1. és 32.2. intézkedés esetében): Az érintett aláírók részletes információkat nyújtanak a felületekről és egyéb eszközökről, amelyeket a tényellenőrök számára a 31.1. és 31.2. intézkedésben említett információk biztosítása érdekében hoztak létre.

32.1.1. szolgáltatási szintű mutató (a 32.1. és 32.2. intézkedés esetében): Az érintett aláírók mennyiségi információkat nyújtanak a felületek és egyéb eszközök használatáról, amelyeket a tényellenőrök számára a 32.1. és 32.2. intézkedésben említett információk biztosítása érdekében hoztak létre (például a havi felhasználók számáról).

32.3. intézkedés: Az érintett aláírók rendszeresen információt cserélnek egymás között és a tényellenőrző közösséggel, hogy megerősítsék együttműködésüket.

32.3.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók jelentést tesznek az együttműködésük megerősítése érdekében alkalmazott kommunikációs csatornákról és a véleménycserékről – ezen belül a 32.1. és 32.2. intézkedésben említett információk, felületek és egyéb eszközök sikerességéről és az azokkal való elégedettségéről –, valamint a véleménycserékből levont következtetésekről.

A tényellenőrök normái

33. kötelezettségvállalás Az érintett aláírók (azaz a tényellenőrző szervezetek) kötelezettséget vállalnak arra, hogy szigorú etikai és átláthatósági szabályok alapján működnek, és megőrzik függetlenségüket.

A 33. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

33.1. intézkedés: Az érintett aláírók betartják az előírt követelményeket, például azt, hogy a Nemzetközi Tényellenőrzési Hálózat (IFCN) magatartási kódexének vagy a független európai tényellenőrző szervezetek szakmai integritására vonatkozó jövőbeli kódexének megerősített aláírói legyenek.

33.1.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók jelentést tesznek tagsági státuszukról az olyan előírások kapcsán, mint amilyenek a 33.1. intézkedésben szerepelnek, valamint az ebből következő intézkedésekről, amelyek célja a szigorú etikai és átláthatósági szabályok biztosítása, valamint függetlenségük védelme.

33.1.1. szolgáltatási szintű mutató: Az érintett aláírók jelentést tesznek az IFCN által tanúsított vagy a szakmai integritásra vonatkozó jövőbeli kódex tagjai közé tartozó európai tényellenőrök számáról.

VIII. ÁTLÁTHATÓSÁGI KÖZPONT

Mivel:

- a. Az aláírók elismerik az átláthatóság és az elszámoltathatóság kulcsfontosságú szerepét az online dezinformáció elleni küzdelemben, valamint a nyilvánosságnak a kódex végrehajtásáról való pontos és időszerű tájékoztatáshoz fűződő jogos érdekét. Az aláírók ezért elismerik, hogy az egyes szolgáltatásaik és termékeik átláthatóságának biztosítására irányuló egyéni erőfeszítéseiken túlmenően fontos egy közös referencia- és átláthatósági pont létrehozása a jelen kódex végrehajtása kapcsán.
- b. Ezért az aláírók fontosnak tartják egy átláthatósági központként működő közös weboldal létrehozását, amely nyilvánosan elérhető, felhasználóbarát és kereshető. Ezért megállapodnak abban, hogy létrehoznak és finanszíroznak egy átláthatósági központként működő weboldalt, amelyet fenntartanak, valamint megfelelő időben és teljes körűen frissítenek a releváns információkkal, köztük a mennyiségi mérőszámokkal. Idővel az aláírók megfontolják az új, legkorszerűbb funkciók vagy formátumok bevezetését, amennyiben azok relevánsak az átláthatósági központ felhasználói bázisa szempontjából.
- c. Az aláírók elismerik az átláthatósági központként működő weboldal megfelelő irányításának fontosságát, amelyet az állandó munkacsoport felügyel.

A jelen kódex aláírói az alábbi kötelezettségeket vállalják:

34. kötelezettségvállalás A jelen kódex végrehajtásával kapcsolatos átláthatóság és elszámoltathatóság biztosítása érdekében az érintett aláírók vállalják, hogy létrehoznak és fenntartanak egy nyilvánosan elérhető, közös átláthatósági központként működő weboldalt.

A 34. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

- 34.1. intézkedés:** Az aláírók létrehozzák és fenntartják a közös átláthatósági központként működő weboldalt, amely a kódex aláírásától számított 6 hónapon belül megkezdí működését és a nyilvánosság számára is elérhetővé válik.
- 34.2. intézkedés:** Az aláírók megfelelő finanszírozást biztosítanak az átláthatósági központként működő weboldal létrehozásához és üzemeltetéséhez, így annak karbantartásához, napi működéséhez, irányításához és rendszeres frissítéséhez. A finanszírozási hozzájárulásnak arányosnak kell lennie az aláírók tevékenységének jellegével, és elegendőnek kell lennie a weboldal működéséhez és karbantartásához, valamint arányosnak kell lennie az egyes aláírók kockázati profiljával és gazdasági kapacitásával.
- 34.3. intézkedés:** Az érintett aláírók annyiban járulnak hozzá az átláthatósági központ információihoz, amennyiben a kódex alkalmazandó a szolgáltatásaikra.
- 34.4. intézkedés:** Az aláírók az állandó munkacsoporton belül megállapodnak az átláthatósági központ működéséről és finanszírozásáról, amelyet az állandó munkacsoportban évente rögzítenek és felülvizsgálnak.
- 34.5. intézkedés:** Az állandó munkacsoport rendszeresen megvitatja az átláthatósági központ tevékenységét, és értékeli, hogy szükségesek-e kiigazítások vagy intézkedések. Az aláírók vállalják, hogy az állandó munkacsoporton belül elfogadott intézkedéseket és kiigazításokat észszerű határidőn belül végrehajtják.

35. kötelezettségvállalás Az aláírók vállalják annak biztosítását, hogy az átláthatósági központ tartalmazza a kódexben foglalt kötelezettségvállalások és intézkedések végrehajtásával kapcsolatos összes releváns információt, és hogy ezek az

információk könnyen érthető módon, szolgáltatásonként kerüljenek bemutatásra, és könnyen kereshetők legyenek.

A 35. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

- 35.1. intézkedés:** Az aláírók az átláthatósági központban felsorolják az általuk vállalt egyes kötelezettségvállalások és intézkedések tekintetében azokat a szolgáltatási feltételeket és politikákat, amelyeket szolgáltatásaik e kötelezettségvállalások és intézkedések végrehajtása érdekében alkalmaznak.
- 35.2. intézkedés:** Az aláírók szolgáltatásonként tájékoztatást nyújtanak politikáik végrehajtásáról és érvényesítéséről, ezen belül a földrajzi és nyelvi lefedettségéről.
- 35.3. intézkedés:** Az aláírók gondoskodnak arról, hogy az átláthatósági központban megtalálható legyen a kódexben vállalt kötelezettségvállalások végrehajtását értékelő jelentéseik adattára.
- 35.4. intézkedés:** Válsághelyzetekben az aláírók az átláthatósági központot használják a válsággal kapcsolatos konkrét enyhítő intézkedésekkel kapcsolatos információk közzétételére.
- 35.5. intézkedés:** Az aláírók gondoskodnak arról, hogy az átláthatósági központ a legkorszerűbb technológiával épüljön fel, felhasználóbarát legyen, és hogy a releváns információk könnyen kereshetők legyenek (többek között kötelezettségvállalások és intézkedések szerint is). Az átláthatósági központ felhasználói könnyedén nyomon követhetik az aláírók politikáinak és intézkedéseinek változásait.
- 35.6. intézkedés:** Az átláthatósági központ lehetővé teszi a felhasználók számára az egyes szolgáltatásokra vonatkozó, a kódexben foglalt kötelezettségvállalásokhoz és intézkedésekhez kapcsolódó szolgáltatási szintű mutatók és minőségi jelentéstételi elemek – ideértve azok tagállamonkénti bontását is – egyszerű, egységes és kereshető formában történő elérését és megértését. Az átláthatósági központnak lehetővé kell tennie a felhasználók számára, hogy könnyen elérjék és megértsék az egyes aláírók strukturális mutatóit.

36. kötelezettségvállalás Az aláírók vállalják, hogy megfelelő időben és teljeskörűen frissítik az átláthatósági központban található releváns információkat.

A 36. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

- 36.1. intézkedés:** Az aláírók megfelelő időben, de legkésőbb a változások bejelentését vagy végrehajtását követő 30 napon belül tájékoztatást nyújtanak a politikák és a végrehajtási intézkedések releváns változásairól.
- 36.2. intézkedés:** Az aláírók rendszeresen frissítik a szolgáltatási szintű mutatókat, a jelentéstételi elemeket és a strukturális mutatókat, a nyomonkövetési keretben előírt rendszeres jelentéstétellel párhuzamosan. Az érintett aláírók számára javasolt, hogy az első jelentéstételi időszakot követően rendszeresebben frissítsék az átláthatósági központ adatait.
- 36.3. intézkedés:** Az aláírók frissítik az átláthatósági központ adatait, hogy azok tükrözzék az állandó munkacsoportnak a kódexről és a nyomonkövetési keretről hozott legújabb döntéseit.

36.1.1. minőségi jelentéstételi elem (a 34-36. kötelezettségvállalás esetében): Az aláírók az első végrehajtási jelentésükben ismertetik az átláthatósági központ fejlesztésének állását, annak funkcióit, az abban található információkat, valamint minden egyéb, a központ működésével vagy tevékenységeivel kapcsolatos releváns információt. Ezt a tájékoztatást az átláthatósági központ üzemeltetésében vagy tartalmának kiegészítésében részt vevő aláírók közösen dolgozhatják ki.

36.1.2. minőségi jelentéstételi elem (a 34-36. kötelezettségvállalás esetében):

Az aláírók jelentéseikben időről időre ismertetik az átláthatósági központ tartalmait, működése vagy működési módszerei terén bekövetkezett változásokat. E frissítéseket az átláthatósági központ üzemeltetésében vagy tartalmának kiegészítésében részt vevő aláírók közösen dolgozhatják ki.

36.1.1. szolgáltatási szintű mutató (a 34-36. kötelezettségvállalás esetében):

Az aláírók érdemi mennyiségi információkat szolgáltatnak az átláthatósági központ használatáról, például a weboldal havi átlagos látogatószámáról.

IX. ÁLLANDÓ MUNKACSOPORT

Mivel:

- a. Az aláírók elismerik annak fontosságát, hogy állandó munkacsoportot hozzanak létre a kódex továbbfejlesztése és kiigazítása céljából, amelynek feladata többek között a kódexben foglalt kötelezettségvállalások és intézkedések technológiai, társadalmi, piaci és jogszabályi fejlemények fényében történő aktualizálása.
- b. Az aláírók elismerik az állandó munkacsoportban való részvétel fontosságát, amelynek célja a kódex hatékonyságának és nyomon követésének javítása.
- c. Az aláírók az állandó munkacsoportot fontos fórumnak tekintik az aláírók, a Bizottság, az EKSZ, az ERGA, az EDMO és más meghívott harmadik felek közötti véleménycsere szempontjából.
- d. Az aláírók tisztában vannak azzal, hogy az állandó munkacsoport plenáris ülései között fontos az alcsoporthoz tartozó végzett munka a konkrét munkafolyamatok végrehajtása érdekében.
- e. Az aláírók elismerik annak fontosságát, hogy az állandó munkacsoport tevékenységébe bevonják a megfelelő szakértőket, és hogy külső érdekelt felekkel véleménycserét szervezzenek, hogy azok naprakészek legyenek és információkat gyűjtsenek a dezinformáció jelenségéről.
- f. Az aláírók elismerik annak fontosságát, hogy értékeljék a magatartási kódex hatását és eredményességét a dezinformáció terjedése elleni küzdelemben. Ennek megfelelően a kódex első évében az érintett aláírók az állandó munkacsoporttal, valamint az EDMO-val, az ERGA-val és a megfelelő külső szakértőkkel együttműködve kidolgozzák az első strukturális mutatókat, amelyek segítségével értékelhető a kódex hatása és eredményessége. Az aláírók ezután továbbra is együttműködnek az állandó munkacsoporttal, az EDMO-val, az ERGA-val és a megfelelő külső szakértőkkel, hogy időről időre teszteljék és szükség esetén módosítsák ezeket a mutatókat.

A jelen kódex aláírói az alábbi kötelezettségeket vállalják:

37. kötelezettségvállalás Az aláírók kötelezettséget vállalnak az állandó munkacsoportban való részvételre. Az állandó munkacsoport tagjai a kódex aláírói, valamint az EDMO és az ERGA képviselői. Elnöki tisztét az Európai Bizottság tölti be, és tagjai között szerepelnek az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) képviselői is. Az állandó munkacsoport munkájának támogatására megfigyelőként megfelelő szakértőket is felkérhet. Az állandó munkacsoport döntéseit konszenzussal hozzák meg.

A 37. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

37.1. intézkedés: Az aláírók részt vesznek az állandó munkacsoport működésében és hozzájárulnak annak munkájához. Az aláírók – különösen a kisebb vagy feltörekvő szolgáltatók – erőforrásaiknak, méretüknek és kockázati profiljuknak megfelelően járulnak hozzá az állandó munkacsoport munkájához. A kisebb vagy feltörekvő szolgáltatók arról is megállapodhatnak, hogy erőforrásaikat összevonják, és egymást képviselik az állandó munkacsoportban. Az állandó munkacsoport szükség szerint, de legalább félévente plenáris üléseken, valamint adott esetben konkrét kérdésekkel vagy munkaterületekkel foglalkozó alcsoporthoz tartozó üléseken ül össze.

37.2. intézkedés: Az aláírók megállapodnak abban, hogy az állandó munkacsoportban különösen – de nem kizárólag – a következő feladatokon dolgoznak:

- Kockázatértékelési módszertan és egy különleges helyzetekben, például választások vagy válsághelyzetek esetén alkalmazandó gyorsreagálási rendszer létrehozása.
- Együttműködés és munkájuk összehangolása különleges helyzetekben, például választások vagy válsághelyzetek esetén.
- Megállapodás a kódexben foglalt kötelezettségvállalások és intézkedések végrehajtására vonatkozó harmonizált jelentéstételi sablonokról, a jelentéskészítés pontosított módszertanáról és a vonatkozó nyomkövetési célú adatközlésről.
- A harmonizált jelentéstételi sablonok minőségének és hatékonyságának, valamint a nyomkövetési célú adatközlés formátumainak és módszereinek felülvizsgálata a jövőbeli nyomkövetési ciklusok során, és azok szükség szerinti kiigazítása.
- Hozzájárulás a szolgáltatási szintű és strukturális mutatók, és az ezek mérése érdekében szolgáltatott adatpontok minőségének és hatékonyságának értékeléséhez, valamint azok megfelelő kiigazításához.
- Strukturális mutatók finomítása, tesztelése és kiigazítása, valamint mechanizmusok kidolgozása azok tagállami szintű mérésére.
- A rosszindulatú szereplők által alkalmazott TTP-k jegyzékének elfogadása, közzététele és frissítése, valamint az ellenük irányuló intézkedések alapvető elemeinek, céljainak és referenciaértékeinek meghatározása, a jelen kódex IV. fejezetével összhangban.
- A kódexben foglalt kötelezettségvállalásokhoz kapcsolódó kutatások, szakértői hozzájárulás és naprakész bizonyítékok felkutatása és megvitatása, többek között például a biztonságos tervezés terén kialakuló bevált gyakorlatok, a visszamenőleges címkézés, a tényellenőrzések adattára, az eredetazonosítási eszközök stb. tekintetében.
- A megfelelő mennyiségi információk megvitatása és azokra vonatkozó útmutatás nyújtása, amelyeket az aláíróknak kell biztosítaniuk a tényellenőrző szervezetekkel kötött, különböző szolgáltatásokra vonatkozó megállapodásokkal kapcsolatos jelentéstételi kötelezettségeik teljesítése érdekében.
- Annak rendszeres megvitatása, hogy a kódexben foglalt kötelezettségvállalások és intézkedések frissítésre szorulnak-e a technológiai, társadalmi, piaci és jogszabályi fejlemények, valamint az új aláírók felvétele miatt, és amennyiben az állandó munkacsoport ezt szükségesnek ítéli, az adott frissítések végrehajtása.
- A kisebb vagy feltörekvő szolgáltatókra alkalmazott intézkedések megfelelőségének és következetességének felülvizsgálata.
- A kódex népszerűsítése az érintett partnerek körében és új aláírók bevonása a kódexbe.

37.3. intézkedés: A munkacsoport elfogadja és meghatározza működési szabályait, köztük a külső szakértők bevonására vonatkozó szabályokat, amelyeket az Európai Bizottság által az aláírókkal együttműködésben kidolgozott és az állandó munkacsoport tagjai által konszenzussal elfogadott útmutatóban rögzítenek.

37.4. intézkedés: Az aláírók megállapodnak abban, hogy a kódex végrehajtásával és felülvizsgálatával kapcsolatos konkrét kérdésekkel foglalkozó alcsoportokat hoznak létre, amelyekben az érintett aláírók vesznek részt.

37.5. intézkedés: Az állandó munkacsoport szükség esetén, de minden esetben legalább évente egyszer találkozókat szervez az érintett érdekképviselői csoportokkal és szakértőkkel, hogy tájékoztassa őket a kódex alkalmazásáról, és kikérje véleményüket a dezinformáció területén bekövetkezett fontos fejleményekről.

37.6. intézkedés: Az aláírók vállalják, hogy értesítik az állandó munkacsoport többi tagját, ha egy kötelezettségvállalás vagy intézkedés a gyakorlatuk és megközelítésük változása, valamint a technológiai, társadalmi, piaci és jogszabályi fejlemények miatt idővel módosításra szorulna. Miután megvitatták a szükséges változtatásokat, az érintett aláírók ennek megfelelően frissítik csatlakozási dokumentumukat, és a következő jelentésükben beszámolnak a változtatásokról.

37.6.1. minőségi jelentéstételi elem: Az aláírók ismertetik, hogy miként vettek részt az állandó munkacsoport munkájában a jelentési időszakban, kitérve azokra az alcsoportokra is, amelyekkel együttműködtek.

X. A KÓDEX NYOMON KÖVETÉSE

Mivel:

- a. Az aláírók elismerik, hogy a jelen kódex erős nyomonkövetési keretet igényel, amely lehetővé teszi a kódex végrehajtásának és a kódex által a dezinformáció online terjedésének csökkentésére gyakorolt hatások értékelését az EU egészében, valamint tagállami szinten is.
- b. Az aláírók törekednek a kódexben foglalt kötelezettségvállalások végrehajtásával kapcsolatos rendszeres jelentéstételi és értékelési mechanizmus bevezetésére, amelynek keretében a politikák és intézkedések releváns változásait is jelzik.
- c. Az aláírók elismerik az EU és a tagállamok szintjén történő részletes jelentéstétel és nyomon követés fontosságát, amely biztosítja a kódex hatékony és következetes végrehajtását az EU egészében.
- d. Az aláírók kulcsfontosságú eszközöknek tekintik az átláthatósági központot és az állandó munkacsoportot a nyilvánosság számára biztosított átláthatóság, valamint a jelentéstételi és nyomonkövetési keret felülvizsgálata, kiigazítása és javítása terén.
- e. Az aláírók elismerik, hogy – a bevezetőben foglaltaknak megfelelően – a kódexben előírt jelentéstételi kötelezettségeknek figyelembe kell venniük az aláírók méretét, szolgáltatásaik jellegét és a rendelkezésükre álló erőforrásokat, ügyelve arra, hogy azok ne jelentsenek aránytalan terhet azoknak a platformszolgáltatóknak, amelyek nem tartoznak a digitális szolgáltatásokról szóló rendeletben meghatározott nagyon népszerű online keresőprogramok közé.

A jelen kódex aláírói az alábbi kötelezettségeket vállalják:

38. kötelezettségvállalás Az aláírók vállalják, hogy elegendő pénzügyi és emberi erőforrást irányoznak elő, és megfelelő belső folyamatokat hoznak létre a kódexben vállalt kötelezettségek teljesítésének biztosítása érdekében.

38.1. minőségi jelentéstételi elem: Az érintett aláírók szolgáltatásonként bemutatják a kódex betartása érdekében létrehozott csapatokat és belső folyamatokat, hogy megvalósítsák a tagállamok és az EU nyelveinek teljes lefedettségét.

39. kötelezettségvállalás Az aláírók vállalják, hogy a végrehajtási időszak lezárását követő 1 hónapon belül – a jelen kódex aláírását követő 6 hónapon belül – benyújtják az Európai Bizottságnak a bevezetésben rögzített alapjelentéseket.

40. kötelezettségvállalás Az aláírók vállalják, hogy rendszeresen jelentést tesznek a szolgáltatási szintű mutatókról (SLI) és a minőségi jelentéstételi elemekről (QRE). A benyújtott jelentéseknek és adatoknak lehetővé kell tenniük a kódexben foglalt kötelezettségvállalások és intézkedések végrehajtásának alapos értékelését az egyes aláírók, szolgáltatások és tagállamok szintjén.

A 40. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

40.1. intézkedés: Azok az érintett aláírók, amelyek a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet szerinti nagyon népszerű online keresőprogramokat üzemeltető szolgáltatóknak minősülnek, hathavonta tesznek jelentést szolgáltatási és tagállami szinten az általuk a kódex keretében elfogadott kötelezettségvállalások és intézkedések végrehajtásáról, valamint a vonatkozó minőségi jelentéstételi elemekről és szolgáltatási szintű mutatókról.

40.2. intézkedés: A többi aláíró évente tesz jelentést szolgáltatási és tagállami szinten az általuk a jelen kódex keretében elfogadott kötelezettségvállalások és intézkedések végrehajtásáról, valamint a vonatkozó minőségi jelentéstételi elemekről és szolgáltatási szintű mutatókról.

40.3. intézkedés: Az aláírók rendszeresen – legalább a jelen kódex szerinti jelentési időszakuknak megfelelően – tájékoztatják az átláthatósági központot a vonatkozó minőségi jelentéstételi elemekről és szolgáltatási szintű mutatókról.

40.4. intézkedés: Az aláírók az állandó munkacsoporton belül harmonizált jelentéstételi sablonokat dolgoznak ki.

40.5. intézkedés: Az aláírók az állandó munkacsoporton belül rendszeresen dolgoznak a kódex nyomkövetési és jelentési keretének – ezen belül a szolgáltatási szintű mutatók – javításán és optimalizálásán, különösen az Európai Bizottság, az ERGA és az EDMO visszajelzései alapján.

40.6. intézkedés: Az aláírók együttműködnek az Európai Bizottsággal, válaszolnak annak indokolt megkereséseire, és az Európai Bizottság rendelkezésére bocsátják a kódex végrehajtásának értékeléséhez szükséges megfelelő információkat, adatokat és további észrevételeket, amely lehetővé teszi a kódex hatékony és alapos nyomon követését, többek között tagállami szinten is.

41. kötelezettségvállalás Az aláírók vállalják, hogy az állandó munkacsoporton belül együttműködnek a strukturális mutatók kidolgozásában, és azokat első körben a kódex aláírásától számított 9 hónapon belül közzéteszik, valamint az első teljes jelentésükkel együtt közzéteszik a kezdeti értékelésüket. E cél elérése érdekében az aláírók vállalják, hogy támogatják azok bevezetését, ezen belül a jelen kódexben elfogadott strukturális mutatók első körének tesztelését és kiigazítását is. Ez annak értékelésére szolgál, hogy a kódex mennyire hatékonyan csökkenti az online dezinformáció terjedését az egyes aláírók esetében, valamint az EU és a tagállamok szintjén az egész online ökoszisztémában. Az aláírók e tekintetben együttműködnek az érintett szereplőkkel, többek között az ERGA-val és az EDMO-val.

A 41. kötelezettségvállalás teljesítése érdekében:

41.1. intézkedés: A kódex aláírását követő egy hónapon belül az aláírók munkacsoportot hoznak létre e cél elérése érdekében. E munkacsoport feladata a platformokat képviselő aláírók által szolgáltatandó adatpontok előterjesztése, valamint egy módszertan kidolgozása a strukturális mutatóknak ezen adatpontok alapján történő mérésére, amelyet a nem platformokat képviselő aláírók végeznek el. Az aláírók megosztják azokat az adatpontokat, amelyek alkalmasak a munkacsoport által meghatározandó mérőszámok mérésére, ilyen például az elterjedtség, illetve az online dezinformáció forrásaira és terjedésére vonatkozó, kontextuson alapuló egyéb mérőszámok. Az aláírók felmérik az e kötelezettségvállalás céljainak megvalósításához szükséges munkát, és az állandó munkacsoporton belül megvitatják, hogy szükséges-e pénzügyi támogatás.

41.2. intézkedés: A munkacsoport negyedévente jelentést tesz az állandó munkacsoportnak az elért eredményekről. Munkájához és eredményeihez szakértői érdekelt felekkel, többek között az EDMO-val, az ERGA-val és kutatókkal folytat egyeztetést. A kódex aláírását követő 7 hónap elteltével konferenciát szerveznek a külső érdekelt felek részvételével, amelyen bemutatják az eddigi eredményeket és visszajelzéseket kérnek.

41.3. intézkedés: A munkacsoport a kódex aláírását követő 6 hónapon belül javaslatot terjeszt az állandó munkacsoport elé a strukturális mutatókra vonatkozóan. Az érintett aláírók 9 hónapon belül megadják a munkacsoport többi tagja számára a strukturális mutatók méréséhez szükséges adatokat, és nyilvánosan közzéteszik az

összehangolt strukturális mutatókat. A munkacsoport az aláírók első teljes jelentésével összhangban közzéteszi a strukturális mutatókra vonatkozó méréseit, valamint a teljes módszertanát, annak tudatában, hogy ezek idővel még finomításra szorulhatnak. Az aláírók vállalják, hogy a jelentéstételi időszakukhoz igazodva folyamatosan frissítik a méréseket. A méréseket az átláthatósági központ felületén teszik közzé, hogy azok az egész ökoszisztémára és a különböző szolgáltatásokra vonatkozóan időben nyomon követhetők legyenek.

42. kötelezettségvállalás Az érintett aláírók vállalják, hogy különleges helyzetekben, például választások vagy válsághelyzetek esetén, az Európai Bizottság kérésére arányos és megfelelő információkat és adatokat szolgáltatnak, például ad hoc jelentéseket és a rendszeres nyomon követés keretében külön fejezeteket, az állandó munkacsoport által létrehozott gyorsreagálási rendszernek megfelelően.

43. kötelezettségvállalás Az aláírók vállalják, hogy az állandó munkacsoportban elfogadott harmonizált jelentéstételi sablonok és finomított jelentéstételi és adatközlési módszertan szerint készítene jelentéseket és szolgáltatnak adatokat.

KAPCSOLATBA SZERETNE LÉPNI AZ EU-VAL?

Személyesen

Az Európai Unió területén több Europe Direct információs központ is működik. Az Önhöz legközelebbi központ címét megtalálja az interneten (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_en).

Telefonon vagy írásban

A Europe Direct szolgálat feladata, hogy megválaszolja a polgárok Európai Unióval kapcsolatos kérdéseit. A szolgálattal felveheti a kapcsolatot:

- ingyenesen hívható telefonszámon: 00 800 6 7 8 9 10 11 (egyes szolgáltatók díjat számíthatnak fel ezekért a hívásokért),
- a következő rendes díjszabású telefonszámon: +32 22999696,
- a következő űrlap segítségével: european-union.europa.eu/contact-eu/write-us_en.

INFORMÁCIÓKAT KERES AZ EU-RÓL?

Online

Az Európai Unióra vonatkozó információk az EU összes hivatalos nyelvén elérhetők az Europa honlapon (european-union.europa.eu).

Uniós kiadványok

Az EU kiadványait megtekintheti vagy megrendelheti a következő címen: op.europa.eu/en/publications. Az ingyenes kiadványokból több példányt is rendelhet a Europe Direct szolgáltatáson vagy a helyi dokumentációs központon keresztül (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_en).

Uniós jog és kapcsolódó dokumentumok

Az EU jogi információit – beleértve az 1951 óta elfogadott valamennyi uniós jogszabályt – az összes hivatalos nyelven megtalálja az EUR-Lex felületen (eur-lex.europa.eu).

Uniós nyílt hozzáférésű adatok

A data.europa.eu portálon az uniós intézmények, szervek és ügynökségek nyílt hozzáférésű adatkészletei érhetők el. Ezek kereskedelmi és nem kereskedelmi célból egyaránt díjmentesen letölthetők és felhasználhatók. A portál az európai országok számos adatkészletéhez is hozzáférést biztosít.

